





Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
1/3 '49	4	1/3									
11/4	4	11/4									
22/9	B	26/9									
20/10	B	23/10									
17/11	B	20-12									
13/3-51	B	20-3									
20-3	D	20-3									
28-3	Kara	3-4									
3/4	B	4/4									
25/4-52	B	19/5									
19/5	C	24/5									
24/5	D	25/5									
4/10 '52	D	10/10									
20-6-'53	K.A.	AUG 1953									
7 OCT. 1953	M	13 OCT. 1953									
27 FEB. 1954	B	—									
23/5 '54	D	25/5 '54									
5 FEB. 1957	D	19 FEB. 1957									
22 JUNI 1960	EC 15	21 JULI 1960									
23 AUG. 1960	EC 15	—									
25/10 '60	D	—									
26/10 '60	EC 15	29 OCT. 1960									
5 apr. 1963	ER 15	8 apr. 1963									

# MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1359

NAAM: ESPERANTO ALS COMMUNISTISCH OBJECT

1. Aangelegd op verzoek van B-IIIg.  
24.2.49, ACD-4b.
2. *Ingenieur van de Post (NDSM) 2034 6/24/52*
3. Voor zover van degeagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd.

maai 69  
Werkgr. Smt

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD  
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)  
 O N A F G E D A A N

CO 186505 18 1359

1359

afgeleverd op 13-1-52  
 naar post in 281072  
 k. van  
 k. van

Afd./Sect. B III Dat. 1/5/52 Par. f.

Rechtstreeks aan: Kw  
B  
C H

22/1-1-52

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor Adm. afdoening } B  
 H. ACD, namens deze  
 Dat: 18/4/52

ACD/ 46 Dat. 11-7-52 Par. g

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afz./Par.	Dat.
<u>Kw</u>	<u>B III</u>	<u>23/4</u>	<u>ACD/B</u>	<u>20/4</u>
<u>B</u>	<u>B III</u>	<u>5B</u>	<u>5B</u>	<u>24.4.52</u>
<u>B III</u>	<u>III S.</u>	<u>98256</u> <u>98586</u> bijr. v. p. <u>Bijgevoegd en</u>	<u>B III</u>	<u>25/4</u>
		<u>g. Het ophouden van feiten geeft ons nuin</u> <u>voldoende om de Min. in te lichten.</u>	<u>B III</u>	<u>20/4</u>
<u>B III</u>		<u>Brief Muzi Bernin</u> uitgeg. 1-5-52		
		<u>B/5 brief Vice Min. President uit.</u>		
<u>C</u>	<u>CHT</u>		<u>CVNI</u>	<u>21/5</u>

HC. de HJT kwel is in de volgs. niet. va. onbepaalde f. d. s.

Afd. Sectie

BEHANDELING

Afz. Par. Dat.

Geschiedenis van de IJzeren Oorlog  
welke het  
evne 24/5 acc

G. P. H. E. 24/5  
R

26/16 M

136505

13 MEI 1952

B

Bijlage: 1

A.A.STORCKEN te Geleen.

UNCLASSIFIED

VERTROUWELIJK

IIIg/6e

In antwoord op Uw schrijven no.7530, afd.Kabinet, van 10-4-1952, /moge ik Uwer Excellentie als volgt berichten

Op 6-10-1950 kwam hier de melding binnen dat Antonius Adam STORCKEN, geb. 14-6-1916 te Geleen, onderwijzer, wonende Spoorstraat 22 a te Geleen, geabonneerd was op het in de Engelse taal gestelde maandblad "Cecho-Slovakia Life", waarin op geraffineerde wijze propaganda voor het communisme zou worden gemaakt.

De gemeentepolitie te Geleen, dezertijs om inlichtingen over STORCKEN gevraagd, berichtte dat betrokkene niet geabonneerd was op vorengenoemd maandblad, doch dat hij dit ongevraagd kreeg toegesonden. STORCKEN was lid van een vereniging van Esperantisten en blijkens de adressering van de hem toegesonden nummers van het maandblad is zijn adres zeer waarschijnlijk overgenomen van de ledenlijst van die vereniging.

Voorts berichtte genoemde politie, dat STORCKEN belijdend Rooms-Katholiek en politiek rechts georiënteerd is; dat politieke activiteit van hem niet te verwachten is en "dat hij derhalve van geen belang is te achten".

Van deze zijde bestaat dan ook thans voor meergenoemde STORCKEN in geen enkel opzicht belangstelling.

/ bijlage bijgevoegd

HET HOOFD VAN DE DIENST

  
 Mr. H. W. F.elderhof

Aan Z.E. de Vice Minister-President,  
 Minister zonder Portefeuille,  
 Ministerie van Binnenlandse Zaken,  
 te  
HAAG

06-383  
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN

17 APR. 1952

NR 7530 AFD. Kabinet.

BETREFFENDE

A.A. Storcken te Geleen.

Bijlage: 1.

ACDI 136503

s-Gravenhage 10 April 1952.

NIET O.K.

ACDI 46

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NADEURIG HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING EN HET NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMIDDELN. 11-7-52

PAR. 5 VERTROUWELIJK.

Onder aanbieding van het schrijven van A.A. Storcken te Geleen van 6 April jl. verzoek ik U mij terzake nader in te lichten.

DE MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE,  
Voor de Minister,  
DE SECRETARIS-GENERAAL,

*W. de Vries*

AAN:  
de Heer Hoofd van de B.V.D.

*W. H. M. D.*

*mi. en H. B.*

*via ACD, zie verslag  
wat verzoek om kennis  
en advies. De gemeen-  
tenamen litten in nov.  
1950 plaats gevonden  
KA 1/15/52*

*acc  
1/18/52*



FOTO  
No. 6506

13.6.52

9/9/6

Roaming memory van 1911

Zijne Excellentie Minister Feuling.

30/1/52

Persoonlijk! BINNENL ZAKEN

te 's-Gravenhage.

KABINET  
INGEKOMEN

Excellentie,  
- 9 APR 1952  
NO 7530

XI  
Ondergetekende, Antonius Adam Straal  
geboren 14-6-76 te Gelsen, onderwijzer aan de R.K. Jongensschool, Born  
1. te Gelsen en wonende Spoorstraat 7, Gelsen, vraagt op advies van de  
wonnende relatie, in hoge wereldlijke autoriteit, beleeft uw hooggewaarderde  
aandacht voor è volgende, waarvoor hij voorstaat hartelijk dank.

Op Maandag 20. November 1950 bracht de kerkmeester Theo  
Eysen, pastoor te Kitterade-Krawinkel, als voorzitter van de R.K. Schoolbestuur  
van de genoemde parochie de bevestiging van è droevige bericht, dat die afge-  
nacht è Hoofd der School, Abteling, overleden was. Voor ondergetekende had hij  
nog in extra bericht en wel, dat, men hem verdacht van communis-  
tische activiteit. Ondanks de droeve omstandigheden, moest onderge-  
tekenende even lachen over die mededeling.

Dere beschuldiging, waarschijnlijk gedaan door in feite  
collega aan in misschien wel wat alte voortwarende agent van de  
B. v. D. bevestigde op è feit, dat ondergetekende sedert 1948 geregeld van  
uit Frans krijgt toegeronden, Coszechoslovak Rije. Ondergetekende  
heeft nooit om toelating verzocht. Integendeel, hij heeft er herbar-  
delijk tegen geprotesteerd. Natuurlijk heeft hij van de zeker effect he-  
kende mededeling, dat men hem hier wel eens vanwege communis-  
tische activiteit kon vervolgen, in zijn protest geen gebruik gemaakt.

dat tijdschrift, dat nog altijd toegeronden wordt, levert ondergete-  
kenende volgens afspraak nu in bij de politieke Afdeling Recherche te  
Geneve

Ondergetekende is sedert 1936 esperantist en sedert dien  
aangesloten bij de R.K. Vereniging van Esperantisten en eveneens  
bij de R.K. landelijke organisatie. Zo komt men waarschijnlijk  
Frans van zijn adres.

In overleg met zijn pastoor stelde ondergetekende ver-  
toen in verband met de toekomst, staatse om de overnige te-

schuldingen met de wereld te helpen

Op Donderdag 23 November '30 's avonds had ondergetekende toen in onderhoud met de Hoofdinspecteur van justitie de Heer Kroll, te Geleen. Hannover was ook in rechercheur als stelswijgend bijritter

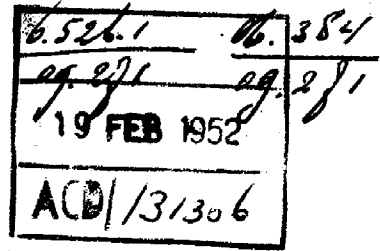
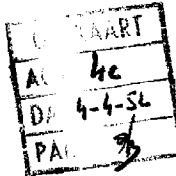
Dit onderhoud zal ondergetekende, vooral door de manier waarop 't plaats had, altijd blijven als een van de meest pijnlijke herinneringen uit geheel zijn leven. De verantwoordelijkheid achtte af, die de genoemde Hoofdinspecteur meende te moeten maken voor, zijn misschien wat al te onvriendelijk optreden, kon bij ondergetekende de indruk niet weg nemen, dat men ook hier in Nederland door intimideren en voor waar aannemen van gedane bekluidgingen tot bekentenissen tracht te komen, waar niets te bekennen valt! De zeer gunstige getuigenissen van de vader voor en andere superieuren, evenals 't feit dat ondergetekende nog noch zijn ouders, zijn grootouders en voor zover bekend zijn verdere voorouders, nooit met de politie in aanraking zijn geweest en wel 't allerminst vanwege politieke onbetrouwbaarsheid hadden blijkbaar weinig te betekenen. 't Geheel heeft ondergetekende sterk aangegrepen en hij kende weken lang geen rustig uur!

De verdere afwikkeling van de zaak door de rechercheur bijritter, en ondergetekende op vrijdagavond 24 November '30, had in vlot en vriendelijk verloop. De toen gegeven verzekering dat nu alles in orde was en dat ondergetekende 't geval te waare namus kon bij hem de zekerheid of nu overal, ook bij de hoogste instantie, iedere smet en blaam was weggevoerd, niet weg nemen

Omdat nu 't geloof hem heilig is, zijn werk als onderwijzer en 't gelukkig geen hem dierbaar zijn en hij trots is op 't vaderland dat hij op zijn tijd diende als soldaat, vraagt ondergetekende bij Excellentie hem bevestiging te willen geven van genoemde zekerheid

Geleen, 6-4-32

te. Voorbaat hartelyk bekend, teken ik met de meeste hoogachtung  
Uw dienst  
H. Storcken



Rapport  
Van: KA.RA  
Aan: H.C. (CVN III)  
No.: S 47  
Onderwerp: Esperantisten-activiteit van uit Finland.

*Schutblad is nummer 2*

1. In antwoord op de aantekening van <sup>Co</sup>/CVN III d.d. 7-5-1951 op het schutblad van CO 98478, deelt Midinette ons mede, dat op het door U opgegeven adres woont de Finse onderdaan Setälä, Vilho Suonio, geboren 4-4-1892, academicus.
2. Er is niets ten nadele van betrokkene bekend. Midinette acht zijn activiteiten geheel legaal.

14-2-1952, H.

~~ONAFGEDAAN~~

OD 1359

OK wie stuk

Afd./Sect.: ~~B III~~ Dat.: 11.3.51 Par.: ~~MP~~

Interne aanwijzingen A C D.

*[Handwritten mark]*

A C D. 46 Dat.: 25.4.51 Par.: EG (K)

17/4/51 AB

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B D b C t.k. ROST, 28/2 Jh

1 ~~B III 27/3.51~~ ~~B III 2.3.51~~ ~~sp. 14/3.51~~

~~abd. Marley van Weerdijk. B III d 5/3.51~~

2 D daarna c. *[Handwritten mark]*

3 KARA. komt de laatste abinen van mij  
betreft de...? Zo? Ma communist of  
niet? Res I / D... - 27/3-51

4 Ik begrijp niet, hoe ik nog duidelijker moet uitdrukken:  
Ernult kan als vertiigd anti-Communist worden gezien  
Het is de letterlijke vertaling van de Franse tekst.  
28/3/51 KARA-L.

5 JD. By Westingh notitie maken van NS. Duss 29/3  
Notitie gemaakt JD 2/4-51

6 C. *[Handwritten mark]*

7 *[Stamp]* 33630 - 50  
Van inhoud kennis genomen, door naar CUV. I CUV. I. 6.4.51

7) C.V.N. 574/10  
8) Berlin, Conn. 7/14  
C.V.N.E.

9) A.C.T. → Healey 1/2

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd B

No. F 274.

ONDERWERP: R.S.ERNULT.

OP KAART
ACD/46
DAT: 26.9.51
PAR: 29

6.10  
17.14-321

06.384  
09.24

321  
08.14-6.67

29 FEB. 1951
ACD/103925

601359

EXPRESSE meldt ons in antwoord op Uw nota No. 96260 dd. 13-11-1950:

**X** ERNULT, Robert Stephan, is op 1.8.1921 te l'Isle Adam (S. et Oise) geboren als zoon van een onbekende vader en Suzanne ERNULT. Hij is van Franse nationaliteit en is van beroep gespecialiseerd metaalarbeider bij de Firma MAYEUR, 45 Rue de Paris te Bagnolet. Hij is daar sedert 21-12-1950. Hij is ongehuwd en woont bij zijn moeder, thans Madame BOISSIN, 18 Rue du Poulet te Parijs(8e arr.) ERNULT, Robert heeft achtereenvolgens gewoond: te l'Isle-Adam (S. et O.); te Enghien-les-Bains(S.etO.); te Pont-Audemer(Eure); te Evreux(Eure) en te Parijs, allereerst 6 Passage d'Enfer en na December 1941 op het adres, waar hij nog haden woont. Hij heeft de L.S.(die hij overigens niet geheel doorlopen heeft) bezocht, deels te Enghien-les-Bains, deels te Evreux. Verder was hij op de ambachtschool te Evreux. Hij heeft achtereenvolgens gewerkt:

1. bij de Société Parisienne P.M.U., 60 Avenue des Champs-Élysées van 1-7-1938 tot 6-3-1942.
2. bij de Soc. Anonyme de Freins Hydrauliques LOCKHEED, 27 Rue Jules Verne te Saint-Ouen van 25-3-1942 tot 21-7-1947. Gedurende deze periode heeft hij in Duitsland en Polen voor de Arbeits-einsatz van eind October 1942 tot Juni 1945 gewerkt.
3. bij de P.T.T. te Parijs als hulparbeider van eind October 1947 tot midden November 1947, Hij werkte toen terzelfdertijd als handelsagent voor de Firma "LA DIFFUSION MODERNE", 3 Rue Jules César, Parijs(12e arr.).
4. bij de Citroënfabriek, Quai de Javel, Parijs van 20-1-1948 tot 6 April 1948
5. bij de Métro van Parijs als hulpconducteur van 8-4-1948 tot 4 Juli 1948.
6. bij de mechanische constructiewerkplaatsen 5 Villa Brune te Parijs(14e) van 14 September 1948 tot 29-4-1949.
7. wederom bij de Citroënfabriek van 11-5-1949 tot 29-6-1949
8. bij de Compagnie Industrielle des Procédés Raoul PICTET, 6 Passage Courbet te Parijs(19e) van 11 Aug. 1949 tot 27 Aug.'49.
9. bij de Nationale Renault Autofabrieken te Billancourt van 7-11-1949 tot 27-10-50.
10. vanaf 21-12-1950 bij zijn huidige werkgever.

Wat zijn militaire dienst betreft: ERNULT nam op 21-7-1947 dienst, maar werd op 25-10-1947 weder uit de dienst ontslagen als zijnde ongeschikt, Overigens zijn niet alle inlichtingen omtrent ERNULT van ongunstige aard, hoewel allen het erover eens zijn, dat hij een lui en traag werker is. Gedurende de bezetting is hij lid van de R.N.P. geweest(een Nationaal-Soc. Vereniging), reden, waarom hij op 13 Oct. 1945 van de beide kiesrechten vervallen is verklaard. Later is dit vonnis weer door amnestie nietig verklaard. Op crimineel

gebied is er niets omtrent hem bekend.

X  
ERNULT heeft WESTERDIJK leren kennen, doordat hij als overtuigd Esperantist met iemand in Nederland wilde corresponderen en een naam en adres verkreeg van zijn Esperantisten-club LA SOCIETE A NATIONALISME MONDIAL", 67 Av. Gambetta, Parijs. Dit was de naam van Tini WIJNSTRA, 22 Hondecoeterstraat, Leeuwarden. Deze jongedame had al te veel correspondenten, maar gaf ERNULT de naam van een ander op, nml. het echtpaar WESTERDIJK, dat graag met Frankrijk wilde corresponderen. De WESTERDIJKS waren in Frankrijk geweest ter gelegenheid van een Esperantistencongres, dat daar is gehouden van 29-7-1949 tot 5-8-1949. Het echtpaar heeft toen ERNULT uitgenodigd zijn vakantie in Nederland te komen doorbrengen in 1950, ERNULT heeft verklaard het echtpaar nooit te hebben geherbergd. Zij hebben gelogeed in een tot slaapzaal verbouwde school. ERNULT, die paspoort 46.107 (Frans) bezit, afgegeven op 12-6-50 door de Parijse Politieprefectuur, heeft twee maal in Holland verbleven bij de familie WESTERDIJK:

1. van 4-8-1950 tot 19-8-1950 en
2. van 31-10-1950 tot 17-11-1950.

Hij heeft hier kennis gemaakt met ene Jetty VISSCHER, 27 Vee-  
straat te Leeuwarden, met wie hij thans eveneens correspondeert.

ERNULT kan als overtuigd anti-communist worden gezien. WESTERDIJK zou als treinconducteur bij de Nederlandse Spoorwegen werken. ERNULT zegt, dat hij een militant communist is, maar hem, ERNULT, nooit lastig is gevallen met enigerlei vorm van propaganda.

23-2-51, L.

1e Jaargang Nr: 6.  
October 1950

Speciaal nummer  
voor het 1e Nationale  
feest van de republiek.

Nationale Hymne van de Chinese Volksrepubliek.

Op voor de vrijwillige strijd, niet als slaven;  
Geeft Uw bloed voor de schepping van een nieuwe Chinese Muur.  
China doorstaat nu een belangrijke crisis.  
Allen moeten tenslotte roepen en zweren om wraak.  
Op ten strijde, op ten strijde.  
Met duizenden marcheren we eendrachtig trots alle vijandelijke kogels.  
Voorwaarts!! Voorwaarts!!!!!!

Grote parade van een nationale dag.

1 Oct. 1950.

Grootse parade van meer dan 400.000 militairen en burgers.  
Om 11.00 uur saluutschoten ten O. van de Poort TIEN AN. In paradespas marcheren op: Luchtmacht, zeemacht, landmacht, tanks, berggeschut, lucht afweer en gemotoriseerde eenheden.  
Allen zijn trots op het bezit van zo'n sterk leger en geloven vast in een gelukkige toekomst.  
President MAO en GENERAAL TSJOE nemen de parade af.  
Men dacht na over de moeilijke jaren toen de troepen van MAO en TSJOE elkander ontmoetten en zich verenigden op de Tsjinkang berg. Toen was het rode leger slechts een aantal guerilla troepen van 6.000 man.

Uit de Oostpoort kwam een arbeidsleger van ongeveer 200.000 man. Zij droegen afbeeldingen van president MAO, MAARSCHALK STALIN en volksleiders van de verschillende landen.

Resultaten van hun werk op grote schilden. Efficiency van de spoorwegen 50% hoger dan vorig jaar. 21.742 km spoorweg in bedrijf.  
Arbeiders uit het elektrisch bedrijf droegen op de schouders een maquette van de dynamo Nr.6, die het stroomverbruik en de stroomvoorziening garandeert van de hoofdstad.  
De productie van de mijnen was dit jaar 37% hoger dan vorig jaar.  
Het meevoeren van dikke rijst- en tarwe aren en sneeuw witte katoen symboliseerde de overvloedige oogst.  
Dit jaar 10 milliard kg meer graan en 260 miljoen kg meer katoen dan in 1949.

Andere troepen bestaande uit werklieden, allerlei functionarissen, onderwijzers, landarbeiders, studenten. leerlingen, ambtenaren en andere burgers.

Een optocht van vertegenwoordigers van de minderheden toonde de vriendschappelijke vereniging van de Nieuw-Chinese naties.

4.000 mahomedanen, afgevaardigden van 36 naties, kozakken en tartaren, tibetanen, mongolen in nationale kledij speelden en dansten hun volksmelodieën en volksdansen.

Na jarenlange onderdrukking roof en verachting genieten zij nu het respect van de bewoners van de hoofdstad.

Het



Het Chinese Volk bereikte in het afgelopen jaar zo'n succes als het in de voorbije eeuwen nooit heeft bereikt.

Vandaag op het plein voor de TIEN AN POORT toonde de georganiseerde volks massa van meer dan 400.000 man uit alle volkslagen en verenigde naties duidelijk aan President MAO de wil van 475 miljoen Chinezen. Zij zullen onder zijn leiding strijden om te bouwen en te beschermen hun gelukkig leven.

WELKOM AAN DE AFGEVAARDIGDEN VAN DE JEUGD.

Verenigt U jongeren en op voor de eeuwigevrede !!!!!

194  
Grote bijeenkomst te PEKING op 24 Sept. 1950. 50.000 jongeren op het reus achtige plein van het vroegere keizerlijk paleis. 42 jeugdvertegenwoordigers uit 32 landen.

FENG VEN PIN secretaris van de Nieuw Democratische Chinese Jeugdbond sprak als volgt:

" Wij waarderen ten zeerste Uw komst en zullen onze krachten aanwenden om de vredescampagne te steunen. Het goede voorbeeld van de Sovjet jeugd zullen we volgen en hand in hand voorwaarts gaan onder de standaard van de Wereld Federatie van Democratische Jeugd.

Toen een Frans afgevaardigde zijn rede eindigde na de stafchef van een Vietnamees Regiment en vrijheidsheld in de strijd tegen de Franse kolonisten manifesteerde zich op overduidelijke wijze de eenheid van de volken in hun strijd tegen de oorlogsfloppers.

De Franse afgevaardigde overhandigde aan VU, secr. van het Democratisch Jeugdverbond, een standaard, die de Franse Jeugd cadeau gaf aan de Vietnameese jeugd. Deze VU bracht een groet aan de Franse Communistische Partij en riep: " LEVE THOREZ !!"

CONGRESSEN VAN OORLOGSHELDEN EN MODELARBEIDERS.

Op 25 Sept. in PEKING/

Oorlogshelden met nieuwe uniformen met een massa medailles.

Arbeiders in eenvoudige katoenen kleren en boeren met witte zweetdoeken om hun hoofden.

Minutenlange ovaties in staande houding toen MAO TSE TUNG over het platform schreed. Vele geschenken. Theekoppen, ingelijste schilderijen, model van een fabriek, die werd opgebouwd, zelfs enige flessen jus. Een boer bracht een proefzakje met veredeld tarwezaad mee.

NIEUW-CHINESE INDUSTRIE

HET EERSTE JAAR.

Heden, een jaar na het uitroepen van de Centrale Volksregering hebben de Chinese Arbeiders reeds de eerste mijlpaal bereikt op de weg naar de onafhankelijke industrie die het volk dient.

Erg frappant is de snelheid, waarmee de verwoeste industrieën zich ontwikkelen en worden hersteld.

Kolenproductie 87% van de hoogste opbrengst in 1944 met 50% minder efficiency.

Ijzer- en Staalindustrie 1.600.000 ton ruw ijzer en staal.

Karakteristiek

Karakteristiek in de nieuwe ontwikkeling is de verandering in de katoen-industrie.

Minder invoer van ruwe katoen uit het buitenland voor de fabrieken, geconcentreerd in SJANGHAI en bij de zee kust ver van de binnenlandse katoenproductie en de eventuele afname van vervaardigde waren.

De productie van ruwe katoen heeft een peil bereikt, waarop men aan een eventueel productieoverschot voor export kan gaan denken.

Spoorwegen op 1 Jan. 1950 kwam de laatste langere hoofdlijn van 2300 km gereed. Deze verbindt PEKING met KANTON. Voor de eerste maal in 13 jaar zijn alle hoofdlijnen in gebruik en passagiers en vracht kunnen worden vervoerd rechtstreeks van Mandsjoerije bij de grens van Siberië tot de meest zuidelijke grens van China.

NIET IK, MAAR EERST DE TREIN.

Bij een trein geladen met gasoline door wegsplattende vonken een vat in brand. Ook een arbeider die bij dit vat aan werk is. Terwijl zijn kleren in brand staan rolt hij het brandend vat buiten het bereik van de trein, zodat de vlammen niet over kunnen slaan naar de trein.

Zijn kameraden willen hem te hulp snellen.

" NIET MIJ HELPEN, EERST HET VUUR DOVEN BIJ DE TREIN."  
HET IS EEN GASOLINETREIN VAN HET VOLK!!!

Zo redde hij 16 wagons met gasoline.

Toen hij naar het ziekenhuis was vervoerd, deed men alle mogelijke moeite zijn leven te redden.

Zijn eerste vraag toen hij bijkwam was: " IS HET VUUR GEDOOFD?"

"Het is niet erg dat ik moet sterven. Denk alleen maar om de trein.

Toonbeeld van trouw aan de partij, aan zijn werk en het volk.  
Posthuum bevorderd tot model partijlid.

BOEREN IN NIEUW CHINA.

De verklaring van MAO TSE TUNG luidde de dood in van het pachtstelsel, dat meer dan 2.000 jaar de ontwikkeling van de grote late bronnen van rijkdom in China heeft tegengehouden.

Nu hebben 145 miljoen boeren het juk volledig afgeworpen.

De grote oppervlakte waar de agrarische hervorming reeds werkelijkheid werd bedraagt 3.198.000 km<sup>2</sup> of 5½ maal de oppervlakte van Frankrijk.

In de winter van 1950 volgt er een andere oppervlakte met 100 miljoen boeren in nieuw bevrijd Centraal-Zuid - en Oost-China en delen van Noord China en N.O. China.

Dan zal 60% van de boeren vrij zijn.

Bij de resterende 164 miljoen zal de vrijheid na de herfst oogst van 1951 een feit worden.

In drie jaar zal zich de agrarische hervorming van China voltrekken.

Op 15 Mei van dit jaar schreven de dorpsbewoners van Sikotsjoen, een afgelegen dorpje in de Chansi provincie.

Voor de agrarische hervorming hadden slechts twee van de 20 gezinnen in ons dorp genoeg te eten. Nu bezitten we allen grond en het hele dorp heeft 6500 kg extra voedsel.

ONZE

Onze huidige oogst is 50 - 100% hoger dan voor de oorlog.  
Het aantal trekdieren in het dorp werd opgevoerd van 18 tot 39 en het aantal schapen van 50 tot 120.  
Door toepassing van betere werktuigen, zaadselectie, betere verdeling van werkkrachten tracht men dit te bereiken.

Werktuigen en machines worden geleverd door de genationaliseerde fabrieken op afbetaling.

Betere resultaten bij de oogst zijn de beloning voor de arbeid van de boeren.

De hele tarwecultuur in de zomeroogst van 1950 wordt geschat op ongeveer 20 miljoen ton of 3.300.000 ton meer dan vorig jaar.

#### RECORDBREKER SJIA-TSOEN-VEN.

Op een dag 28 m<sup>3</sup> aarde afgegraven. Alle vroegere arbeidsrecords gebroken. De omstanders riepen luid hoera en klaptten in hun handen. Zijn naam werd beroemd. Bereik zijn resultaat werd een bekende slogan. Velen verhoogden hun daggemiddelde dat op 10 kubieke meter stond.

Kaü-Fa-Tsjing behaalde een ander record. Hij vervoerde per dag 14,2 kubieke meter aarde. Velen geloofden het niet. Twee broers Vang-Cuan-Sin en Vang Cuan Tsja bereikten een hoger record van 18 kubieke meter. Nu sloeg Sjia Tsjoen Ven alle bestaande arbeidsprestaties met 10 kubieke meter en bereikte 28 kubieke meter.

Vroeger aldus Sia Tsjoen Ven had ik geen lust om te werken omdat wij arm waren en als varkens en honden leefden. Nooit hadden we genoeg te eten en nog minder te verwachten. Twee tot drie meter was toen genoeg.

Nu uit vrees voor overstroming van mijn eigen akkers wil ik zo veel mogelijk graven om dit te beletten. Bovendien heeft men mij geleerd, dat ieder mens zijn aandeel in het werk moet leveren wil het in ons land voor spoedig gaan.

## HET EERSTE VROUWEN TRACTOR CHAUFESSE CORPS.

3 Juni 1950 opgericht.

Vijf bestuursters, vijf helpsters en een leidster. Zij besturen drie tractoren.

In Mei 1948 heeft een van hen detechniek geleerd en anderen enthousiast gemaakt. De een na de ander de techniek onder de knie gekregen en examen gedaan.

Nadat ze examen hadden gedaan werd de groep opgericht.

## HET EINDE VAN EEN 200 jarig conflict.

Sedert de aanleg van het 150 km lange Huang kanaal in de droge provincie Kansoe voor 200 jaar ontvangen de boeren, die in de buurt van het kanaal wonen een beperkte watervoorraad om hun graanvelden te bevoeien.

Jaarlijks zetten de landbezitters en rijke boeren aan het bovineinde van het kanaal alle sluizen en watertoevoer open en laten zoveel water binnenstromen als zij kunnen.

Dit tot groot verdriet van hen die aan het beneden einde wonen.

Het communisme bracht een oplossing.

Zonder aanwezigheid van de grootgrondbezitters nam men een besluit om de toevoerwegen afwisselend open te stellen voor het boven en beneden deel van het kanaal totdat het water op is.

## LU SIN altijd in onze gedachtenis.

Geboren 3 Augustus 1884. Eerst techniek bestudeerd, later dokter, nog later letterkunde.

Onderwies chemie en physiologie in het seminarie van Hangtsjoe.

Bij het uitroepen van de republiek werkte hij in het ministerie van Onderwijs in NANKING en later in PEKING.

Hij wijdde zich later geheel aan de letterkunde en stierf in 1936 in Sjanghai.

Voorstander van progressieve ideeën en wilde zelf steeds vooruit.

Groot denker, groot revolutionnair.

## KUNG JI Gi novelle van LU SIN

onbetekende inhoud zonder speciale propaganda.

CO 101981 081359

~~AFGEDAAN~~

A.C.D.  
Is er een D.D. over Espen...?  
1359  
g...  
nem O.K.

*[Handwritten signature]*

Afd./Sect.: CVNI Dat.: 6/9 '51 CVN<sub>3</sub> Par.: M

Interne aanwijzingen ACD.

Afd.: ACD.HC Dat.: 14.10.1951 Par.: 1

*[Handwritten signature]*

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

C B.T.K.

*[Handwritten notes]*

{ C/B 30-1-51  
Q11

gezien, besl. a.t.v. CVNI.  
n.v. CAW II 2/4/51

~~CAWI t/k CAWII 1/4-17~~

~~CAWII Sup. bespreken CAWI 9/14~~

CAWIE In de tweede helfte van 1950 is te Peking verschenen  
ter verspreiding geschikt voor de gelukkige wereld het tijdschrift  
blad "Volkdemocratische China". In het te Peking verschenen  
blad "Houo Hiao Che Pao" is insidertoe lokaal gemaakt, wat  
het tijdschrift blad "China" is bij een Bulgarije, Tsjecho-  
slowaakse, Hongarije, Finland, Loesen, India, Japan en Amerika  
Byeen deen is llyftten het tweede blad. Ik heb by v. Adm. tenten (off.  
Clamen) geroep of a by one dienst vinnat in de typeren teken t. de  
hij herore sur een linnat. Met de dit vnde autanen.

CAWIE 114

~~CAWI~~ bijvoegd een inhoudsweergave welke verspreid is  
den 4/9 den Haag - de inhoud is niet direct van  
belang van ons - er komen een aanduidingen in voor  
dat er in Nederland een centrum of persoon is, die ver-  
met de distributie belast. Adv. vch aan CVNI  
t/k. i.v.m. Dicht Post - daarna retour aan mij CAW  
5/7-17

CVNI

CAW II vch, Waarnij te long?

CVNI t/k. daarna terugaan mij  
CAW II 4/7

Wien CVNI 20/7  
Den CAW II terug.

= Aan CAW/II: Wordt de ID-kunste politie door ZI of door  
ons ingelicht.  
CVNI, 4. VII. 51.

CVNI II. Jaarve den in CAW II 4/10.17.  
ID t' dan ingelicht. 11/10 '17

~~CAW II~~

CVNI wilt u dit laten opbergen CAW II 2/10.17

BII Kent iemand van ons Coperto? SB.  
1.9.51 Niet nodig. Inhouds-resume is bijvoegd.  
BII 3.9.17

CVNI

Handwritten signature and scribbles

MLO/CVN 2/4  
MINISTERIE VAN  
BINNENLANDSE ZAKEN

CO 101921  
's-Gravenhage, 16 Augustus 1951  
Javastraat 68

No. : 101.921

**UITGEBOKT**

Betr.: D. POST

VERTROUWELIJK

In vouwe dezès gelieve U aan te treffen een vertaling  
van een esperantistenblad, afkomstig uit China.

Dit blad werd vanuit Peking gezonden aan de bekende  
Dick POST, geboren te Amsterdam, 17 Juni 1919, en wonende  
te Uwent, Ortelliusstraat 253/III.

HET HOOPD VAN DE DIENST  
Namens deze,

Mr K. E. BRESLAU

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie  
te  
AMSTERDAM

6.15      6.16.13  
09.51-05.13      05.13-09.31

06.323

Rapport van KB  
aan B  
No: 1355  
Otr.: Dick POST

26 JAN. 1951  
ACD/101921

4-10-51  
PAL 4

*Kaam*  
\*  
[

Bijgaand stuk, geadresseerd aan Dick POST, wonende  
Orteliusstraat 253 III Amsterdam, is door onjuiste adressering  
niet bij de geadresseerde terecht gekomen.  
Het betreft hier een krantje in Esperanto, toegezonden uit Peking.

KB, 24 Januari 1951

*Juz*



北京國會街二十六號外文出版社  
FOREIGN LANGUAGES PRESS  
26 Kuo Hui Chieh, Peking

Dick Post III,  
Orteliusstr a53,  
Amsterdam,  
Nederlando.

荷蘭

PRINTED MATTER



# EL POPOLA ĈINIO

Monata Informa Bulteno Eldonata de Fremdlingva Eldonejo  
Redakcio kaj Administracio: 26 Kuo Hui Chieh, Peking, Ĉinio

VOL. 1 N-RO 6  
OKT. 1950

人民中國報道

SPECIALA NUMERO

por  
la unua nacia festo de  
Ĉina Popola Respubliko

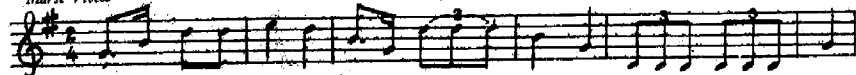


EMBLEMO DE ĈINA POPOLA RESPUBLIKO

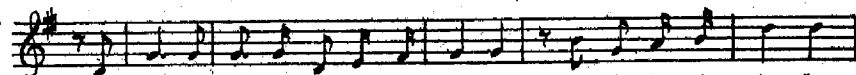
## NACIA HIMNO DE ĈINA POPOLA RESPUBLIKO (La Marŝo de la Volontuloj)

Teksto de Tien Hen  
Melodio de Nier

Marŝo Viveco



(Trumpetolo)



起 來，不 願 作 奴 隸 的 人 們！ 把 我 們 的 血 肉，  
Kl. lai, bu yan so nu. li di rhen-men! Ba wo-men di xyo-rhou  
Al lukt', ni ŝi-uj ne-sklar-vo-laj! De-di-tu' san-gon

築 成 我 們 新 的 長 城！ 中 華 民 族 到 了 最 危 險 的 時  
shu-cheng wo-men xin-di Chang-cheng! Zhung-xua min-zu dao-liao sui wei-xian-di shi-  
por la kre' de no-va Grand-mur! Nun Ĉi-ni-o ve-nas al gra-va kriz-

候， 每 個 人 被 迫 着 發 出 最 大 的 吼 聲 起 來！ 起 來！ 起  
hou, Mei-go rhen bei po-sho fa-chu sui-da-di xou-sheng. Kl. lai kl. lai kl.  
hor- ŝi-uj fi-ne de-vas kri-i laŭ-te kun veng-jur! Al lukt' al lukt' al

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

來！ 我 們 萬 眾 一 心， 置 若 敵 人 的 炮 火 前 進！  
lai! Wo-men wan-shung i-sin, Mao-zho di rhen-di-pao-xuo-cian-sin!  
lukt'! Mi-loj ni kon-kor-de Spi-te! mal-a-mik-ku-glojn mar-ŝul

### Rimarkoj pri la Nacia Himno

1) La unua vico de la teksto estas la ĉina originalo; la dua vico, prononco de la originalo laŭ latiniga sistemo. Elparolo de ties literoj plejparte similas al Esperanto, sed troviĝas kelkaj malsimilaj. Ni ilin klarigas jene:

y—similas al "ŝ" en internacia fonetika signaro:

rh—similas al "ĝ" en Esp-o:

x—similas al "h" en Esp-o:

sh—similas al "ĝ" en internacia fonetika signaro:

sh—similas al "ĝ" en Esp-o kaj povas prononci memstare.

2) Esperanta teksto en la tria vico estas neoficiala traduko fare de k-do Honfan.

# GRANDA PARADO DE NACIA TAGO

La unua de oktobro, 1950, estas ĝojiga granda tago por la Tut-Ĉinia kaj tutmondaĵa popoloj. En tiu tago, en la Ĉina popolo ŝefurbo okazis grandiosa parado de pli ol 400,000 militistoj kaj civiluloj. Tiu ĉi paradado per vivecaj kaj tipaj faktoj pruvis la jenan veron: pasinte, la Tut-Ĉinia popolo sekvas prezidanton Maŭ kaj gajnis la hodiaŭn tiel grandan venkon, estonte, ni nur tiam sekvaĵu Prezidanton Maŭ, kaj ni nepre gajnos pli grandan venkon.

La 11-an atm, subite ektondegis salutaĵaj pafegoj oriente de la Pordego Tien-An. La parado de la fortaj populaj armistaj trupoj komenciĝis. Tra la sunbrila Popola Placo parade marŝantaj estis la aera, mara, kaj landa armeoj, tankoj, haŭbitoj, montaj kanonoj, kontraerplanaj kanonoj, kavalerioj kaj motortrupoj. Ĉio ĉi estas la rezultato de 23-jara brava batalado de la Ĉina popolo. Ĉiu sentas fieron pri la posedo de tiel forta armeo, kaj firme kredas al la feliĉa estonteco. Dum Prezidanto Maŭ kaj Ĉefkomandanto Ĉu revuis sur la Pordego Tien-An, la programane ekkulturitaj grandaj populaj armeoj, ili manvingis re-kaj re-foje por respondi al la salutoj. La reprezentantoj de la 36 enlandaj fratnaj nacioj vidante aeroplanojn kaj tankojn ekhaltis de ĝojo. Sur la teraso por invititoj, la diverslandaj ambasadoroj kaj delegitoj de la Monda Federacio de Demokrata Junularo foje kaj foje aplaudadis kaj ĝojkriadis. Fikarigardante la bravan manieron de tiu ĉi la paradantaĵa trupoj, oni rememoris la malfacilaĵojn jarojn. Kiam la trupoj de Prezidanto Maŭ kaj tiuj de Ĉefkomandanto Ĉu renkontiĝis kaj unuigis sur Ĉinkang Monto, la Ruĝa Armeo de la ĉinaj kampularo kaj laboristaro estis nur gerlo de malpli ol 6,000 anoj. Sed sub la ĝusta gvidado de Prezidanto Maŭ, ĝi ne nur venkis la enlandan reakciularon, liberigis la tutan patrolandon escepte de Tajvan kaj Tibeto, sed ankaŭ sin ekpisis per armiloj prentaĵoj de la malamiko. La historio de la disvolvigo de Ĉina Popola Liberiga Armeo brile pruvis la ĝustecon de la milita strategio de Prezidanto Maŭ. Samtempe la historio de la disvolvigo de Ĉina Popola Liberiga Armeo garantias al la tutlanda popolo kaj deklaras al la minacantoj de mondopaco:

se la Usona imperiisto atidakus ekinvadi nian sanktan patrolandon, ĝi nepre spertos pli teruran fiaskon ol kiam spertis la bandita kliko de Ĉang Kaj-ŝek kaj la japana imperiisto.

La impona procesio de la fortaj populaj armistrupejoj trapasis la placon antaŭ la Pordego Tien-An, kaj el la Orienta Pordego oriente de la Pordego Tien-An tajde alflugis granda laborarmeo el 200,000 anoj—flugo de laboristoj kaj kampuloj. Ili alite tenis milojn da portretoj de Prezidanto Maŭ, Generalissimo J. Stalin kaj populgvidantoj de diversaj landoj. Sur la alte tenataj tabuloj de la fervojistoj skribiĝis la rezultatoj de ilia laborado. En tiu ĉi jaro, la efikeco de la fervoja trafiko plaltiĝis je 50 procentoj ol tiu de la pasinta jaro. En la tuta lando nun estas 21,742 kilometroj da fervojoj en funkcio. La laboristoj de Ŝihŝingŝan Elektrojo, kulture portante la skemon de la dinamo n-ro 6, alrigardadis al Prezidanto Maŭ kun ĝojo kaj ekscitiĝo, ĉar ili penlaboradis tage-nokte, finiparis la dinamon n-ro 6 kaj garantiis la elektroprovizadon al la loĝantaro de la ŝefurbo. La karboministoj, same kiel la fervojistoj, en la krea laborado en la konstruado de la patrolando, plenumis admirindan taskon: la tuta produktokvanto de la ŝtataj karbominejoj pli grandigis je pli ol 37 procentoj kompare kun tiu de la pasinta jaro.

Post la agrara reformo, la kampuloj en la ŝirkantaĵo de la ŝefurbo la unuan fojon surportis honorindajn vestojn. Ili speciale dankas Prezidanton Maŭ. Kiam la paradantoj almarŝis antaŭ la estrado ili longdaŭre manvingadis kaj ĝojkriadis. Vidante, ke Prezidanto Maŭ estas en bona sanstato, ili diris ripete: "Nun ni trankviliĝas." La studentoj de agromonia kolegio alte tenis dikajn ris-kaj trikrikpikojn kaj negblankan kotonon, kiuj simbolas la abundan rikoltojn de la patrio. Ĉijare, sub la gvidado de Prezidanto Maŭ kaj la Centra Popola Registaro, ni venkis diversajn plagojn kaj rikoltis riĉajn rikoltojn de ambau somero kaj aŭtuno; la produktokvanto de greno kaj kotono superis la ciferojn en la produktoplano. Rikoltiĝis 10,000,000,000 kilogramojn pli da greno kaj 260,000,000 kilogramojn pli da kotono ol pasintjare.

Ĉiuj ĉi grandaj sukcesoj en industrio kaj agrikulturo estas ĝuste kiel la reprezentantoj de la tutlandaj laboristoj diris, "la rezultato de la prudenta gvidado de Prezidanto Maŭ."

Tra la placo antaŭ la Pordego Tien-An, tajde flugadis de-oriente okcidenten la ebrie ĝojega homflugo konsistanta el laboristoj, funkciuloj, instruistoj, kulturistoj, studentoj, lernejoj geknaboj, oficiistoj kaj aliaj civitanoj. La homflugo kantis skuantan soneton dum la movigado tra la Orienta Pordego al la Pordego Tien-An. Cent miloj kriigadis: "Vivu Prezidanto Maŭ!" La feliĉaj geknaboj de la Junaj Pioniroj ekvidinte Prezidanton Maŭ, saltante eljetis alten freŝajn florojn el siaj manoj kaj alten levis la kartonajn kolombojn kaj torbo-desegnaĵojn al la ĉielo. Trupo da hejme laborantaj virinoj miallalte kaj malpacience interdemandadis: "Kiu estas Prezidanto Maŭ?" Iu urbano alten levis sian infanon, kiu saltante de la sino de sia patro manvingadis al la Pordego Tien-An. Sur la turo de la Pordego Tien-An, Prezidanto Maŭ svingadis sian dekstran manon por saluti al la ĝojkriantaj homamasoj. Malgraŭ la urigado de la kamaradoj-gvidantoj de la paradaj vicoj, la parada procesio movigadis ankoraŭ malrapide. Iu maljunulo el la Unua Kvartalo grumbilis al la kamarado-gvidanto bonmotivate: "Junulo vi estas, sed mi jam estas tiel maljuna; se mi ne nun bone rigardus Prezidanton Maŭ, poste kiam mi povus!" Iu maljunulo de pli ol 70 jaroj kuris el la vicoj por proksimiĝi al la estrado, kaj svingante sian ĉapon li ĝojkris: "Vivu Prezidanto Maŭ!" Sur la teraso por invititoj, la reprezentantoj de la minoritatoj eldiris la sekvantajjn kortuŝajn vortojn: "La popolo tiel amegas sian gvidanton, kaj la gvidanto tiel respektas la popolon: jen la vera popola gvidanto!"

Sur la rigardaj terasoj de ambaŭ flankoj de la Pordego Tien-An sidis la komitatanoj de la Tutlanda Komitato de la Politika Konsilia Konferenco de Ĉina Popolo, reprezentantoj de diversaj demokratiaj partioj kaj frataj nacioj kaj delegitoj de la tutlandaj batalherooj kaj laboristoj. Jen estas la respugulo de la granda unuigo de la Ĉina popolo. Prezidanto Maŭ nin foje kaj foje instruadis: "Se nur ni persistadas en populodemokratia diktatoreco kaj unuigo kun internaciaj amikoj, ni certe tiam venkadus. Hodiaŭ, kiam la popolo revuis siajn fortojn, la demokratiaj partioj de



PREZIDANTO MAŬ ZE-TUNG RESPONDAS LA SALUTOJN DE LA ĜOJEGA POPOLO DUM LA NACIA FESTO

la tuta lando kuse donacis honoran standardon al Prezidanto Maŭ, sur kiu skribiĝas: "Ni Mam vin sekvas." Tiuj ĉi vortoj funde konkludis la ĉinajn revoluciajn spertojn kaj klare montris la vojon por la daŭra antaŭenmarŝo de la Ĉina popolo.

La procesio de la reprezentantoj de la minoritatoj montrigis miniaturo de la amika unuigo de la Nov-Ĉiniaj nacioj. Preterpasis 4,000 mahometanoj sub la verda luno-stela standardo; la delegitoj de 36 nacioj (uifuroj, kazajoj kaj tataroj el la nordo kaj sudo de Tienŝan Montaro, tibetanoj kaj mahometanoj el Kansu kaj Ĝinghai Altlandoj, mongoloj el Sujjuan-provinco, Miaŭ, Jaŭ, Li, Ji, Moŝe el la sudorienta limregiono de la patrio kaj aliaj nacioj), en siaj festotagaj vestoj, ludante siajn naciajn melodiojn kantaŭte kaj dancante traŝvisis la placon kvazaŭ koloritaj nuboj. Ĉiuj ili suferis dum multaj jaroj la ekspluatadon, prirabadon kaj malestimon de la reakciularo, nun ili ĝuas la bonvenon kaj respekton de la loĝantaro en la ŝefurbo; ili vidas, ke Prezidanto Maŭ ame manvingadas al ili; ili sentas la feliĉon vivi en la harmonia familligo de Ĉina nacio. Ables, delegito de la nacio uifura diris: "La malsamaj situacioj de la pasinteco kaj la nuntempo konigis al mi, ke la ŝtato sub la gvido de Prezidanto Maŭ estas la komuna ŝtato de ĉiuj enlandaj nacioj, kaj Prezidanto Maŭ estas ilia komuna gvidanto."

La Ĉina popolo atingis en la pasinta jaro tian sukceson, kiam ĝi neniam atingis en la pasintaj jarcentoj. Hodiaŭ sur la placo antaŭ la Pordego Tien-An, la pli-ol-kvarcentmilia organizita populamaso el tiuj klasoj kaj unuigintaj nacioj plie montris antaŭ Prezidanto Maŭ la volon de 475,000,000 ĉinoj; ili batalados sub la gvidado de Prezidanto Maŭ por konstrui kaj protekti sian feliĉan vivon!



NI FESTAS NIAN NACIAN FESTON

Gu Juan

Latium

# BONVENIGO AL JUNULA DELEGITARO



Impozaj scenoj de varia internacia amikeco kaj solidareco por paco kontrastis la imperlistaj militprovokantoj regist

la grandan kunvenon en Pekino, la 24-an de septembro, kiam 50, 000 junuloj en la majesta placo de la antaŭa Imperia Palaco de Ĉinio aplaudis, kantis kaj hurais solenan bonvenigon al la 42 junul-representantoj el 32 landoj.

La Pekina urbestro Nieh Jung-fen (高宗武) per mallonga parolado donis al la junaj delegitoj dignan civitanan bonvenigon al la ĉina ŝturburo, kaj manpremis kun ĉiu el ili. Liaŭ Ĉeng-tiĥ (廖承志), prezidento de la Tut-Ĉinia Federacio de Demokrataj Junuloj, malfermis la kunvenon, kaj sekvan te lin parolis Feng Ven-pin (馮文彬), sekretario de la Centra Komitato de la Novdemokratia Junula Ligo de Ĉinio. Iliaj vortoj kaŭzis vastan eĥon inter la atskultantoj.

"Karaj kamaradoj kaj amikoj," diris Feng Ven-pin, "ni esprimas nian altan takon pri via vizito per obligo de nia penado por subteni la pac-kampanjon. Sekvante la bonan ekzemplon de sovetiaj junuloj, ni manon en mano marŝu antaŭen sub la standardo de la Monda Federacio de Demokrata Junularo.

"Ĉinaj junuloj, kiuj akiris sian venkon post longa batalado, plej bone komprenas la gravecon de paco. Ni volas pacon, sed ne pacon je la ŝin prezo. Nek ni sidas atendi pacon. Ni batalos por ĝi kaj defendos ĝin. Se la Usonaj imperlistoj kuraĝas iniciati agresan militon al ni, ni, kune kun la ĉina popolo, sub la gvidado de Prezidanto Maŭ Ze-tung, forbotos kaj venkos ilin. Ni estas certaj pri tio.

"Ĉi tie ni garantias al vi, al la demokrataj junuloj tra la tuta mondo, ke ĉinaj junuloj ĉiam restos viaj armataj kamaradoj kaj firmaj subtenantoj de la mondopaco kaj demokratia fronto, kaj ke ĉinaj junuloj ŝparos nenian oferon por la eterna paco kaj popola demokratio."

Tondradis longdoŭraj aplaŭdoj kiam Vu Han (吳晗), ĝenerala sekretario de la

Tut-Ĉinia Federacio de Demokrataj Junuloj, prezentis la delegitojn unu post la alia, kiuj kunpremis siajn manojn super la kapoj aŭ donis aliajn salutesprimojn de solidareco kun la varmkora juna atskultantaro. Elegante vestitaj Junaj Pioniroj prezentis florojn al la delegitoj.

En sia parolado Boccara, ŝefo de la delegitaro, citis poemon verkitan de Prezidanto Maŭ Ze-tung en Kanu-Montaro dum la Longa Marŝado: "Ni faris longan ŝuaron por la tempo, kiam ni ligis la drakon kiu subpremis Ĉinion." "Vi jam estas ligintaj la drakon en Ĉinio," aldonis Boccara, "kaj nun la popolo de la mondo faras ŝuaron por ligi la drakon de milito kaj subpremo."

La vortoj de Semitchastny, Sekretario de la Centra Komitato de la Tutunia Lenina Junkomunista Ligo, "Ĉiuj novaj sukcesoj de la ĉina popolo plenigas la sovetian popolon kaj sovetiajn junulojn per granda gojo," kaŭzis grandan eĥon de ĉiuj ĉeestantoj.

Oni donis specialan ovacion al la korea delegito, kies parolado, plena de konfido al la venko de korea popolo, estis ofte interrompita de aplaŭdoj.

Kiam Roger Guibert, franca delegito, finis sian paroladon, post Vu Xuan-vinh, la stabestro de la Viet-Nama regimento kaj batala heroo en la milito kontraŭ la francaj koloniistoj, okazis frapa sceno de la unuigo de la popoloj kontraŭ la militagantoj: kiam Guibert prezentis al Vu standardon kiu la francaj junuloj donacis al la Viet-Nama junuloj, tiam Vu salutis la Francan Komunistan Partion kaj kriis: "Vivu Thorez!"



## Kongresoj de Batal-herooj kaj Labor-modeloj

La du grandaj Kongresoj de Batalaj Herooj kaj Modelaj Laboristoj malfermiĝis la 25-an de septembro en Pekino. Okazis en la granda salono de antaŭaj imperlistoj de Ĉinio la unua komunista kunveno, en kiu kunvenis armeaj herooj kun amasoj da medaloj brilantaj sur iliaj elegantaj novaj uniformoj, laboristoj en simplaj kotonaj vestoj, kaj kamparanoj portantaj blankajn ŝvittukojn ĉirkaŭ siaj kapoj. La kongresoj bonvenigis kiel honorajn gastojn la delegitojn de la Monda Federacio de Demokrata Junularo.

Messaĝo de la Centra Komitato de Ĉina Komunista Partio, kiun Prezidanto Maŭ Ze-tung legis, kaj la parolo de gvidantoj de la registaro kaj popola organizoj, ĉiuj akcentis ke la herooj reprezentas la milojn da modelaj laboristoj en diversaj sferoj kaj plej milionojn kiuj nun konscie klopodas levi la produktajn normojn en la tuta lando kaj plenumi la modernigon de la armeo.

Vicministro Ĉen Jun, (陳軍) ministro de Financaj kaj Ekono-

miaj Aferoj, substrekis la karakteron de la kongresoj en sia malferma parolado. Estas signifoplena, li diris, ke la du grandaj kongresoj okazis de la unujara datreveno de la fondiĝo de la Respubliko en 1. okt., kiam ĉina ekonomia situacio rapide plibonigis sed kiam la usonaj imperlistoj provas grandigi la areon de sia agreso. La pactendaro jam fariĝis pli forta. Nun, ege grave estas pliiĝi la produktadon.

Ĉefkomandanto Ĉu Teh emfazis ke Ĉinio ankoraŭ staras antaŭ grava tasko liberigi Tajvanon kaj Tibeton. "Ni devas esti singardemaj kontraŭ la riskoj de imperilismaj rabiaj hundoj kaj devas esti ĉiam pretaj defendi nian teritorion kaj suverenecon," li diris. "Nur per la konstruo de potencaj popolaj armataj fortoj kaj firmaj kontraŭrevolucaj milito, la libereco de la nacio kaj la paco kaj feliĉo de la popolo povas esti sekurigitaj. Tial la tasko antaŭ ni estas konstrui potencajn kaj modernajn defendarmeon kiu kapablas venki iun ajn agresanton."

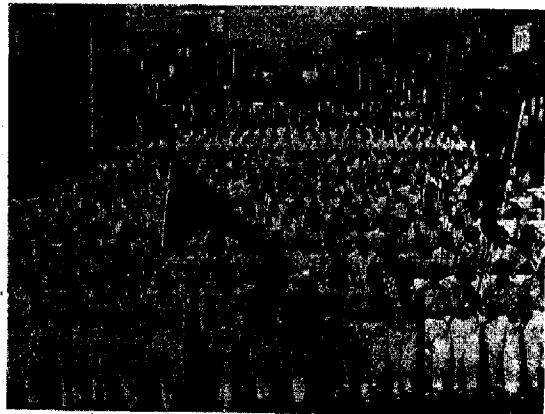
Dum longaj minutoj kiam Prezidanto Maŭ Ze-tung iris sur la estradon, la delegitoj rifuzis sidigi. Ili staris kaj aplaudis kaj hurais la arkitekton de Nova Ĉinio, la homoj, kiu kondukis ilin al nova vivo de fiero kaj feliĉo. Kiam la Prezidanto finis paroli, reprezentantoj de diversaj delegitaroj

iris al la estrado por prezenti al li flagojn kaj donacojn de la kampaj armeoj, arme-unuoj, fabrikoj kaj kamparanaj organizoj.

Inter la grandiozaj silkaj flagoj bele broditaj estas multe da simplaj donacoj kiuj montras kiel sincere la viroj kaj virinoj de Ĉinio konsideras Prezidanton Maŭ Ze-tung kiel unu el inter si. Estis kompletaj da te-tasoj, kadrigitaj pentraĵoj, modeloj de fabriko, kiu estis rekonstruita, kaj eĉ kelkaj hoteloj da saŝoo, kaj unu kamparano alportis specimensakon da plibonigita semtritiko.

Parolante pri la internacia junula delegacio, Enrico Boccara, gvidanto de la delegacio, diris: "Vi ne nur servas la ĉinan popolon, sed ankaŭ en tutan progresivan homaron, ĉar vi laboras por la fortiĝo de la pactendaro en kiu Ĉinio okupas gravan lokon. Via kongreso fortigos Ĉinion ekonomie kaj milite." En tondra aplaŭdado li konkludis: "Venko apartenas al ni, unuigitaj. Ni konstruos pacan, liberan kaj feliĉan novan mondon."

Delegitoj de la batalantoj, laboristoj kaj kamparanoj garantias ke ili ŝparos nenian penon por levi la normojn de la armataj fortoj, industrio kaj agrikulturo al pli alta nivelo kaj kondukos novajn milionojn aktive en la taskojn de defendo kaj rekonstruado de la patrolando.



LA STUDENTOJ EN LA PARADO DE NACIA FESTO

Oni sentis, ke ĉi tie naskiĝas nova kaj pligranda unueco de la tutmondaĵ junuloj, kiu alpostos riĉan frukton por paco kaj socia progreso ambaŭ en Ĉinio kaj en iliaj propraj landoj, kiam la junul-representantoj reiros.

Espano Jam

Yungen

**FONDIGOS ĈINA ESPERANTO-LIGO**

Post longtempa preparado nia tutlanda organizo Ĉina Esperanto-Ligo fondiĝis la 7-an de Februaro 1951 en Pekino. Estiĝis nova forto en la demokrata porpaca Esperantomovado. Tutmondaj esperantistoj estas petataj sendi gratuleterojn grand-nombra al: Ĉina Esperanto-Ligo, P.O. Kesto 77, Pekino, Ĉinio.

Santempe Kun la Fondiga Kongreso de Ĉina Esperanto-Ligo estos aranĝata grandioza—

**ESPERANTA EKSPOZICIO**

en la komenco de Februaro 1951. Ĝi montras al la neesperantista publiko pri la praktika utileco de nia lingvo. Karaj gestandanoj, helpu nin, kaj tuj sendu al ni multe da materialoj Esperantaj kaj pri-esperantaj: libroj, gazetoj, fotoj, bildoj, Esperantaj memoriĝaj puŝnarkoj, bonvoluaj afiŝoj, rekompletoj, kaj aliaj Esperantaj. Al ĉi, sendinto ni rekompencos per materialoj suvervaloj kaj de la desirataj.

Ĉina Esperanto-Ligo  
P.O. Kesto 77,  
Pekino, Ĉinio

# NOV-ĈINIA INDUSTRIO—LA UNUA JARO



Hodiaŭ, unu jaron post la fondiĝo de la Centra Popola Registaro, la ĉinaj laboristoj jam sukcese starigis la unuan meĝiŝtonon sur la vojo al sendependa industrio servanta la popolon.

Ĝiam sekvanie la malproksim-vidan Komunan Programon kiu akceptiĝis je la Popola Politika Konsilia Konferenco en septembro 1949, ili jam iris konsiderindan vojon en la refunkeligo de peza industrio, kaj restarigo de teksta kaj aliaj malpezaj industrioj, kaj jam faris la unuan paŝojn al baza pl-longperioda plano.

Preĉipe okulfrapa estas la rapideco, je kiu la grave damaĝitaj industrioj en la grava Nordoriento restarigis kaj disvolvigis. Karboproduktado—bazo de la tuta restariga programo—jam atingis 87 procentojn de la plej alta produktokvanto de 1944. Tio estis atingita, krome, per 50 procentoj malpli da ekipaĵoj en la operaco ol en 1944. La industrioj de fero kaj ŝtalo ĉiare elproduktis 1,600,000 tunojn da krudaj fero kaj ŝtalo. Ekzistas nun vere tute nova industrio de maŝinaj laborloj.

Unu el la malpli elstaraj tamen fundamentaj triumfoj de ĉi jaro estas la konstanta alĝustigado de la industrio ne al la revo pri fremdaj merkatoj, sed al la garantio de la konstante kreskantaj elandaj bezonoj. La ĉina industrio tute estis konstruita de imperiistaj potencoj kaj kompradoraj kapitalistoj por servi ne la ĉinan popolon sed iliajn proprajn interesojn. Eksploatado por privata profito ĝin kondukis al malekvilibra disvolvigo. La ĉina industrio havis ĉiujn distingajn de kolonia aŭ duon-kolonia lando.

Karakterizaĵo de la nova disvolvigo en la pasinta jaro estas la ŝanĝo en la koton-industrio. Kruda koton ne plu bezonata estis importata grandkale el eksterlando por la fabrikoj, kiuj, tipe, estis koncentritaj de la imperiistoj en Ŝanhajo kaj de la marbordo, for de ambaŭ la elanda kotonproduktado kaj la eventuala elanda aĉetado de la elfabrikitaj varoj. La produktado de kruda koton; fakte, jam estas revivigita ĝis la punkto por konsideri pri estonta produktaja superflu por eksportado. Kaj en la lasta duono de ĉi jaro, 70 procentoj de la Ŝanhaja elfarita kotonŝtofo komplete adaptiĝis al la bezono de la ĉina kampularo.

Simile la malnova malakordo inter diversaj branĉoj de fer-kaj ŝtalo-industrio estas firme eliminata. Industrio por indiĝenaj agrikulturaj ekipaĵoj estas kuraĝigita tra la tuta lando por kovri lokajn bezonojn. Tiaj fabrikoj en Ŝansi-Province produktos 18,000 akvoradojn en tiu ĉi jaro. Fabrikoj, kiuj produktadis militajn materialojn por Kuomintang, nelonge antaŭe, nun estas klopodantaj por lokaj bezonoj de sokoj kaj aliaj terkulturoj. Fabrikoj de ŝterko, insektomortigiloj kaj cemento elkreas en kelkaj provincoj.

Sur la fundamento de politika potenco firme tenata en la manoj de la laborloj, gvidate de la Ĉina Kompartio, la popola registaro elstaris unuapasan planon je la komenco de ĉi jaro, koncentriganta je revivigado de industrio de certaj gravaj punktoj. Ĝi planis la uzadon de trepe necesaj krudaj materialoj, hejtajo kaj energio por esenca industrio. Ĝi asignis tiel multe kiel estis spareble el aliaj same bazaj taskoj por investado. Ĝi kunvokis deĵojn da konferencoj por enserbi tiun sporton kiu povus esti valora kaj elpeltis la opinionojn de ĉiuj sekcioj de la popolo. Ĝi pruntedonis monon je malalta intereso al gravaj privataj industrioj kaj subskribis kontraktojn kun ili por fiksa longperiodaj mendojn.

Ŝtataj industrioj, grava sektoro en la ekonomio, faris paŝon, kiu enpumpis novan vivon en ĉiujn aliajn industriojn kaj komerciojn. La mendoj fare de la registaro por novaj maŝinoj, ekzemple, atingis 70 procentojn de la tuta produktokvanto de la landa maŝinfabrika industrio.

En la tuta bildo, fervoja riparado kaj disvolvado okupas specialan lokon. En la pasinta 12 monatoj, ĝi jam faris grandegan efikon al ĉina revivigo.

La unuan de januaro, 1950, la lasta plilonga fervoj-beŝlinio de 2,800 kilometroj interliganta Pekinon kaj Kantonon, estis denove funkciligita. La unuan fojon en 12 jaroj la tlandaj beŝlinioj estis en funkcio kaj la pasaĝeroj kaj ŝarĝoj povis veturi rekte de Manĉurio de la landino de Siberio ĝis la plej suda landlimo de Ĉinio.

Ne nur rekonstruado, sed ankaŭ konstruado de novaj fervojlinioj estas komencita. La nova Ĉanking-Ĉengtu linio de 530 kilometroj alportos industran kaj komercan prosperigon al la tuta Sudokcidento, ne nur pro mendoj de varoj necesaj por konstrui la Ĥinon kaj ĝiajn dependajn konstruojn sed ankaŭ pro la entreprenoj malfermigantaj anticipe de la disvolviganta komercado, kiun la nova fervoja alportos.

Tio, je kio la rekonstruo de industrio tute dependas, estas tamen la plilongo de la vivnivelo de la vastaj amasoj de la kamparanoj de Ĉinio. Kaj la unua paŝo en tio estas agrara reformo. La plibonigitaj vivkondiĉoj de la kamparanoj leŝtaro obligos kreskantajn disvendojn de la fabrikitaj varoj. Tial la disvendo de ŝtofo en Manĉurio ĉiare atingos naŭ milionojn da ruloj—triole de la kvanto de la pasinta jaro kaj dekunuoble de tiu de 1947.

Alia grava faktoro por klarigi la pasaĝojn faritajn ĉiare estas la helpo donita de Sovetiaj teknikistoj. Kvan-

kam kompare nemultnombraj, tamen ili jam malvarfe donis ĉiujn siajn spertojn akumulitajn dum 30 jaroj de Socialismo. Krome, Sovetunio provizas centojn da kilometroj da reloj kaj diversaj gravaj maŝinaj ekipaĵoj.

Sed la plej granda parto de la ŝuldo devas esti al la laborantaj amasoj de Ĉinio, kaj preĉipe al la laboristaro. Ila gvidilo estis ilia intensa patriotismo kaj politika konscio kun la Komunista Partio plenumanta sian rolon de avangardo kaj gvidanto. En septembro de la pasinta jaro, komenciĝis la fama novrekorda movado, starigita de Ĉao Kuo-ĉu. En la 11-monata periodo finigita en septembro, 21,740 novaj rekordoj estis faritaj en industrio de 84,000 laboristoj kolektive kaj individuue. Je la fino de la periodo la ĉefa emfazo transiĝis de novaj individuaj rekordoj al novaj kolektivaj rekordoj, de plilongo de labora intenseco al plilongo de laborloj kaj maŝinoj.

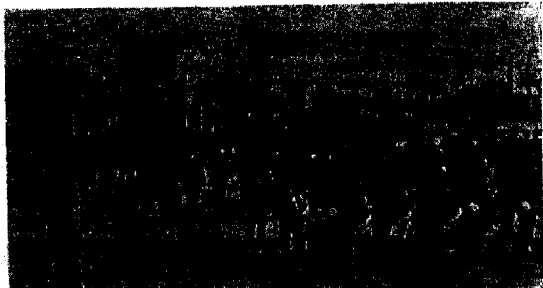
La membraro de Laboristaj Sindikatoj kreskis super kvar milionojn. Ĉi tiuj sindikatoj ludis gravan rolon en la enportado de demokratio en la fabrikojn. Komitatoj de laboristaj

representantoj kaj komitatoj de fabriko administrado jam starigis en pli ol 1,000 el la pligrandaj fabrikoj kaj minejoj tra la tuta lando. Laboristoj partoprenis nun administradon en la ŝtataj fabrikoj kaj laborist-kapitalistan konsiligadon en la privataj industrioj. La nova Leĝo de Laborista Sindikato akceptita en julio surmetis la oficialan sigelon sur la aktualan pozicion de la laborista klaso de Ĉinio.

Kompleta asecura projekto estas jam efektivigata en la Nordoriento ekde julio de la pasinta jaro kaj jam duonmiliono da laboristoj kaj unu kaj duona milionoj da familianoj de laboristoj profitis el la sanprotektado donita kaj la pensioj por eksigitoj.

La laboristoj estas intensigantaj siajn pensojn pri respondi al la usonaj imperiistoj. La impresa rekordo de Ĉinio en tiu ĉi unua jaro de kompleta liberigo de la ĉestero montras, ke ili estas kiel konstrui hejme dum ili gardstaras por frakasoj ĉiujn intrigojn de la eksterlandaj imperiistoj.

—esperantigis Ver Kanto.



PEKINAJ LABORISTOJ EN LA PARADO DE LA NACIA FESTO

## “NE MIN, SED UNUE LA VAGONARON!” Pro memoro de la brave sin-oferinta, modela-kompartiano k-do Liang Kuo-ĉu,

LEE

K-do Liang Kuo-ĉu (梁國柱) sin okupis kiel transŝarĝisto de la gasolenejo de iu fervoja stacio. Li rigardis la gasolenejojn kiel sian hejmon kaj tre zorgeme gardis ĝian sekurecon. Ĉar li ofte vidis venantan vagonaron sprucigita fajrerojn apud la gasolenejo, li proponis al la gvidanto: “Estonte kiam venos vagonaro, antaŭ ĝian lokomotivon oni devos almeti kelkajn senŝarĝajn vagonojn, ke la fajreroj sprucigataj el la lokomotivo estu pli malproksimaj de la gasolenejo, kaj ke fajro-akcidento, evitata.”

Aliaj laboristoj ŝatis iri al teatro kaj kinejo dum libertagoj sed k-do Liang Kuo-ĉu timis, ke okazos akcidento se neniu gardis la gasolenejojn kaj tial li sola restis hejme por ĝin gardi.

Je la 21-a de marto de la kuranta jaro, li kun 8 laboristoj sinokupis je transŝarĝo de gasolen-vagonaro. Post la transŝarĝo li komencis purigi la gasoleno-pumpilon. Por ke ne perdiĝu la restanta gasoleno en la pumpilo k-do Liang Kuo-ĉu estis ĝin plene elpumponta. Tiam li tenis en la manoj barelon por ricevi la gasolenojn el la buŝo de la pumpilo. Li petis laboriston Jen Teng-ĉang (任成) alpreni la elektrokumutilon. Sed ĉar Jen ne estis sufiĉe ferta en la tekniko kaj ĝin alprenis malrapide, el la elektrokumutilo elsprucis fajreroj. Tiam la elektrofuzo jam funkciligis la pumpilon kaj subite elpulis la restantan gasolenojn, kiu sprucis sur la tutan korpon de k-do Liang Kuo-ĉu. Kaj ĉar tiutage blovis ventego, ĝi miksis la elsprucigatajn fajrerojn kaj gasolensaturojn, kiu tuj ekbrulis. Kaj ankaŭ ekbrulis la vestoj de k-do Liang Kuo-ĉu kaj la gasoleno en la barelo. El la barelo elisaltis flamo 5-6 metrojn alta. Se ĝi ekstus

la vagonaron plenan de gasoleno, pensis k-do Liang Kuo-ĉu, sendube estigus ekplodego kaj fajro. Kaj tion ekplodego kaj fajro, kiu ekbrulis portante la spitantan ĝin ekkuris barilante la barelon. La laboristoj vidis ke li estas tute en flamo kun brulanta barelo en la manoj kaj brulantaj vestoj sur la korpo. Ĉiuj volis alveni por lin savi, sed li diris:

“Ne zorgu pri mi, sed rapide estingu la fajron apud la vagonaro!”

Li forkuris 50-metrojn kaj nur tiam forĵetis la barelon. Tiam liaj manoj jam karbonigis kaj la brulado de la vestaĵoj pli furiozigis. Li avertis kaj falis surteren.

La laboristoj per sia tuta forto en 5-6 minutoj estingis la furiozan fajregon apud la vagonaro. Tamen kiam ili retria por savi k-don Liang Kuo-ĉu, li jam deformigis en la brulado. Ĉiuj rapide forŝiris lian brulantan vestaĵon. En la veno li ankoraŭ bruktis krii:

“Ne savu min, savu la gasoleno-vagonaron! Ĝi estas ja gasoleno-vagonaro de la popolo!” Kaj tiel li savis 16 vagonojn da gasoleno, kaj la gasolenejojn de la stacio.

La laboristoj rapide portis k-don Liang Kuo-ĉu en aŭton kaj sendis lin al hospitalo. Post ekzameno, la doktoroj opiniis ke la brulvundo estis tro grava kaj malfacile kuracebla. Tamen ili ankoraŭ metis senliman esperon en la fidela kaj honora filo de la laboranta popolo—k-do Liang Kuo-ĉu, kaj volis ke la heroo daŭre vivu kaj pli multe laboru por la popolo. Fojon post fojo oni al li injektis medikamenton por savi tiun ĉi heroon. Fine post longaj kaj maltrankviligaj horoj iom konsciigis k-do Liang Kuo-ĉu. Pro tio ĉiuj ĝojis. En la vespero la laboristoj alvenis lin

vidi. En duosveno li ankoraŭ demandis, ĉu estigigis la fajro. Li diris kun rideto:

“Estas negrava, ke mi mem mortos. Nur atentu savi la publikan gasoleno-vagonaron!”

Kaj kun subtreko li konsilis la kamaradojn:

“Poste dum laborado oni devos speciale atenti, kaj ne plu estu senzorgemaj, ĉar tio estas tre danĝera.”

En tiu sama nokto ĝi tiu eminenta kompartiano k-do Liang Kuo-ĉu, brulvundite en protekto de ŝtata harvaĵo, fine fine mortis pro nekuracebla grava vundego.

K-do Liang Kuo-ĉu estis laborist-devena. Li laboris 7 jarojn kiel arbohakisto kaj 4-5 jarojn kiel transŝarĝisto. Li posedis la bonajn kvalitojn kaj abliajn virtutojn de laborloj: ami la patrolandon, la popolon, la laboradon, la sciencojn kaj la publikan harvaĵon. Tial ĝi ĉiam pozitive respondecis en la laboro, kaj bone unuigis kun la laboristoj por kune progresi. En decembro de la pasinta jaro li aliĝis al la Komunista Partio kiel kandidata partiano. Post lia sinfero, la loka kompartia komitato opiniis, ke li jam havis la noblajn kvalitojn de kompartiano: fidela al la Partio, al la laboro kaj al la popolo, kaj speciale decidis aprobi lin postmorte oficiala kompartiano de Ĉina Komunista Partio, kaj donacis al li la honoran titolon de modela kompartiano.



Trad, Zekun

# KAMPARANOJ EN NOVA ĈINIO

Teh Kao



## Fetidiismo Renversita

La deklarado de Prezidanto Maŭ Ze-tung (毛澤東) je la establo de la Ĉina Popola Respubliko laŭ la 1-an oktobron sonorigis la morton de fetidiismo, kiu dum pli ol du mil jaroj malhelpis la disvolvigon de la grandaj latentaj riĉfontoj de la vastaj regionoj en Ĉinio. La ĉinaj kamparanoj, kune kun la ĉinaj laboristoj, jam starigis kaj iris malproksimen dum la unua venka jaro de la ĉina revolucio. Ili ricevis sian pecon da tero aŭ malpliigon de lupago kaj intereso antaŭ la efektiviĝo de la distribuado de tero. Sekve, ili montris grandan entuziasmon en plialtigado de agrikultura produkto, kiu estas la bazo por la industriigo de la lando.

La nombro de popolo kaj la grandeco de la areo implikitaj en la agrara reformo signifas, ke ĝi estas socia leviĝo en la kamparaj regionoj senprecedenca en la historio de Ĉinio kaj la mondo. Nun, 145 milionoj da kamparanoj jam komplete abolis la jugon de fetidiismo. La vasta areo, kie agrara reformo jam efektiviĝis ampleksas preskaŭ 3,198,000 kvadratajn kilometrojn, aŭ kvin kaj duonon oblojn da la grandeco de Francio. En la vintro de 1950 efektiviĝis agrara reformo, en alia areo ampleksanta 100 milionojn da kamparanoj en nove liberigitaj Centra-Suda kaj Orienta Ĉinio kaj partoj de Norda Ĉinio kaj Nordorienta Ĉinio kie revolucia ordo firmiĝas kaj la plimulto de la kamparanoj jam elmetis sian postulon por tero kaj iuj surtute da kapablaj kadroj estas trejniĝintaj por efektiviĝi tian reformon. Tio levas la nombron de kamparanoj sin liberigitaj de fetida ekpluatado ĝis 245 milionoj, aŭ 60% de la tuta kampara loĝantaro en Ĉinio. En la pli granda parto de la areo loĝata de la restantaj 164 milionoj da kamparanoj, agrara reformo efektiviĝos post la alituna rikolto de 1951. En tri jaroj agrara reformo kompletigos tra tuta Ĉinio.

Agrara reformo liberigas la longe limigitan latentan produktivon de la kamparaj regionoj. Tipa el la vilaĝoj, kiuj jam montras signojn de esencaj

ŝanĝoj post la agrara reformo, estas Sikoun (西溝村), fora vilaĝeto en Ŝansi-Provincio (山西省). Jen kion la vilaĝanoj skribis al Prezidanto Maŭ Ze-tung en 15. majo, Ŝijare:

"Antaŭ la agrara reformo, nur du el la dudek familioj en nia vilaĝo havis surtute por manĝi. Nun ni ĉiuj havas teron, kaj la tuta vilaĝo havas 6,500 kilogramojn da ekstraj nutraĵoj. Nia nuna rikolto estas 50 ĝis 100 procentoj super tio antaŭ milito. La nombro de tir-brutoj en la vilaĝo pliiĝis de 18 ĝis 89 kaj la nombro de ŝafoj pliiĝis de 60 ĝis 120."

La letero ankŭi citas la vortojn de kamparano Wang Se-se (王四則): "Mia familio tiam vivis de brano kaj legomoj kaj vestigis en ĉifonoj. La tuta familio uzis unu solan likovrilon, dum la domo estis senloĝa pli ol barilo el malsaj trunketoj. Nun, ĉiu el ni havas koton-likovrilon kaj koton-vatitan jakon por la vintro. Ni konstruis tri novajn ŝambrojn al nia domo. Ni neniam forgesos Prezidanton Maŭ."

La entuziasmo de la kamparanoj altigas ĉie. Ili popularigas la sloganon "prospero per laboro" kaj konstante aplikas novajn rimedojn por pliiĝi produkton. "Interhelpaj teamoj", ludas gravan rolon en altigo de agrikultura produktivo. Per komuna uzado de hompovo, iloj kaj tir-brutoj kaj per planita divido de laboro, la laborefikeco de la kamparanoj pliiĝas kvarone aŭ duone. Plejparto de la tero estas sarkata tri aŭ kvar fojfojn. Por certigi bonan rikolton, la kamparanoj nun povas apliki pli da fekundigilo ol iam ajn. Ekzemple, en unu el la vilaĝoj en norda Kiangsu (江蘇), la vilaĝanoj uzis kvaroble la kvanton de sterko po muo kiu estis iam uzita.

"Interhelpaj teamoj" ankaŭ vaste uzas modernigitajn farminstrumentojn kiel ŝevaltriataj plugiloj, erpiloj, rikoltiloj, dekviceaj semiloj kaj aliaj farmmaŝinoj. Ili akiras ĉi tiujn ilojn je modera prezo el la ŝtatkunklataj fabrikoj kiel ili pagas amortize. Ŝemselekto estas ankaŭ unu el la gravaj faktoroj de riĉa rikolto. Multaj kamparanoj en la provincoj de Ŝahar (察哈爾), Suiĵuan (綏遠), Hoĉej (河北),

# REKORDO-ROMPANTO ĜIA CUN-VEN

Kiam krepusko ekragis super la regiono apud Flava-Rivero (黃河) en Pingĵuan-Provincio (平原省), dikkonstrua laboristo Ĝia Cun-ven (賈存文) des pli vigle enfosis la grundon. Apud li staris amaso da kamparanoj kaj homo en kadra uniformo, kiu tenis en unu mano horloĝon kaj en la alia notkajeron.

Ŝia, fortikulo ŝirkaŭ 40-jara, firme tenis per ambaŭ manoj la temlon de piodo kaj ŝvingis ĝin kun sia plena forto kontraŭ la enfosaĵo. Je tiu frapo pecegoj da malmola tero defalis. Kiam sufiĉe da terpecegoj estis defaligitaj li rapide ŝovelis ilin en baron, forpuŝis ĝin al digo, ŝirkaŭ 70 metrojn for, kaj malplienigis ĝin de la ŝarĝo. Tiam li rapida revenis al la kavaĵo kaj denove ekfosadis.

Je la 7a vespero, la uniformulo petis lin ŝanĝi labori. Sumigante figurojn en sia notkajero, li anoncis: "Ŝia Cun-ven hodiaŭ demovis 28 kubmetrojn da tero. Tiorompas tiujn antaŭajn rekordojn". La amaso ekplodis en huraoj kaj aplaŭdoj. Ŝia ridetis naive, vifante la ŝirton sur sia sun-brunigita viŝaĝo per ambaŭ manoj.

La nomo de rekordo-rompanto Ŝia Cun-ven rapide ŝisfamiliĝis. "Atingu la rekordon de Ŝia" fariĝis populara slogano inter dek miloj da kamparanoj en kelkaj provincoj, kiuj laboris por konkuri la Flavan Riveron. Inŝpirite de Ŝia, multaj plialtigis sian ŝtutagan kvanton super la fiksa normo de 10 kubmetroj.

Pri Ŝia Cun-ven, pli rimarkinda ne estis la kvanto de tero kiun li povis movi en unu tago, sed la mirinda laborentuziasmo de li elmontrita.

En 1947, kamparano Kai Fa-ŝeng, (高法成) el ĵu malnova liberigita regiono, kredis novan rekordon, transportante 14.2 kubmetrojn da tero

potage. Tiam multaj suspektis la krediblecon de la raporto. Lastan jaron tamen Wang Cun-ŝin (王存信) kaj Wang Ŝun-ŝia (王傳家), du fratoj el Pingĵuan-Provincio, atingis en pli altan rekordon de 18 kubmetroj. Nun Ŝia Cun-ven faris 28, kaj lia rekordo estis oficiale konfirmita de inspektararo.

Ŝia iam elpensis kelkajn plibonigojn sur siaj instrumentoj, kaj enkondukis kelkajn novajn metodojn de laborado. Tamen la iloj kiujn li uzis ankoraŭ estis tre krudaj kaj lia tekniko estis apenaŭ malpli postlasita. Tio kio sukcesigis lin kompreneble estis lia entuziasmo—ŝpirito tiel reprezentiva de ĉinaj emancipitaj kamparanoj hodiaŭ.

"Mia atingo ne estas miraklo", poste klarigis Ŝia ĉe amaskunveno, kie oni premis la elstarantajn konstruitojn "En la pasinteco malriĉuloj kiel mi, vivis kiel porcoj kaj hundoj. Ĝu inundo, ĉu ne, mi neniam havis surtute por manĝi kaj des malpli por esperi. Kiel do mi min ĝenuis labori diligente! Tiam laborante sur digo mi nur demovis unutage du aŭ tri kubmetrojn."

"Sed nun mi havas ses muojn da agro. Kiam ajn, mi pensas pri la belajn verdajn kreskaĵojn en miaj propraj kampoj, mi ektimas ke inundo ilin detruos. Mi ja ne povas min deteni de penema fosado. Cetero mi lernas de la kadroj en mia vilaĝo, ke por fari nian landon prospera, ĉiu homo devas bone fari sian parton en la laboro. Mi opinias ke per pli diligenta fosado ĉi tie kaj pli bona rikolto hejme mi ankaŭ iom kontribuos.



elĉinigitaj de Naah.

Pingĵuan (平原), Honan (河南), Santung (山東), Anhuej (安徽), Kiangsu (江蘇), Ŝekiang (浙江), kaj Fukien (福建) vizitas la ŝtatkunklatajn semkompanojn kaj interŝanĝas siajn ordinarajn semojn por pli bonkvalitaj semoj aŭ akiras bonajn semojn kredite.

Pliiĝitaj rikoltoj rekomencas la penojn de la kamparanoj. Ekzemple, en vilaĝo Ŝihotun (西河屯), Nordorienta Ĉinio, en 1947, la tuta rikolto de la vilaĝo estis 45 tunoj. Lastjare ĝi estis 130 tunoj. Ŝijare oni supozas ke ĝi atingos 225 tunojn.

La tuta tritikprodukto tra la lando en la somerrikolto de 1950 estas taksata je ĉirkaŭ 20 milionoj da tunoj aŭ 3,300,000 tunojn pli ol la tritikprodukto de lasta jaro.

Produkto de sensemigita kotono estas taksata je 725,000 tunoj. Tio estas sufiĉa por kontentigi la bezonon de ĉina teksta industrio en la venonta jaro.

La ciferoj por la kvanto de ŝtoto vendita en Nordorienta Ĉinio klarigas, kiel pli bonaj kondiĉoj de la kamparanoj kreas tiam vastigantan merkaton por industrio. La kamparanoj aĉetas pli da industriaj varoj dum pagas malpli da grenimposto al la registaro. La vendo de ŝtoto ŝijare, oni taksas, atingos 9,000,000 rulojn, dum en 1948 1,200,000 rulojn kaj en 1949 3,200,000 rulojn. Antaŭ du jaroj la kamparanoj konsideris sin felikaj akiri maldelikatan blankan ŝtoton por siaj someraj vestoj. Nun ili postulas pli delikatan kaj

ŝarman desegnitajn ŝtoton precipe por la junuloj.

La konstanta altigo de politika konscio de la ĉinaj kamparanoj estas videbla en la tiam kreskanta nombro de kamparanoj asocioj starigitaj tra la lando. La membraro de ĉi tiuj asocioj en la regionoj de Orienta Ĉinio kaj Centra-Suda Ĉinio estas jam super 20 milionoj. En aliaj regionoj, la nombro ŝtutage kreas. Ĉi tiuj kamparaj asocioj ludas kaj ludas gravan rolon en efektiviĝo de la agrara reformo kaj altigo de produktio.

## Preta por Defendi Sian Landon kaj Mondpacon

La ĉinaj kamparanoj, kiuj akiris liberon sub popola registaro, nun uzas sian tutan forton en disvolvo de sia malfacile akiritaj fruktoj de venko. Ili estas konscia pri sia rolo en la firmigo kaj konstruo de nova Ĉinio. Ili estas pretaj por defendi sian patrolandon kaj mondpacon. Ĉie, grandaj nombroj da kamparanoj subskribas la Stokholman pacaŭkonon. "Ju pli da subskriboj ni kolektas, des pli bone gardataj estos la fruktoj de nia penado" jam fariĝis komuna diro inter la kamparanoj. Ili scias kiel kontribui sian parton al la defendo de mondpacon. Antaŭa malriĉa kamparano Cao Ŝih-ĵu (曹世舉), de Ŝutŝun (朱塘村), vilaĝeto en Pingĵuan-Provincio, esprimis la firmán volon de la tuta ĉina kamparano kiam li diris: "Ni defendas mondpacon per niaj plugiloj!"

Traŭdukis Venlo Fon.



LA KAMPARANINOJ ĜOJE AĈETAS BEZONAĴOJN ĜIA FONG



LIANG KJUN SUR SIA TRAKTORO EN ŜTATA FĀRMO DE NORD-ORIENTA ĈINIO

## La Unua Virina Traktorista Trupo en Ĉinio

Ĉang Ĉen-ĵi (張振義)

"Jen, traktoroj de ni,  
kun plugiloj post si,  
ekflugas sur la stepo senlima.  
Ni estas de produkto la energi,  
plugu, plugu,  
tra la kamparo de nia patri!"

—La kanto de traktorveturigistinoj.

Je la 3-a de junio, 1950, fondiĝis la Virina Traktorista Trupo en kolhozo de Instruista Lernejo de Mengĵa-Vilaĝo (萌家莊), Tetu-Urbo (德都縣), Hoĵunkiang-Provinco (黑龍江省). En Ĉinio ĝi estas la unua traktorista trupo virina.

En tiu ĉi trupo troviĝas kvin konduktorinoj, kvin helpantoj, kaj unu kultura direktoro. Ili kondukas tri traktorinojn. Liang Kĵun (梁軍) estas trapestrino, Yu Ju-ĉen (吳玉珍) estas kultura direktoro, kaj la ceteraj estas Tjen Ŝu-fang (田淑芳), Ĉen Ja-ĵu (陳嘉茹), Ĉen Jen (陳潔), Huang Kuj-ĉen (黃桂珍), Liu Ŝu-sin (劉淑新), Sun Ing-sin (孫迎新), Sung Jung (宋榮), Ho Ŝu-fang (何秀芳), kaj Ĉang Feng-ĵen (張鳳濤).

Majon, 1948, Liang Kĵun ellernis la lecionon de Traktora Kurso de Pej'an (北安), kaj revenis al Instruista Lernejo de Mengĵa-vilaĝo alkondukante traktoron. La kamaradoj ŝin renkontis tre ekscitite. Tiam Ĉen Ja-ĵu estis ege kortuzata, kaj arde volis lerni konduki traktoron, por labori por konstruo de la patrio. Liang Kĵun ŝin helpis paciencie. En printempo de lasta jaro, Ĉen Ja-ĵu aliĝis al traktorista trupo ĉiutage venis en vento kaj iris sub pluvo, tusante pro fumo, ŝvitante pro varmo de la maŝino, kelkfoje eĉ noktis en la kampo... kaj tra lernado persista, ŝi finfine ellernis tiun ĉi teknikon.

Kiam disvastiĝis la novaĵo, ke Ĉen Ja-ĵu povas konduki traktoron, Tjen Ŝu-fang, Ĉen Jen kaj Huang Kuj-ĉen post interkonsiligo ankaŭ aliĝis al la traktorista trupo.

Estis aĝtuno. Ripozante en kampo,

ŝi sidis inter avelarbedoj kaj aŭskultadis la klarigon de Liang Kĵun pri la principo de la maŝino. Traktoroj tondras tage kaj nokte, kaj ankaŭ ili lernas strebe tage kaj nokte.

Kiam la Ĉina Popola Respubliko fondiĝis, la lernejestro kamarado Kai Heng (高亨) kuragigis ŝin lerni diligente dirante: "Antaŭen marŝu brave sub la kvinasta ruĝa flago, konstruu nian patrion kun senlima bela estontulo!" La gvidantaj kamaradoj prisorgas ŝilan progreson kaj sanon. La estro ofte atentigas inĝenierojn: "Instruu paciencie, zorgu ilian sanon." En lernado, ŝi ne volas tipozi pro malsaneto. La estro kaj kamaradoj urĝigas ŝin iri sin kuraci, ne lasis ŝin fari pezan laboron en malsano. Tiel ŝi lernas pli decidite kaj diligente.

Lastvintre dum tritrikorikoito, la temperaturo restis pli ol 30° sub glaciaga punkto. Ili kvin, same kiel viraj kamaradoj, laboradis penegre en la malvarmejo, kaj, kvankam kun manoj

frostvundigitaj, ankoraŭ ne volis ripoz.

La rapideco de ŝia progreso estis neatendita. Ĉi tiun januaron, okazis eksamenado de traktor-kondukado. Ĉen Ja-ĵu manipulis sur kondukista sidejo, apud ŝi sidis la inĝeniero. Kiam ŝi atingos akutan vojkurbon, ĉiuj timis por ŝi. La radoj krakadis, la motoro tondras surdige, ŝi estis lomete maltrankvila. Sed, dank' al la aperto akirita en lernado dum pli ol ok monatoj, ŝi tritis aplombe kelkfoje la "obserpon" kaj trairis facile. Post ĉi tiu eksamenado, ŝi fariĝis kondukistino. Tjen Ŝu-fang kaj Ĉen Jen, kiuj lernis kvin monatojn, fariĝis unuagradaj helpantoj, kaj Vang Kuj-ĉen fariĝis duagradaj helpanto.

Post eksamenado, ili deklaris sian decidon fariĝi konduktorinoj en ĉi tiu printempo. Helpante unu la alian, ili lernas diligente. En Marto, Liang Kĵun revenis de Asia Virina Kongreso, la trupanoj ekkuris el la traktorejo manprenis kun ŝi per manoj malpurigitaj de petrolo, kaj ŝin demandis admire: "Ĉu vi vidis Prezidanton Maŝi!"

Ili forprenis unu de la alla por legi unu la ilustritajn gazetojn, kiujn Liang Kĵun alportis de la kongreso. Ekvidante la felitan vivon en kolhozoj

de Soviet-Unio, kaj ekvidante Angrinam la unuan virinan traktor-trapestron de Soviet-Unio, ili ekscitite imagis antaŭ si belegan estonton de Nova Ĉinio.

Je la 8-a de marto, la festago de virino, ili petis al la superuloj organizi trupon de virinaj traktoristinoj. Tiam la superuloj ne akceptis la proponon, pripensante ke traktor-konduktorinoj estas ankoraŭ malmultaj, kaj ŝia tekniko ankoraŭ ne sufiĉe lerta. Sed nun, aliĝis plus kvin fortaj junulinoj, kaj Tjen Ŝu-fang, Ĉen Jen kaj Huang Kuj-ĉen ankaŭ fariĝis konduktorinoj. Tial je la 3-a de junio, post ceremonio, fondiĝis la traktorista trupo.

La duan tagon, la traktor-konduktorinoj, sidante en tri traktoroj ekkuris sur la senlima vasta stepo. Antaŭ la konduktora kajuto staris ruĝa flago, kiun, al ili donacis la Partio kaj la registaro, kaj la maŝinoj estis plene ornamitaj per diverskoloraj sovaĝaj floroj. La traktoroj tondris daŭre, ruĝflagoj flutis en vento, kaj la konduktorinoj kantis en unu voĉo:

"Ho! Fajrplugilo, vi ŝtala militbesto!  
fajrplugilo, nia kara amik' en batal'.  
Estas tempo por ekplugi.  
Ĝoje sonoradas vi,  
Ni tra tuta la kamparo,  
kuras per vojo de di!"

Trad. Ly Moĵe.

## LA FINO DE 200-JARA KONFLIKTO

Ekde la konstruado de la 150 kilometroj longa Huang (黃)-Kanal en la soka Provinco Kansu (甘肅) antaŭ 200 jaroj, la terkulturstroj apud la kanalo ricevis limigitan akvoprovizon por irigaĉi siajn grenkampojn. Sed ili renkontis senfinajn ŝagrenojn pro tiu ĉi kanalo.

Ĉiutage dum la sezono de semado, la bienuloj kaj riĝaj terkulturstroj apud la supra parto de la kanalo tenis vaste malfermitaj ŝtupoj pordojn kaj subterajn defluilojn laŭ la bordo de la kanalo, enfluigante tiom da akvo en siajn kampojn kiom ili povis. La terposedantoj en la malsupra parto kompreneble koleriĝis pri tio, ĉar la akvoprovizo estis rapide elserpita. Kvereloj konstante okazis kaj rezultis ofte armitaj konfliktoj. La riĝuloj kiuj kontrolis la pordojn kaj subterajn defluilojn tiam restis malantaŭ la sceno ĉu la kvereloj, instigante kaj devigante siajn malriĝajn farmistojn

batali por si. Ne estis malofte ke kelkaj el la malriĝaj terkulturstroj estis mortigitaj aŭ vunditaj dum la ŝtuparaj konfliktoj.

Je la venis liberigo, kaj la lokaj popoloj registaroj decidis fini tiujn ŝagrenojn. Tamen multaj estis skeptikaj. Ili pensis, "La disputo daŭris jam dum 200 jaroj. Kian magion la komunistoj povas uzi por solvi ĝin?"

Sed la komunistoj pruvis sin bonaj solvantoj de disputoj. Ila metodo estis tute simpla. Ili mobilis la malriĝajn kaj mezklasajn terkulturstrojn kaj kunvokis iliajn reprezentantojn al interpaciga kunveno. Estis jam sufiĉe longe post la liberigo por tiuj ĉi terkulturstroj politike vekti, kaj ili ege deziris kunlabori reciproke. Unu el ili diris "Ni malriĝuloj faris la aktualan batalon dum generacioj, kaj kion ni akiris el ĝi? Mi supozas ke vi homoj apud la supra parto de la kanalo estas tiel miseraj kiel ni ĉi tie.

Tial ni ŝinu tian malsanan aferon. Interbatalo la bienuloj, se ili volas." Liaj vortoj reprezentis la ĝeneralan sentimenton.

Sen deesto de bienuloj kaj riĝaj terkulturstroj kiuj tiam incitis konflikton inter laborantaj terkulturstroj kaj tenis ilin dividitaj, la interpaciga kunveno facile kondukis al konsento. Simpla regulo estis akceptita: la supra parto kaj la malsupra parto malfermos siajn kanal-pordojn alterne por samlonga tempo ĝis kiam la akvo elserpiĝos.

Ĉi tiu aranĝo funkciis glate en lasta printempo. Nun la terkulturstroj de la Huang-Kanalo estas okupitaj de putofosado kun la helpo de la prunista mono de la registaro, ĉar ili konstatis ke, antaŭ tio, nur aldona akvoprovizo povas fundamente solvi iliajn problemojn.

Ĉ. L.

# LU SIN ĈIAM EN NIA MEMORO

Lu Sin (魯迅) naskiĝis la 3-an de aŭgusto, 1884 en Shaoxing (紹興), Ĉekiang-Provinco (浙江). Lia patro estis edukita homo kaj havis iom da tero. La patrino devenis el provinca familio kaj post memlernado li povis dedifri kelkajn ideografiojn. La havaĵo de la familio estis sufiĉa por akiri la ĉiutagan manĝaĵon. Kiam Lu Sin havis dektri jarojn, katastrofo atakis la familion kaj ili perdis preskaŭ ĉion. La malriĉeco devigis Lu Sin vivi ĉe lia sia parenco, kiu insultis lin kvazaŭ almozulon. Pro tio Lu Sin forlasis sian provisoran hejmon. Dum tiu tempo lia patro grave malsaniĝis kaj mortis post tri jaroj. Lu Sin vivis kun sia patrino. Ŝi sendis la filon al senpaga lernejo.

Lu Sin havis dekok jarojn kiam li veturis al Nanking. Li aliĝis tie al la Mariata Instituto kaj lernis teknikon. Poste li studis ĉe la Mineralogia Instituto. Diplomite, li iris al Japanio por plus studado, sed gradigite de 1<sup>a</sup> prepara lernejo, li decidis esti kuracisto, ĉar laŭ lia observo medicino multe helpis la prosperon de la insulando. Li studis du jarojn en la medicina kolegio de Sendaj. Tiam ekplodis la rusa-japana milito. Hazarde li vidis en filmo ekzekuton de forta sed stultaspekta ĉino fare de la japanaj invadantoj kaj ŝirkaŭrigardata de egale fortaj sed stultaspektaĵoj. Post tiam li pensis, ke medicino ne estas tiel grava kiel literaturo, per kiu oni povas ŝanĝi la spiriton. Tial li sin dediĉis al literaturo. Li forlasis la universitaton kaj translokiĝis al Tokio. Kelkaj (ĉinaj) deĝis lin reveni al Ĉinio.

Li instruis kemion kaj fiziologion en la seminario de Hangĉou (杭州), Ĉekiang-Provinco. Post unu-jaro li fariĝis vicedirektoro de 1<sup>a</sup> Shaoxing-mezlernejo, sed li forlasis ĝin post duonjaro. Post la starigo de 1<sup>a</sup> Ĉina Respubliko li laboris en la ministerio por edukado en Nanking kaj poste en Peking. Li instruis literaturon en diversaj universitatoj. Lu Sin devis forlasi la urbon pro politikaj persekutoj en 1926; li iris al Amoj (廈門) kaj Kantono (廣州). Li rezignis sian postenon en Sun Jatsen-Universitato pro ŝelo de progresemaj studentoj fare de la reaktuloj en 1927 kaj iris al Sanhajo (上海) kaj sin dediĉis tute al literaturo. Li mortis la 19-an de oktobro, 1936, en Sanhajo.

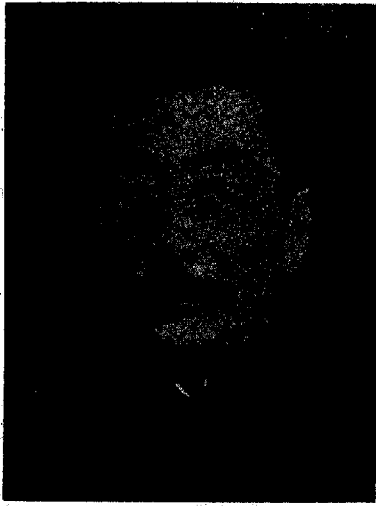
Liaj noveloj kolektiĝis sub la titolo *Kriado kaj Vagado*. El ili la plej konataj estas *La Vera Historio de Ah Q*, *Mit-homeno*, *Beno*, *Ekstadiĝo*, *En la Drinkjo*, *La Soloca Homa*, *Kung Ji-gi* kaj aliaj. *Sovaĝaj Herboj* estas liaj kolektitaj

poemoj en prozo. *Matmaj Floroj Vespere* kolektitaj estas rememoroj el liaj junaj tagoj. *La Legendoj Rakontitaj* konsistas el historiaj skizoj. Gravaj ankaŭ estas liaj eseoj bastelemaj. Se ni volas kompreni la evoluon de la penso de Lu Sin, ni devas ankaŭ legi liajn eseojn.

Lu Sin estis realisma, fidela al siaj ideoj, konsejca kaj celkonscia. Li ĉiam subtenis la sistemojn plej progresemajn ideojn kaj li mem ĉiam progresis. En sia literatura laboro, komence li enkondukis verkojn de subpremataj popoloj de Nordetropo kaj vokojn de aliaj revoluciaj postoj kaj li mem ankaŭ 'kriis'. Tamen el sperto li komprenis, ke malmulte rezultigos, se oni batalas sola. Li serĉis kunbatalantojn inter junuloj. Sekve li helpis la junulojn de Nenomita Asocio (未名社) traduki Sovietiajn verkojn, kaj dum li mem ankaŭ legis marksismajn librojn. Tio komenciĝis jam longe antaŭ ol li forlasis Peking por Amoj en 1926. Kontaktante kun la granda revolucio de 1927, Lu Sin des pli fidis je la gvido de la proletaro kaj tute kaj fidele batalis ĝisfine sub ĝia gvido. Malgraŭ liaj subpremoj de la malamiko li kuraĝe staris en la tendaro de la Ligo de Maldekstraj Verkistoj. Pere de tiu Ligo li tute akceptis la gvidon de la Ĉina Komunista Partio.

Sub ties ĝusta gvido lia tuta laboro ne plu estis lia privata esprimo, sed estis en la granda ĥoro unuanima de la tuta ĉina popolo.

"Lu Sin estis la ĉefa generalo de ĉina kultura revolucio. Li estis ne nur granda literaturisto, sed ankaŭ granda pensulo kaj granda revoluciano. Lia esto estis la plej malmola. Ĉe li estis neniam da sklavemo kaj flatemio. Tio estas la plej valora karaktero de la popolo de kolonio aŭ duonkolonio. Sur la kultura batalfronto Lu Sin estis la plej kuraĝa, plej decidema, plej fidela, plej fervora senprecedenca nacia heroo, reprezentanta la plejmulton de la tuta nacio kaj sturmantanta kaj konkeranta poziciojn de la malamiko. La direkto de Lu Sin estas la direkto de la nova kulturo de la ĉina nacio." (Maŭ Zetung).



Lu Sin

RED.

## KUNG JI-ĜI

LU SIN

La interna arango de drinkejoj en la urbeto Lu estas malsama al tio allokita kontraŭ la strato troviĝas ĉiam L-forma granda montrotablo, malantaŭ ĝi estas protigita varma akvo, en kiu oni povas laŭ ajn varmigi vinon. Laborantoj, fininte sian matenan aŭ tagan laboron, ofte elspesas kvar kupromonerojn por aĉeti tason da vino—tio estis prezo antaŭ ol li dudek jaroj, nun por ĉiu taso ĝi altiĝas ĝis ŝirkaŭ dek moneroj—kaj starante antaŭ la montrotablo, ĝin trinkas dumvarme por sin refreŝigi. Se oni volus elspesi alian moneron, oni povus aĉeti teleron da saŭta bambuĝermo aŭ fenkol-faboj<sup>1</sup> por manĝi kune kun la vino. Kaj se dekelkajn monerojn oni elspesas, oni povas ricevi jam teleron da manĝaĵo kun viando. Sed multaj el tiuj ĉi klientoj estas mallongvestuloj kaj ne povas esti tiel luksamaj. Nur robuloj povas enspisi la najbaran drinkamburon, mend<sup>2</sup> vinon kaj manĝaĵojn kaj ilin trankvile ĝui tiĝ sidante.

De kiam mi estis dekjara, mi servis kiel kelnero en Shanheng-Drinkejo ĉe la enirejo de la urbeto. La drinkejmaŭstro diris, ke mi estas tro stultaspekta, eble ne povas servi la robortantaĵajn klientojn, kaj ke mi lon faru ekstera. Sed sentinte babiladis ne malmultaj el la eksteraj klientoj mallongvestaj, kvankam ili estis facile trakteblaj. Ili ofte ne trankviligis, ĝis kiam ili proprokule observis la flavan vinon veriĝi el la botelo, kontrolis ĉu estas akvo en la fundo de kruĉo, kaj proprokule vidis ke oni la kruĉon metas en varman akvon por ĝin varmigi. Sub tia severa kontrolo, estis tre malfacile enmiksi akvon. Tial post kelkaj tagoj la drinkejmaŭstro denove diris, ke mi ne povas ĉi tiel fari. Felĉe la rekomendinto estis influa, kaj ne estis eble min maldungi, tiam la seninteresa drinkajvarmigado fariĝis mia tasko.

De tiam mi tuttage staris interne de la montrotablo kaj prizorgis nur mian taskon. Kvankam mi ne fuŝis mian taskon, mi sentis iom da monotono kaj enuo. La drinkejmaŭstro estis ĉiam kun mi eno severa kaj la klientoj ankaŭ malfacile min alparolis. Tute ne estis eble por mi vigliĝi. Mi povis iom ridi, nur kiam Kung Ji-gi alvenis. Tial lin mi ankorau memoras ĉu nun.

Kung Ji-gi estis la sola homo, kiu drinkis starante kaj tamen portis robon. Li estis altastatura, kun vizaĝo pala, sur kiu ofte troviĝis vundelkatoj inter la faltoj, kaj kun barbo taŭzita kaj griza. Kvankam li portis robon, tamen ĝi estis malpura kaj elusita, kvazaŭ ne ŝikita kaj ne lavita jam pli ol dek jarojn. Kiam li parolis, li ĉiam uzis la vortojn "li, hu, je, je,"<sup>3</sup> ke oni ĉu duone komprenis kaj duone ne. Ĉar lia familia nomo estis Kung, oni prenis por li la moknomon Kung Ji-gi el la duonkomprenebla frazo, "Sang ta-ŝen, kung ji-gi"<sup>4</sup>; en skribmodelo. Kiam Kung Ji-gi alvenis, ĉiuj drinkantoj ekridis lin rigardante kaj kelkaj kriis,

"Ho, Kung Ji-gi, aldoniĝis denove novaj cikatroj sur via vizaĝo!" Tion li ne respondis, sed diris al iu malantaŭ la montrotablo, "Varmigu du tasojn da vino kaj alportu unu teleron da fenkol-faboj." Tion dirinte li elmetis vico naŭ monerojn sur la tablon. Ili intence laŭte kriis, "Ĉerte vi denove ŝtels." Large malfermite la okulojn Kung Ji-gi diris, "Kial vi tiel senbaze mian senkulpecon malkulsi?" "Kia senkulpeco! Antaŭ hieraŭ mi proprokule vidis vin ŝteli librojn da sinjoro Ho kaj esti pende batata." Kaj Kung Ji-gi rugiĝis, ĉu blua vejas sur lia frunto reliefigis, kaj li argumentis, "Kiaŭ preni librojn oni ne povas nomi ŝtelo. Kio preni librojn! Jen afero de intelekuloj, ĉu tion oni povas nomi ŝtelo?" Tiam ekvis vortoj malfacile kompreneblaj, [kial] "Ĝentil-homo opinias natura malriĉecon", kial, 'je, hu' k.t.p. Tio kaŭzita ridogon inter la homamaso kaj ĝaja atmosfero regis la tutan drinkejon ambaŭ interne kaj ekstere de la montrotablo.

Oni en lia foresto preparolis, ke Kung Ji-gi iam studis, tamen fine li ne sukcesis en la unua eksameno kaj ke li ne estis lerta por perlabori, sekve pli kaj pli malriĉiĝis kaj preskaŭ fariĝis almozulo. Felĉe li bone skribis, tial li povis akiri sian ĉiutagan panon per libro-kopiado por aliuoj. Bedaŭrinde li havis malbonan inklinaĵon, t. e., frandemo kaj maldiligenteco. Nur kelkajn tagojn post la komenco de lia laboro, li kune kun la libroj, paperoj, skribilo kaj inkpleto—ĉio malaperis. Post kelkfoja ripeto de tia malapero oni ne plu petis lin kopii librojn. Ne povante trovi vivrimedon Kung Ji-gi, vole-nevole iam ŝtels. Sed en nia drinkejo li estis pli bonkonduta ol ĉiuj aliaj, ke li neniam ŝuldis; kvankam kelkfoje li ne havis monon kontantan kaj ni devis provizore noti la ŝuldon sur memortabulon, la repago neniam prokrastiĝis pli ol

(denirigita sur p. 8)



EN LA LEGOCAMBRO DE LU SIN



Vortoj De La Sin

Agu kiu estas agipova, kaj voĉu kiu estas voĉipova. Donu tiom da lumo, kiom da varmo ĝi havas. Ĝi tiam malforta lumo kiu lampiro, ja povas radii en la mallumo kaj ne povas gis-

Se ne aperos torĉo glafine, mi estos la unu sola lumo. Se venos torĉo aŭ levigos suno, mi malaperos kun plezuro. Mi ne nur ne grumblos, sed ĝojos kaj donos laŭdon al la torĉo aŭ suno, ĉar ĝi prilumas la homaron, inkluzive min mem.

La vivo ne timas morton, antaŭ kiu ĝi ridas kaj dancas kaj iras antaŭen tra la morto.

Kio estas voĉoj? Ĝi naskiĝas sub piedpremo sur la senvoja tero kaj estas elhalkita el tie, kie ekzistis nur dorsoj.

Revolucio estas doloro, nepre mikanta de malpuraĵo kaj sango, kaj ne estas tiel amuzaj kaj perfektaj kiel la poetoj imagas. Revolucio estas realeco, ĝi postulas ĉiujn humilajn kaj malfacilajn laborojn, kaj ne estas tiel romantika kiel la poetoj imagas. Revolucio kompreneble detruas sed ĝi ankaŭ bezonas

konstruon; detruo estas facile plenumita, sed konstruo estas malfacila. Tial ĉiuj konservas en sia koro romancon tamen revadon por la revolucio, tuj cirkviziĝas kiam ili alproksimiĝas al la revolucio dum ĝia progreso.

Ne ĉio en la vivo de la batalanto estas priantinda kaj priplorinda, kaj tamen en ĝi nenio estas senrilata kun tio priantinda kaj priplorinda.

Kiu el la interesoj de la imperilimo ne kontraŭas al tiuj de ni, krom ĝiaj sklavoj? Nia kancero estas ĝia trezoro, do ĝia malamiko kompreneble estas ĝia amiko. Ĝi mem estas senhalte kolapsanta kaj por sia savi el sia fatala fino ĝi malamas Sovetion pro ĝia progreso.

Se la sklavoj volas iri militi, ĝi mem iru militi post sia mastro. La interesoj de ni popolo tute kontraŭas al la ĝiaj. Ni kontraŭas atakon al Sovetio. Ni male faliĝas la demonojn kiuj atakas Sovetion, ĉiujn ajn dolajn vortojn ĝi parolas kaj ĉiujn ajn ĵustan vizion ĝi saĝigas.

Tradukta S. J. Zee.

KUNG JI-ĜI (daŭrigo de p. 7)

unu monato kaj de sur la tabulo forvigiĝis la nomo de Kung Ji-Ĝi.

Kiam Kung Ji-Ĝi jam trinkis duontason da vino kaj lia ruĝinta vizaĝo lom post lom represis sian originalan koloron, li alia denove lia demando. "Kung Ji-Ĝi, ĉu vi efektive scipovas legi kaj skribi?" Kung Ji-Ĝi, rigardante la demandanton, mienis kvazaŭ li ne volus sin humiligi per argumentado. Ĝi sekve daŭrigis, "Kial vi eĉ duono da srucaĵo? ne farigita?" Kung Ji-Ĝi tuj aspektis dekadence kaj maltrankvila, kun vizaĝo mallumiginta, kaj ion parolis, sed ĉifoje tiuj vortoj estis tiaj kiaj "Ĝi, ĉu, je, je, je" k.t.p. kaj nenion oni povis kompreni. Tiam ankaŭ tiuj ridogejoj gamba atmosfero regis la tutan drinkejon aŭ ĉiuj interne kaj ekstere de la montrotabulo.

Tiam mi povis ridi kune kun la aliaj, kaj la mastro min certe ne riproĉis. Krome la mastro, vidinte Kung Ji-Ĝi-on, ankaŭ ofte lin tiel demandis por amuzi la aliajn. Kung Ji-Ĝi scias, ke li ne povas babilu kun ili, sekve li povis nur alparoli infanojn. Foje li diris al mi, "Ĉu vi iam lernas legi?" Mi lomete kaptis. Li diris, "Jes, ĉu... do mi vin eksamenu. Kiel vi skribas 'fenkol' en la vorto 'fenkol-fabo'?" Mi pensis, "Ĉu homo simila al almorozo talgas por min eksameni?" Sekve mi deturnis la vizaĝon kaj ne plu lin respondis. Longe atendinte Kung Ji-Ĝi diris sincere, "Vi ne povas skribi... Mi vin instruu. Memoru! Ĉi tiu vorton vi devas memori. Kiam vi farigos drinkejmaŝto; vi ĝin bezonos por kontrotoj." Mi pensis, ke mi ankaŭ estas tre malproksima de la rango de mastro, kaj, ĉertare, mia mastro neniam notis 'fenkol-fabon' en kontrotilbron; pensante lin ridinda kaj estante senpacience, mi malviale respondis, "Kiu bezonas vian instruon? Ĉu ne estas la vortero 'fen-

kiu signifas 'varma suda vento plus la vortero 'kol' kiu estas parto de la korpo'?" Kung Ji-Ĝi aspektis tre gaja, kaj frapetante la montrotablon per du longaj fingrujoj kaj kaptante ĝi diris, "Jes, jes... La vorton 'fenkol' oni povas skribi en kvar manieroj, ĉu vi scias?" Mi farigis deĉ pli senpacience kaj elpuante la buŝon foriris. Kung Ji-Ĝi gis trempla sian unĝon en vinon por skribi sur la montrotabulo, sed, vidinte ke mi tute ne interesiĝis li ĝemis kun mieno ege bedaŭranta.

Kelkfoje najbaraj infanoj, aŭdinte ridadon, ankaŭ alkuris per partopreni la amuzon kaj ĉirkaŭis Kung Ji-Ĝi-on. Tiam li donis al ili po unu fenkol-fabo. Kiam la infanoj la fabojn finmanĝis, ili ankaŭ ne disigis, sed la teleteron fiksigardis. Kung Ji-Ĝi konfuziĝis, etendis siajn kvin fingrojn, kovris la teleteron kaj kliniginte diris, "Restas jam ne multe, restas por mi jam ne multe!" Rektiginte li denove ekrigardis la fabojn, kaj kaptante diris, "Ne multe, ne multe! multe ĉu saĝ? ne multe ĵi!" Do la grupo da infanoj disigis ridante.

Tiamaniere Kung Ji-Ĝi faris la aliajn gajaĵoj, sed sen li oni ja tute egale vivis.

Iutage, eble du-tri tagojn antaŭ la Aŭtunmeza Festo, mia mastro estis regulliganta la konton. Preninte la tabulon de la muro li subite diris, "Kung Ji-Ĝi jam longe ne venis. Ĝi ankaŭ ŝuldas dek naŭ monerojn." Tiam ankaŭ mi konsolis ke li efektive jam longe ne venis. Iu drinkejo diris, "Kiel ĝi povus veni... Ĝi kruso rompiĝis pro batado." La drinkejmaŝto diris, "Ha!" "Ĝi ankaŭ ĉiam stelis. Ĉifoje ĝi perdis entute sian prudenton kaj priŝtelis eĉ Elektilulon!" Ting. Ĉu ĝi oni povas priŝteli?" "Kio poste?" "Kio! Unue ĝi skribis konton, poste oni lin batadis dum pli ol duonhorlo, ĝis rompiĝo de ĝia kruso." "Poste?" "Poste ĝi kruso rompiĝis." "Kio do, post la rompiĝo de ĝia kruso?" "Kio! Ĝi... Ĝi scias! Ĝi eble mortis." La mastro ne plu demandis, kaj denove malrapide kalkulis sian konton.

Post la Aŭtunmeza Festo, la aŭtuna vento malvarmigis tagon post tago kaj

Kunlaboru Tutmondaj Esperantistoj!

Traduko, represo, resumo kaj ĉiumonataj utiligoj de materialoj en ĉia bulleto estas permesataj kaj bonvenaj, kondiĉe ke ili ne estos mallece kopiigataj kaj la utiligato plenumos niajn ĵurnaj petojn.

1) Post la traduko, represo, resumo aŭ aliaj utiligoj rimarki aparte el kiu numero de nia bulleto ĝi estas tradukita k.t.p.

2) Sendi al ni 4 ekzemplerojn de la traduko, represo aŭ resumo kaj nur ili noti el kiu numero kaj kiu artikolo ĝi estas tradukita k.t.p.

3) Sciigi al ni ĉiujn estas la ĵurnalo aŭ gazeto, sur kiu aperis la traduko, represo, aŭ resumo kaj, se eble, kiom da legantoj ĝi posedas.

Se iu el vi, karsaj samideanoj, interesiĝas pri Popola Ĉinio, bone utiligas niajn materialojn kaj volas, pli multe informi, sciigi, al ni vian bezonon kaj ni volonte vin provizos laŭeble.

"Plu bona propagando estas praktiko". Estas jam tempo, por antaŭenpuŝi nian movadon al pli alta stadio ol nur propagandi. Kunlaboru, ĉiuj esperantistoj ĉia la tutmondo!

ABONMANIERO

1. Senpagan abscimenon ni sendos al ĉiu, kiu letere postulos. Se iu volas regule ricevi nian gazeton, volu pagi al niaj perantoj aŭ rekte al nia administracio.

2. Kun ĉiuj esp-eldonejoj kaj esp-gazetoj ni volonte interŝanĝos reciproke periodaĵojn aŭ librojn. Sed de individuaj legantoj ni ne akceptas gazetojn. Se en lia lando ankoraŭ ne troviĝas nia peranto li povas aboni per respond-kuponoj aŭ novaj esp-aj libroj.

ANIAJ PERANTOJ:

FINNLANDO: Nillo Kavenius, Niklaksenkatu 10/14 Turku. (Jarabono: 300 Fmk.)

FRANCIO: Labor-Esperantista Federacio, 34, Str. Chabrol-PABIS-X. (Jarabono: Fr. Fr. 450)

GERMANIO: Arthur Schulze, Berlin-Lubars, Kolonie, Waldesrieden 77. (Jarabono: 6 D. M.) Kurt Elias, Leipzig W 35, Philipp-Reis-Strasse 81.

JAPANIO: Japana Esperantista Asocio, Hongu-Motomaei 1-13, Tokio

SVEDIO: Einar Adamson, Värmlandsgatan 18, Göteborg. (Jarabono 6.50 Kronoj)

Rimarko: Legantoj en aliaj landoj de Nord-Eŭropo estas petataj ankaŭ sendi sian abonon al nia sveda aŭ finlanda peranto. Por legantoj en ceteraj landoj ni provizore fiksis la prezon je unu respond-kupono por ĉiu numero aŭ samvaloraĵ novaj esp-aj libroj.

Uŝnindone: ĉiu numero unu dolaro, ĉiu duonmonato unu dolaro, ĉiu tri-monata unu dolaro, ĉiu ses-monata unu dolaro, ĉiu jara unu dolaro.

vintra proksimiĝis; kvankam tuttage mi restis apud la fajro, varita jako jam estis necesa. Iun posttagmezon nin honoris neniu kliento, kaj mi estis sidanta kun okuloj fermataj. Subite mi aŭdis voĉon, "Varmigu tason da vino." La voĉo, kvankam tre mallaŭte, venis tre familiara. Sed, rigardante mi trovis neniun personon. Stariginte mi rigardis eksteren kaj vidis Kung Ji-Ĝi-on sidi mal supre de la montrotabulo kontraŭ la sojlo. Lia vizaĝo estis nigra kaj malgrasa kaj tute deformigita; li portis eluzitan subŝtofitan jakon, kun kruroj krucaj, kaj sub ĉi ĵunka saĝo alligita ĉe la ŝultroj per papjoŝauro. Vidinte min li denove diris, "Varmigu tason da vino." La drinkejmaŝto ankaŭ elhoris sian kapon kaj diris, "Ĉu Kung Ji-Ĝi? Vi ankaŭ ŝuldas dek naŭ monerojn!" Suprenrigardante Kung Ji-Ĝi tre malŝprite respondis, "Tiam... mi hkrivos la venontan fojon. Ĉifoje mi aĉetos kontante. Donu vinon bonan!" La drinkejmaŝto ankoraŭ same kiel antaŭe diris al li ridante, "Kung Ji-Ĝi, vi denove stelis!" Sed ĉifoje li ne multe sin senkulpiĝis, aŭ diris mallonge, "Ne ŝerui!" "Serĉi! Se vi ne stelis, kial vian kruron oni batadis ĝis rompiĝo?" Kung Ji-Ĝi diris mallaŭte, "Ĝi rompiĝis pro batado, pro, falo...!" Lia rigardo saĝis peti la drinkejmaŝton ne plu tion pripasoli. Tiam jam efektive kelkaj personoj, ĉi tiuj ridis kune kun la mastro. Mi varmigi la vinon, ĝin portis eksteren,

kaj metis sur la sojlon. Li elprenis el sia ŝirita poŝo kvar monerojn kaj metis en mian manon. Mi vidis, ke estas koto sur tutaj liaj manoj, ja per kiuj li estis veninta. Baidati li eltrinkis la vinon kaj denove sidante foriris per manoj, kiam la aliaj babiladis kaj ridadis.

Post tiam, denove longe ni ne vidis Kung Ji-Ĝi-on. Je la ĵarfino, deprasinte la tabulon la drinkejmaŝto diris, "Kung Ji-Ĝi ankoraŭ ŝuldas dek naŭ monerojn!" Je la Drakboata Festo de la sekvanta jaro li denove diris, "Kung Ji-Ĝi ankoraŭ ŝuldas dek naŭ monerojn!" Je la Aŭtunmeza Festo, tamen li tion ne diris. Venis denove ĵarfino, sed ni ne plu lin vidis.

Ĝis nun mi lin ne plu vidis,—eble li efektive mortis.

Giani

- (1) Fabo spicita per fenkolo.
(2) Arkajaj vortoj el tina lingvo, kiuj utigas nur surpapas en la klasifikaj verkoj.
(3) Oni li tiujn vortojn presas en skribmodelo por infanoj pro ilia simplice.
(4) Lernanto sukcesita en la unua eksamenado kaj ambinta urban lernejon, dum la tempo de la malnova edukistemo.
(5) Lernanto kiu sukcesita en la provinca eksamenado dum la tempo de la malnova edukistemo.
(6) La Sa de la kvina monato laŭ la luna kalendaro.



# UITTREKSEL

Uit : OD 1060                      Naam: COMMUNISME IN DENEMARKEN  
Voor : OD 1359                      Naam: ESPERANTO ALS COMMUNISTISCH OBJECT  
Ag. nr: 101426                      Afz. : KA RA                      Datum: 17-1-51.  
Aard van het stuk: Exemplaar vertaling uit het Deens van "Het Communisme in Denemarken"  
over het jaar 1949

Zie Bijlage

Uitgetr. door: RM

Op aanwijzing van: B III.

Datum: 12-6-51.

De meest bekende communistische esperantist is de onderwijzer Poul Christian Thorsen (Kopenhagen 7.1.1915), Kopenhagen, die lid is van de D.K.P. en die kandidaat was voor de partij bij de laatste gemeenteraadsverkiezing.

Volgens betrouwbare berichten werd de Tsjechische legatie in Kopenhagen in een brief van het "Informatie-Ministerie" in Praag verzocht, om Thorsen een lijst voor te leggen van ca. 35 Deense esperantisten, die door de voorzitter S.K.Nielsen, Fredericia, waren uitgenodigd om een bezoek aan Tsjecho-Slowakije te brengen in Juli 1949, en Thorsen verzocht zijn mening te willen medelen betr. de betrokken personen, maar zonder dat de Voorzitter Nielsen er iets van gewaar werd. De legatie zond daarna <sup>op</sup> een copie van de lijst naar Thorsen.

**BUITENLAND-SCHE LEGATIES.** Er schijnt in de laatste maanden een verhoogde Russische diplomatieke werkzaamheid te bestaan op IJsland, daar er opvallend veel Russische diplomaten en diplomatieke koeriers naar en van IJsland reizen.

**VLUCHTELINGENPROBLEEM.** Na de onderhandelingen, die op het Ministerie van Buitenlandse Zaken plaats vonden naar aanleiding van de Russische verbaalnota's van 25.1 en 4.6.1949, betr. de geallieerde vluchtelingen schijnt er een intensiever Russische propaganda op touw gezet jegens deze vluchtelingen, deels door het toezenden van propagandamateriaal, deels door bezoek van employés van de Russische legatie aan de vluchtelingenkampen. Op 1.1.1949 werden er hier te lande volgende vluchtelingen geregistreerd:

247 Estlanders

924 Letten

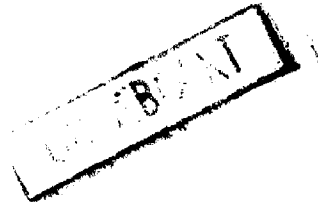
508 Litauers

6 Oekraïners (geregistreerd als Polen)

1 Rus. (patient in het krankzinnigengesticht Augustenborg. Op 1946 werd hij "aangeboden" aan de Russische repatrieringscommissie, die inmiddels weg reisde zonder hem mee te nemen.)

In verband hiermede zij vermeld. dat een klein aantal ca. 15

NOTA:  
Van: KA-RA



Op 30-5-1951 is aan Midinette brief nr. CSZ/51/033 geschreven, n.a.v. ACD 98478, bij CO 98478, en de aantekeningen van CVN/III d.d. 7.5.51. aan KA-RA op schutblad van CO 98478.

*naam adres in Pelsink  
informereren*

31-5-1951. v.H.

Verbinding No. 54.

VERTROUWELIJK.

No. 670/50

06.221  
6.526.1

6.526.1  
09.271

- 8 DEC. 1950

ACD/98428

R A P P O R T .

*Groninger*

4c  
44-52  
3

De I.D. Groningen kwam in het bezit van een gestencilde blaadje in enveloppe, zoals dat waarschijnlijk aan verschillende esperantisten in Nederland is toegezonden.

Volgens de geadresseerde - zelf een goed esperantist - wordt in dit schrijven een verzoek gedaan om verschillende bijzonderheden en beschrijvingen, eventueel foto's te willen toezenden van bepaalde gedeelten van ons land. Op de achterzijde van het blaadje staat een route aangegeven lopende van Bems tot IJsselmeer.

Het mag verwacht worden, dat men andere, eveneens in Nederland wonende esperantisten, een dergelijk verzoek, wellicht met een andere route, heeft gezonden. Hierdoor zou men, indien de geadresseerden in hun betrekkelijk enthousiasme voor het esperanto als wereldtaal, aan het verzoek zouden voldoen, in het bezit komen van een uitgebreide collectie inlichtingen.

Bijgevoegd gelieve U een foto-copy aan te treffen van het bewuste gestencilde blaadje; een gedeelte van de enveloppe waarvan het gedeelte hetwelk slechts alleen de naam en het adres van de geadresseerde bevatte, is weg gelaten, alsmede een route zoals die aan de achterzijde van het blaadje met een schrijfmachine was aangebracht.

Aan geadresseerde is de raad gegeven zich voorlopig niet verder in bedoelde zaak te mengen. - - - - -

*4*  
*m*

5 December 1950.



Nr. 392/50 Dienstgeheim.

Bericht op Uw schrijven dd. 23.11.50 Nr. 96052 Vertrouwelijk.

Onderwerp: ~~Speciale~~ Inlichtingen.

OR 1359/

6.151

OR 14

- 6 DEC. 1950 -

ACD/98458

Naar aanleiding van het gestelde in Uw hierboven aangehaald schrijven, bericht men mij als volgt.

*R.P. Hermans* X A.H. HERMANS, geboren te MEERLO, 7 Februari 1897 is lezer van: "De Waarheid".

Zijn echtgenote heeft aan een dezerzijds vertrouwde persoon, eigener beweging medegedeeld, dat zij aan haar man (Hermans) heeft gezegd de contributie voor de C.P.N. niet meer te kunnen betalen.

In de week van 20 - 25 November 1950 hoorde deze vertrouwde persoon dat de bezorgster van "De Waarheid" aan de vrouw van Hermans voornoemd toch weer om de contributie vroeg. Of die contributie toen betaald is, is niet met zekerheid waargenomen.

Ten aanzien van het voeren van politieke actie door Hermans, is tot heden niets gebleken. Mijn aandacht blijft op deze aangelegenheid gevestigd en bij enige bevinding zal ik hiervan terstond doen blijken.

*R*

NIET O.K.
ACD/ 4 6
DATE: 12/11/50
PAR: 13

ZUID-LIMBURG, 5 Dec. 1950.

Estimata samideano,

Per ĉi tio ni sendas al vi, kiel donacon de Ekstera Ministerio de Finnlando, la verkon de Duhamel "Norda Kanto". Ni esperas, ke vi legos ĝin kun ĝuo.

~~La Ministerio tamen ne donis rimedojn per la affranko. Tiel ni kuras~~ ĝas peti de vi ~~kampesen~~ en kelkaj foto-poŝtkartoj, kiu servos al ni en la efektivigo de nova geografia legolibro pri la tuta mondo. Sed por ke la ilustraĵoj povu servi al ni, ili nepre devas esti konformaj al nia plano, kiun volu detale studi sube. Per tiu verko ni esperas servi ankaŭ al via lando per la diskonigo de ĝia naturo kaj kulturo, kaj pro tio ni esperas sindonaĵn kunlaborantojn el ĉiuj landoj.

Nia plano: La verko ne estos ordinara lego-lernolibro, sed aventure rakonto pri - certe nur imagita - vojaĝo ĉirkaŭ la tuta terglobo. La rakonto devas esti plej reala kaj viva, kaj tio estas atingebla nur per la helpo de vi, ĉiulandaĵ samideanoj.

Ni do konstruas (bedaurinde nur en imago) oceannavigeblan motoran barkon, per kiu ni startas el nia norda lando. Sed ni volas vidi la alian krom la vasta maro kaj la havenoj de ĝiaj bordoj. Pro tio elektas la vicon laŭ ebloj tra la internaj navigeblaj akvoj: lagoj, riveroj, kanaloj. Tiam ni vidas ne nur la turismajn vidindaĵojn sed la veran vicon de la popolo en la kamparoj ĉirkaŭ tiuj navigejoj. En ĉiu lando ni invitas samideanon por kunvojaĝo kiel via gvidanto kaj tradukisto. Eble vi volos esti nia gvidanto tra via lando? Aŭ almenaŭ en via hejma regiono?

Ni donas la projektitan vojaĝlinion tra via lando per karta skizo aŭ per listo de lokoj. Ni atendas vian aprobon aŭ ĉagoproponon.

El via lando ni bezonas:

1) Informojn pri la traveturotaj riveroj kaj kanaloj, pri la navigebla per nia barko aŭ de irrevenaj flankaj ekskursoj per malgranda motorboato aŭ eĉ padel-kanoto laŭ la riveroj kaj kanaloj. Per havenoj por tranokti kaj replenigi stokon de bruloleo kaj manĝoprovizoj. Pri naturo, terkulturo, ordinaraĵ mangaĵoj, popola vivo, laboro kaj festoj, en kamparo, en industriaĵ centroj, laboro en fabrikoj, vivo en laboristaj hejmoj, urbaĵ vidindaĵoj (al kiu ni tamen ne dediĉos tro da atento). Turismaj senpagaĵ broŝuroj kaj prospektoj estas bonvenaj de ĉiuj trapasotaj lokoj.

2) Eventuale landkartojn (mapojn), navigaciajn kartojn.

3) Fotopoŝtkartojn, kiu faras okulvidebla ĉion, kion ni notis pri la "informoj".

Ĉio koncernas kompreneble nur lokojn atingeblajn per nia barko aŭ boato(j), kaj nur escepte ni pensas pri grava vidindaĵo elirebla de la bordo per aŭto. Kompreneble ĉio videbla al la navigejo apartenas al nia programo.

Dimensioj: Nia barko: 11,4 m longa, 4,0 m larĝa, 1,15 m profunde naviganta. La ekskursiva motorboato: 5,15 x 1,8 x 0,55 m. Padelkanotoj proksimume 4,6 x 0,7 x 0,1 m. La barko kaj la motorboato havas maŝinon fortan por atingi grandan rapidecon, kaj povas supreniri en iom rapidaj riveroj, se nur la profundo tion permesas.

Kun saluto  
ELDONO VILHO SETALA  
Onnentie 23  
Helsinki-Kä  
Finnlando.

Bonvola turni!



Staveren - Fijusen - Heegermeer - Sneekermeer - Grouv - Bergumer  
meer - Hoen diep - Groningen - Delfzijl - Ems

Geleen, 28 November 1950.

Betreft:

A.A.Storcken, wonende te Geleen.

4b  
911-51  
Q  
V E R T R O U W E L I J K .

06.301
- 2 DEC. 1950
ACD/g0256

Ter voldoening aan de inhoud van Uw schrijven dd. 13 November 1950, no. 94248, bericht ik U het navolgende.

O.K. STORCKEN, Antonius, Adam, Nederlander, geboren te Geleen, 14 Juli 1916, wonende te Geleen, Spoorstraat no. 22a is onderwijzer aan de R.K. M.U.L.O-school voor jongens te Geleen. Uit een ingesteld onderzoek is het navolgende gebleken.

Storcken ontvangt vrij regelmatig het geïllustreerde blad "Czeckoslovak Life", welk blad verzonden wordt uit Praag en gedrukt is in de Engelse taal. Hij is hierop niet geabonneerd en heeft bij herhaling schriftelijk de wens te kennen gegeven, van toezending van dit blad verschoond te blijven, echter zonder resultaat. Abonnementsgeld werd nimmer betaald.

Blijkens de wijze van adressering van de hem toegezonden bladen, is het adres afkomstig van een ledenlijst of dergelijke, van een esperantistenvereniging. Dit adres luidt nl.: Mr.A.Storcken, Instruisto, Geleen.

Storcken heeft deze bladen niet verspreid, hij ontvangt slechts één exemplaar, doch hij heeft wel eens een dergelijk blad ter inzage verstrekt aan een mede-cursist van een cursus in biologie, welke hij ook volgt. Dit had evenwel betrekking op de illustratie welke in dit blad voorkomt van in de natuur levende dieren.

Naast zijn dagtaak als onderwijzer houdt hij zich bezig met amateur-fotografie en met esperanto. Hij heeft zich in de loop der jaren bij wijze van tijdpassering, deze taal eigen gemaakt en spreekt en schrijft hierin.

Hij is als verspreid lid, vanaf 1937, aangesloten bij de esperantistenvereniging "Nederlanda Katholico". Deze vereniging is aangesloten bij de Internationale vereniging van Katholieke esperantisten (I.K.U.E.) waarvan als voorzitter optreedt zekere de Jong, wonende te Vleuten (U.)

Naast deze Katholieke verenigingen is hij korte tijd aangesloten geweest bij de "Universale Esperanto Associo". Deze vereniging is gevestigd in Engeland, doch wordt in Nederland vertegenwoordigd door zekere Moen, wonende te 's-Gravenhage, Schaersbergerweg.

Deze verenigingen kunnen derhalve bekend zijn met zijn adres.

Voor zover kon worden nagegaan correspondeert hij momenteel zeer weinig in het esperanto en na Wereldoorlog II in het geheel niet meer met Oost-Europesche landen, daar deze landen geen correspondentie in deze taal meer laten uit gaan. Voor de oorlog correspondeerde hij wel met

deze landen en daar hij reeds vanaf 1937 lid is van een internationale Esperantisten vereniging, is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat zijn adres in Oost-Europesche landen bekend is.

Storcken is praktiserend Rooms-Katholiek en is politiek rechts georiënteerd. Van communistische ideën of uitlatingen, of sympathiebetuigingen met communistische geregeerde landen is niets gebleken.

Storcken is een in zichzelf gekeerd persoon. Door enkele desillusies in zijn jeugd is hij iemand met een nog niet geheel vergeten wrok.

Hij heeft bij zijn studie voor onderwijzer namelijk een tegenslag gehad, toen hij in verband met een te groot aantal studenten niet werd toegelaten op de Bisschoppelijke Kweekschool te Roermond. Hij heeft toen zijn studies voortgezet aan de (neutrale) Rijkskweekschool te Maastricht, waar hij zich echter niet op zijn plaats voelde. Het gevolg van deze door hem gekozen studierichting is geweest, dat hij met een onderwijzersacte van deze school meer moeite had om in het R.K. onderwijs emplooi te vinden. Dit is hem echter toch gelukt door middel van relaties. Hij bekleedt thans een betrekking overeenkomende met zijn opleiding, ambitie en leeftijd.

Deze gang van zaken heeft tot gevolg gehad dat Storcken zich ging beschouwen als een toegelatene; in zichzelf gekeerd werd en ongemerkt een minderwaardigheidscomplex bij zichzelf aankweekte. Hij heeft slechts omgang met zijn gezin en familie. Hij heeft geen vrienden en met zijn collega's is hij niet zodanig intiem dat hij de moed heeft te komen tot gesprekken over hedendaagse gebeurtenissen of over politiek. Hij acht die daartoe te hoogstaand.

Hoewel Storcken in staat moet worden geacht de inhoud van het voren genoemde blad te onderkennen als communistische propaganda-lectuur heeft dit blad slechts zijn interesse voor wat betreft de illustratie.

Hij geeft geen blijk aan de geschreven inhoud zijn aandacht te hebben geschonken, vermoedelijk ook omdat deze in de Engelse taal is gesteld.

Beschouwende de persoon van Storcken, het milieu en de sfeer waarin hij leeft en werkt, is het aan U gerapporteerde onjuist en sterk overdreven.

Politieke activiteit is van hem niet te verwachten en hij is derhalve als zodanig van geen belang te achten.

e i n d e .

Verbinding 62

V e r t r o u w e l i j k

16.304  
09.24

Betreft: R.S. Ernult.

24 NOV. 1950

ACD/97628

*Leeuwarden*

*co 96260*

In aansluiting op mijn schrijven dd. 4-11-1950, betreffende Robert Step-hana Ernult, geboren te E<sup>1</sup> Isle Adam, 1-8-1921, heb ik de eer U te berichten, dat genoemde Ernult thans te Arnhem ver-toeft. Zijn adres aldaar is te Leeuwar-den niet bekend. Hij zou volgens verkla-ring van de in mijn schrijven genoemde echtgenote van H. Westerdijk bij Esperan-tisten te Arnhem logeren.

Bij de afdeling vreemdelingendienst van de gemeentepolitie te Arnhem was hij tot nu toe niet gemeld.

De inlichtingendienst te Arnhem is telefonisch betreffende het verblijf van Ernult aldaar op de hoogte gesteld.

Leeuwarden, 21-11-1950.

OP KAART
ACD/LB
DAT: M/12
PAR: 8

DIENTSTGEHEIM.

11222/135.

OP KAART
ACD/46
DAT: 04-50
PAR: 9s

8 November

1950. <sup>6-69</sup> <sub>6-526-1</sub>

- 9 NOV 1950

ACD/ 9/6572

6.384  
09.297.1 - 09.1

Naar aanleiding van een schriftelijk verzoek, gericht door de Esperantistenvereniging van Geleen aan de Directie van Staatsmijnen om beschikbaarstelling van een leslokaal voor het geven van een cursus in Esperanto, is een onderzoek ingesteld waarbij het navolgende is gebleken.

De cursus gaat uit van de Bond van Arbeiders Esperantisten, gevestigd te Amsterdam, waarvan de Esperantistenvereniging te Geleen een afdeling vormt. Tot deze vereniging kan eenieder toetreden, ongeacht welke geloofsovertuiging hij heeft of welke politieke richting hij is toegedaan. Het lidmaatschap brengt geen verplichtingen mee en men behoeft geen contributie noch lesgeld te betalen. Per les - dit is vermoedelijk eenmaal in de week - wordt echter vijftien cents door iedere deelnemer bijgedragen voor de bekostiging van licht en verwarming. De studieboeken moeten eveneens door de deelnemers zelf betaald worden; deze worden door de bond tegen een geringe vergoeding beschikbaar gesteld. De leraar ontvangt voor het geven van de lessen geen vergoeding. De kosten van een en ander zijn zo laag gehouden, omreden de "Internationale Esperantisten Vereniging" wil bereiken, dat deze taal door iedereen bestudeerd kan worden zonder dat financiële moeilijkheden moeten worden overwonnen. Men acht het als gevolg hiervan mogelijk dat het Esperanto een wereldtaal wordt. De duur van de cursus is vermoedelijk een half jaar.

Te Geleen is met de organisatie der vereniging belast als penningmeester:

OSET, Max, geboren te Haushorn (Dld), 4.11.00, Yoego-Slaviër, invalide mijnwerker, wonende te Geleen, Tulpenlaan 45.

Genoemde Oset wordt te Geleen aangemerkt als een sluwe vos en op politiek gebied gewantrouwd. Na de bevrijding was hij enige tijd geabonneerd op De Waarheid en onderhield hij contact met personen waarvan bekend is dat zij lid zijn van de CPN. Hij is te Geleen de enige Yoego-Slaviër die geen lid is van de R.K. vereniging St. Barbara (en daarom wordt hij door zijn landgenoten op politiek terrein gewantrouwd). Voorzover bekend ontvangt hij echter thans geen communistische lectuur. Hij is bevriend met BURGLER en diens echtgenote, welke ook esperantist zijn en belast met het geven van les in Esperanto aan de leden van de afdeling Geleen. In September 1949 heeft Oset een reis gemaakt naar Beieren (Dld). Aldaar werd toen volgens zijn verklaring een excursie gehouden door esperantisten van verschillende landen.

Als secretaresse van de afdeling Geleen fungeert: MULDER-GORDT, Hennie, geboren te Emmen, 5.10.19, Nederlandse, wonende te Geleen, Surinamestraat 3.

Deze vrouw is voorheen woonachtig geweest te Heerlerheide. Haar vader was destijds mijnwerker doch geniet momenteel invaliditeitspensioen. Betreffende haar is te Geleen niets nadeligs bekend. Op politiek terrein trad zij voorzover bekend nog niet op de voorgrond.

Voorzover gebleken hebben de navolgende personen zich opgegeven voor het volgen van de cursus in Esperanto:

*Handwritten notes:*  
 In de  
 P.D.  
 P.D.'s van  
 Burg en an  
 echtgenote

MULDER, Albert, geboren te Nuth, 16.7.16, Nederlander, werkzaam op de Cokesfabriek van Staatsmijn Maurits onder no. 4682 CB., wonende te Geleen, Surinamestraat 3.

Mulder is de echtgenoot van Hennie GORDT, de secretaresse van de esperantistenvereniging Geleen.

Op politiek terrein is van hem te Geleen niets bekend.

WITVOET, Johannes, geboren te Emmen, 7.4.18, Nederlander, werkzaam op het S.B.B. onder no. 73, wonende te Geleen, Bankastraat 21.

Is lid van de CPN, de A.B.W.M. en bestuurslid van Verenigd Verzet 1940-1945. Geabonneerd op De Waarheid. Van de BUIJT, Klaas, geboren te Lutgen-Dortmund, 27.12.00, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 7747, wonende te Geleen, Floresstraat 22.

Is lid van de A.B.W.M. en geabonneerd op De Waarheid. Men vermoed dat hij ook lid is van de C.P.N.

KLASEN, Albert, geboren te Odoorn, 2.8.15, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 2127, wonende te Geleen, Borneostraat 31.

Is kernlid van de C.P.N. en lid van de A.B.W.M. Hij is geabonneerd op De Waarheid.

MOES, Albert, geboren te Emmen, 25.5.97, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 113, wonende te Geleen, Oleanderstraat 19.

Lid van de C.P.N. en de A.B.W.M. geabonneerd op De Waarheid.

POPKEN, Albert, geboren te Odoorn, 28.7.07, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 969, wonende te Geleen, Surinamestraat 6.

Lid van de C.P.N. en de A.B.W.M. en geabonneerd op De Waarheid.

WESTBROEK, Martinus Wilhelmus H.C., geboren te Maastricht, 20.7.10, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 7764, wonende te Geleen, Begoniasingel 66.

Is bestuurslid van de A.B.W.M., afdeling Lindenheuvel, geabonneerd op De Waarheid en vermoedelijk lid van de C.P.N.

KACZMAREK, Stanislaus, geboren te Konary, 7.12.93, Pool, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 9967, wonende te Geleen, Lindelaan 49.

Is lid van de A.B.W.M. en geabonneerd op De Waarheid. Is vermoedelijk lid van de C.P.N.

BEREK, Peter, geboren te München-Gladbach (Dld), 5.3.13, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 4526, wonende te Stein, Heinsbergstraat 23.

Politieke richting niet bekend.

De KORT, Marinus, geboren te Geffen, 14.6.95, Nederlander, werkzaam op de Cokesfabriek Maurits onder no. 748, wonende te Geleen, Begoniasingel.

Was voorheen lid van de A.B.W.M. doch thans van de R.K. Mijnwerkersbond. Is politiek een twijfelachtige figuur.

BOS, Hendrik, geboren te Nordhorn, 3.1.15, Nederlander, werkzaam op de Cokesfabriek Maurits onder no. 781, wonende te Geleen, Bosweg 85.

Is lid van de A.B.W.M. Wordt politiek als minder betrouwbaar aangemerkt.

ELBERS, Arthur, geboren te Holsterhausen (Dld), 25.8.12, Nederlander, werkzaam op de Cokesfabriek van Staatsmijn Maurits onder no. 336, wonende te Geleen, Leliënsingel 29.

Is lid van de A.B.W.M. Was na de bevrijding enige tijd geabonneerd op De Waarheid.

o.k.

in P.D.  
1744

o.k.

onderzoek  
op 17-1-44

- o.k. { HANSEN, Felix Pierre Hubert, geboren te Kookelberg (B), 26.12.11  
Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 9121,  
wonende te Geleen, Bosweg 71.  
Politieke richting niet bekend.
- X { HOOGVEEEN, Arend, geboren te Ambt-Ommen, 29.3.20, Nederlander,  
werkzaam op de Staatsmijn Maurits te Geleen onder no. 3442,  
wonende te Geleen, Floresstraat 21.  
Is lid van de A.B.W.M. Wordt politiek minder betrouwbaar  
geacht.
- o.k. { JOPPE, Lambricht Pieter, geboren te Amsterdam, 17.7.00,  
Nederlander, werkzaam op het S.B.B. onder no. 365, wonende  
te Geleen, Spoorstraat 86.  
Is lid van de P.v.d.A. Wordt politiek betrouwbaar geacht.
- o.k. { KLUITENBERG, Johannes, geboren te Recklinghausen, 9.2.03,  
Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no.  
2848, wonende te Geleen, Lindelaan 26.  
Is lid van de A.B.W.M. Was na de bevrijding enige tijd  
geabonneerd op De Waarheid. Wordt politiek als twijfelachtig  
aangemerkt.
- o.k. { LAST, Felix, geboren te Meerssen, 9.11.03, Nederlander,  
werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 7893, wonende te  
Geleen, Begoniasingel 71.  
Politieke richting niet bekend.
- o.k. { Van POL, Jan, geboren te Emmen, 8.10.09, Nederlander,  
werkzaam op de Cokesfabriek van Staatsmijn Maurits onder no.  
298, wonende te Geleen, Curacaostraat 40.  
Is lid van de A.B.W.M. Politieke richting niet bekend.
- X { VERBERNE, Petrus Antonius, geboren te Venlo, 8.12.15,  
Nederlander, werkzaam op de Cokesfabriek van Staatsmijn  
Maurits onder no. 626, wonende te Geleen, Meidoornstraat 2.  
Wordt politiek als twijfelachtig aangemerkt.
- o.k. { Van de WONING, Petrus Lutgerus, geboren te Lemsterland,  
22.11.16, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits  
onder no. 9668, wonende te Geleen, Borneostraat 30.  
Politieke richting niet bekend.
- o.k. { HÜGEL, Georg Willem, geboren te Neuborn (Eng.), 5.2.14,  
zonder nationaliteit, werkzaam op de Staatsmijn Maurits  
onder no. 2132, wonende te Geleen, Kerkhoflaan 5.  
Politieke richting niet bekend.
- o.k. { SCHAEDE, Hendrikus Hubertus, geboren te Maastricht, 24.5.06,  
Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no.  
7890, wonende te Maastricht, Membredestraat 3.  
Is lid van de A.B.W.M. Wordt politiek onbetrouwbaar geacht.
- voornamen  
op kaart { DUSSELJE, Hillico Marie, geboren te Scheemda, 16.9.05, Neder-  
lander, werkzaam op het S.B.B. onder no. 455, wonende te  
Geleen, Hyacinthenlaan 21.  
Is lid van de A.B.W.M. Was in 1948 geabonneerd op De  
Waarheid. Wordt politiek onbetrouwbaar geacht.
- o.k. { MARISSEN, Roelof, geboren te Borger, 16.4.92, Nederlander,  
werkzaam op het S.B.B. onder no. 356, wonende te Geleen,  
Oleanderstraat 5.  
Politieke richting niet bekend.
- X { KOLDENHOF, Diederikus Lubbertus Willem, geboren te Epe,  
23.3.94, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits  
onder no. 8242, wonende te Beek, Stationsstraat 42.  
Is lid van de A.B.W.M. en geabonneerd op De Waarheid.
- o.k. { Wordt politiek onbetrouwbaar geacht.

o.k. { HELWIG, Hendricus Christiaan, geboren te 's-Gravenhage, 16.7.15, Staatloos, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 3631, wonende te Stein, Heinsbergstraat 22.

Was tijdens de bezetting lid van de S.S. Zijn huidige politieke richting is niet bekend.

o.k. { GODSCHALK, Adrianus, geboren te Oosterhout, 7.7.10, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Maurits onder no. 10706, wonende te Geleen, Borrekuilstraat 33.

Wordt politiek betrouwbaar geacht.

X Van de HOFF, Pieterella, oud 40 jaar, inwonende echtgenote van Dusselje voornoemd.

o.k. { OOSTERBAAN, Sietske, oud 48 jaar, inwonende echtgenote van Kluitenberg voornoemd;

LAMBRIEX, Theodora, oud 47 jaar, inwonende echtgenote van Last voornoemd.

o.k. { SPEELMAN, Josien, oud 26 jaar, inwonende echtgenote van Marissen voornoemd.

BEEKMAN, Klaaske, oud 46 jaar, inwonende echtgenote van Klasen voornoemd.

N: 79



N o t i t i e

Aan: KA-RA  
Van: H.B.  
No.: B 96260  
Ond.: R.S. Ernult.

n.a.v. schr. van Leeuwarden 96260 z. Co

IIIp/h 3

Hiermede bericht ik U, dat de Fransman Robert Stephana ERNULT, geb. 1.8.1921 te L' Isle Adam, wonende te Parijs, Rue Poulet 18 e op 31.10.1950 ons land binnen kwam en zijn intrek nam ten huize van het C.P.N.lid Hendrik WESTERDIJK, wonende Leeuwarden, Hollanderdijk 17,

Westerdijk en Ernult zouden Esperantist zijn. In 1949 logeerde Westerdijk bij Ernult in Parijs.

III.

H.B.  
13 November 1950

Verbinding 62 V e r t r o u w e I J k 06. 384

OP KAART  
D/L b  
DAT: 12/12  
P.R. 8

19 24  
- 6 NOV. 1950  
ACDI 96260

Betreft: R.S. Ernult.

*Leeuwarden*

XI

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat sinds 1 November 1950 bij het C.P.N.-lid Hendrik Westerdijk, geboren te Leeuwarden, 13-2-1899, wonende Hollanderdijk 17 te Leeuwarden, logeert de Fransman Robert Stephana Ernult, geboren te L' Isle Adam, 1-8-1921, wonende Rue Poulet 18 6 te Parijs. R.S. Ernult is in het bezit van een Frans paspoort no. 46107, afgegeven te Parijs, 12-6-1950, geldig tot 11-6-1952. Hij is in Nederland binnengekomen bij Roosendaal, d.d. 31-10-1950. In zijn paspoort komt een aantekening voor van de Banque Jordaan, 28 Boulevard des Italiens te Parijs 2e, dat hem op 30-10-1950 een bedrag van 75 Nederlandse guldens is uitbetaald.

In een gesprek met een mijner ambtenaren verklaarde Westerdijk, dat genoemde Ernult evenals Westerdijk Esperantist is. Verleden jaar heeft Westerdijk bij Ernult in Parijs gelogeerd. Hij liet daarbij verschillende souvenirs van zijn verblijf te Parijs zien.

Ernult is werkzaam als monteur bij de Renault fabrieken ( in zijn paspoort staat als beroep aangegeven ouvrier spécialisé).

Hoewel tot nu toe van enige politieke achtergrond van dit bezoek niets is gebleken, meen ik toch U hiermede in kennis te moeten stellen.

Zonder dat Ernult hiervan iets heeft bemerkt is door mijn dienst een reproductie van de foto in zijn paspoort genomen. Twee foto's, voorstellende R.S. Ernult worden hierbij gevoegd.

Leeuwarden, 4-11-1950.

MINISTERIE VAN  
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 23 November 1950

No.: B 96052

Ond.: Esperanto.

IIIk/h 3

Koppel : ..... 232

Antwoord : 98458 VERTROUWELIJK

In Uw politiek maandrapport, dd. 10 October 1950, onder nr. 392 toezonden, wordt een mededeling gedaan over activiteit van de te Ubach Over Worms bestaande Esperanto-club.

In verband daarmee kan worden medegedeeld, dat dezerzijds steeds wordt nagegaan in hoeverre de studie van deze wereldtaal en de zeer vaak daaruit voortvloeiende internationale contacten voor politiek-extremistische doeleinden worden misbruikt.

Hieruit volgt, dat voor meldingen omtrent byzondere activiteit van de Esperanto-beweging steeds belangstelling bestaat.

Tot de kring van de hier te lande bestaande Esperantisten-clubs, welke vrijwel alle zijn aangesloten bij de "Bond van Arbeiders-Esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal" behoren personen van zeer verschillende politieke oriëntering. Uiteraard overheerst het arbeiders-element sterk en wordt een internationale solidariteit vrijwel algemeen als leidend beginsel aanvaard. Tot nu toe is van de zijde der bekende Esperanto-groeperingen nimmer enige directe of indirecte politieke activiteit waargenomen. Door de C.P.N. en haar nevenorganisaties is tot dusver slechts zeer incidenteel en lokaal enige propaganda gemaakt en belangstelling getoond voor het Esperanto en de beoefening daarvan.

Het komt mij gewenst voor, dat Uwerzijds in de naaste toekomst enige aandacht wordt geschonken aan de activiteit van esperantistenclubs in het onder 3 hebbende District, omdat reeds eerder is gebleken, dat in Zuid-Limburg relatief veel belangstelling voor Esperanto bestaat en uit een recent bericht is komen vast te staan, dat in Geleen, onder auspiciën van de daar bestaande esperantisten-vereniging een cursus zal worden gegeven, onder leiding van- en, met als leerlingen, verscheidene bekende links-extremistische personen.

Tenslotte kan ik U nog mededelen, dat de door U genoemde Egyptenaar Tadros MEGALLI op verschillende plaatsen in den lande contact heeft gehad met Esperantisten. Van hem is op politiek gebied niets bekend. Ook de door U genoemde voorzitter van de plaatselijke groepering A.L. HEERMANS komt in mijn kartotheek niet voor. In verband met Uw vermoeden, dat hij lid is van de C.P.N. verzoek ik U diens aanvullende personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens te willen verstrekken.

Aan de Heer  
Districtscommandant der Rijkspolitie  
te  
M A A S T R I C H T.

HET HOOFD VAN DE DIENST  
namens deze:

J. G. Crabbendam

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH  
DER RIJKSPOLITIE  
DISTRICT MAASTRICHT  
COMMANDANT

MAASTRICHT, 10 October 1950

1021399

(K)

2.412  
07.113.4

No. 392. Geheim.

Bericht op Uw schrijven van -----

Onderwerp: Politiek, maandrapport.

BIJLAGEN: -----

19 OCT. 1950  
ACD/96052

OP KAART  
ACD/413  
DAT: 20/7-57  
PAR: K2

In Verband met het gestelde in Uw schrijven Nr.106 Geheim, heb ik de eer U Hoedelgestrenge / U Edelgrootachtbare het navolgende te berichten.

Uit de bij mij van de Groepscommandanten ontvangen ambtsberichten blijkt dat - voorzover dit dezerzijds kan worden vastgesteld - in de vorige rapport-periode, geen politieke vergadering en of bijeenkomsten in mijn o.h. District werden gehouden van bepaalde activiteit of propaganda door extremistische partijen is niet gebleken.

xiv Naar mij wordt bericht werd in Ubach-Over-Worms door de plaatselijke Esperantogroep een samenkomst gehouden op 17 September j.l., waarbij als spreker optrad zekere Tadros Megalli, een Egyptenaar, die in Nederland 'n-tournee maakt, georganiseerd door het Centraal Comité van de Esperantistenbeweging.

xiii Ware het niet, dat de Voorzitter der in Ubach-O-Worms gevestigde Esperantistenclub A. L. HERMANS, zeer vermoedelijk aangesloten is bij C. F. N., dan zou er mijnerzijds geen aanleiding zijn geweest hiervan gewag te maken. Hoewel overigens uit niets is gebleken, dat aan deze bijeenkomst enige politieke bedoeling ten grondslag lag, meen ik niettemin goed te doen, hierop te attenderen juist omdat Verenigingen als deze zich gemakkelijk lenen voor extremistische propaganda. Groepscommandant U-O-W-, heeft inmiddels omtrent bepaalde personen, die de vergadering bezochten reeds bij Uw dienst geïnformeerd.

Het zou van belang kunnen zijn te weten of omtrent deze esperanto-beweging en degenen die daarvoor optreden naders op politiek bekend is. In eventueel geval houd ik mij gaarne aanbevelen voor een mededeling.

De toestand op politiek gebied is overigens voorzover waarneembaar rustig. Wel scheppen de internationale spanningen en de alweer toenemende financiële en economische moeilijkheden in 't-algemeen onder de bevolking een onrustige sfeer, waarin extremistische actie en propaganda t.z.t. goed zou kunnen gedijen.

AAN

de Heer Hoofd v.d. Binnenlandse  
Veiligheidsdienst te  
'S-GRAVENHAGE.

de Heer Procureur Generaal, fgd. Directeur  
van Politie te 's-HERTOGENBOSCH.

de Heer Gewestcommandant der Rijkspolitie  
te 's-HERTOGENBOSCH.

De Districtscommandant.  
De Dir. Officier der R.F. 3e. klasse.  
J. F. M. M. O O R.

GEWEST RIJKSPOLITIE s-HERTOGENBOSCH.  
DISTRICT MAASTRICHT.

UBACH OVER WORMS, 2 October 1950.

GROEPSCOMMANDANT.

No. B.50-38.a.GEHEIM.

Onderwerp:

"AANBIEDING VERZOEK OM INLICHTINGEN".

OP KAART
ACD/412
DAF: 26/7-51
PAR: 27

06.304  
09.72  
06.303

06.304 09.226
- 9 OCT. 1950
ACD/ 94288

Met toezending van bijgaand verzoek om inlichtingen contra J.de BOER en anderen, moge ik U-Hoogedelgestrenge beleefd berichten, dat soortgelijke verzoeken en rapporten dezerzijds worden verzonden als nu aangeboden, zonder hoofd, of nadere adressering, ingevolge onderlinge afspraak. Vorenvermelde inlichtingen zijn mijnerzijds nodig voor een nadere omschrijving van een dezerzijds opgemaakt rapport naar aanleiding van een op 17 September 1950 gehouden esperantistenbijeenkomst.

*392  
10 October  
afpraak met wie?  
aan wie bezonden?*

AAN de Heer Hoofd van de *Mun. & Binnendienst*  
Centrale-Inlichtingen-Dienst *Binnendienst 10*  
te *Hage*  
s-G-R-A-V-E-N-H-A-G-E-.

De Opperwachtmeester-  
Groepscommandant.  
A.J.JANSE.

Onderwerp:

"Gevraagde inlichtingen".

Ik moge U Hoogedelgestrenge beleefd verzoeken, om indien mogelijk, mij zo uitvoerig mogelijk te willen inlichten omtrent de navolgende personen; voorzover U over gegevens dienaangaande beschikt:

1e.

C8

O.K. =  
zie  
no 9602

Taoros M E G A L L I, Egyptenaar, zich noemende Redacteur van het blad: "AHRAM" in KAIRO, Hij zou vanaf zijn 15e jaar: "esperantist" zijn. In welhaast alle landen ter wereld zou hij spreekbeurten hebben gehouden over "het huidige leven in EGYPTE."

Zijn tourné door Nederland zou georganiseerd zijn door het Centraal Comité van de Esperanto-beweging, waarin alle landelijke esperantistenverenigingen samenwerken.

Op 17 September 1950 hield hij een spreekbeurt te UBACH OVER WORMS, alwaar ongeveer 45 personen onder zijn gehoor geweest. Nadere gegevens omtrent zijn leeftijd, papieren, signalement of dergelijke, ontbreken.

2e.

Jilt de B O E R, geboren te Kl-UMSTAND, 3 Juni 1904, electriciën, wonende te NIEUWENHAGEN, Brunssumerweg. No. 37. Hij is Nederlander, esperantist, politieke gezindheid, onbekend.

3e.

Ida S C H O L L, geboren te BRAY, 7 September 1910, zonder beroep, inwonende echtgenote van Jilt de BOER, voornoemd.

4e.

Albertus Hermanus H E R M A N S, geboren te MEERLO, 7 Februari 1897, gehuwd, mijnwerker, wonende te UBACH OVER WORMS, Julianaplein, No. 24 (Sinds September 1929 woonachtig te UBACH OVER WORMS? komende van HEERLEN. HERMANS is Voorzitter van: Lab. esp. Grupo: "La Esperc WAUBACH. (L) en waarschijnlijk ook lid van de "C.P.N."

5e.

Heinrich Johan Paul H A R T M A N N, geboren te MAUER-WEENEN, 16 November 1899, Oostenrijker, mijnwerker, wonende te UBACH OVER WORMS, Maastrichterlaan. No. 39.

Deze HARTMANN is in het bezit van een Oostenrijks paspoort, Serie A. 191236, No. 111, afgegeven door de Oostenrijkse Consul te ROTTERDAM, d.d. 29 Januari 1949 en geldig tot 25 Januari 1954.

Bovendien is hij in het bezit van een verblijfsvergunning, afgegeven door de Heer Burgemeester te UBACH OVER WORMS, met machtiging van de Heer Hoofd van de Rijksvreemdelingendienst te s-GRAVENHAGE, d.d. 9 October 1948, No. 22633/34:

Hij woont sinds 16 September 1931 in UBACH OVER WORMS. HARTMANN is secretaris van de esperantoclub te WAUBACH en maakt voor dat secretariaat gebruik van een stempel: met opdruk: "Lab. esp. Grupo "LA ESPERO"; sekr. Maastrichterlaan 39. WAUBACH (L), Nederlando". Hij is vermoedelijk ook lid van de "C.P.N."

V GEADRESSEERDE-----

*Waarom heeft B. niet ons schrijven  
over Jilt de Boer doorgegeven in brief 23.11.50  
no 9602?  
Is n.i. identiek CVN3*

6 October

Hooggeacht Heer v. Raere.

Hierby enige papieren  
van een oppervastmeester  
der Rijkspolities, die kennelijk  
meening maakt van de wijze  
waarop hij zijn stakken moet  
veranderen. Als men die de  
gewone post openst heeft die  
bij mij.

Met v. gr.

Uw

W. J. van

kl

**Dienst**  
**Ministerie van Justitie**

VERMELD OP DE  
POSTSTUKKEN  
naam en adres  
afzender →→→

5 X 12  
1960

ST-GRANIE  
1960

*Ministerie v. Binnenlandse Zaken*  
*Binnenhof 19*

*V. Gavenhage*

**No. 351**  
**Ministerie van Justitie**  
**Afdeling Politie**



MINISTERIE VAN  
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 13 November 1950

No.: B 94248

n.a.v. schr. van Mijnpolitie 94248 z. Co.

Ond.: A.A. Storcken

UITGEBE

VERTROUWELIJK

IIIg/h 3

Ontv. bew: .....

Rappel : 13.2 .....

Antwoord : 94256 .....

Hiermede moge ik U berichten, dat mededeling werd ontvangen, dat Antonius Adam STORCKEN, geboren te Geleen, 14.6.1916, Nederlander, hoofdonderwijzer aan de M.U.L.O.-school te Geleen, wonende te Uwent, Spoorstraat 22a, geabonneerd zou zijn op het maandblad "Checho Slovakia Life", gesteld in de Engelse taal, in welk blad een zeer geraffineerde communistische propaganda zou worden gevoerd.

A.A. Storcken zou Esperantist zijn en veel corresponderen met Esperantisten in Oost-Europese landen. Hij zou een voorstander zijn van de in de communistisch geregeerde landen gevoerde politiek.

Ik moge U verzoeken mij te willen doen berichten of bovengenoemde gegevens op waarheid berusten, benevens wat U verder bekend is of na een voorzichtig ingesteld onderzoek bekend mocht worden omtrent zijn politieke activiteit.

HET HOOFD VAN DE DIENST  
namens deze:

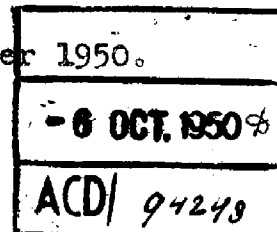
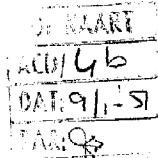
J. G. Crabbenstem

Aan de Heer  
Korpschef van Politie  
te  
GELEEN.

VERTROUWELIJK.  
=====

11050/80/1317.

5 October 1950.



Uit betrouwbare bron ontvingen wij de volgende informatie:

"Tijdens een gesprek, dat ik geruime tijd geleden gevoerd heb met:

~~2. K - 1~~  
STORCKEN, Antonius Adam, geboren te Geleen, 14.6.16, Nederlander, van beroep hoofdonderwijzer aan de M.U.L.O.-school te Geleen, wonende te Geleen, Spoorstraat 22 a, deelde deze mij mede, dat hij geabonneerd was op een maandblad, gesteld in de Engelse taal en getiteld "Checho-Slovakia Life". De inhoud van genoemd blad stond volgens hem op hoog peil. Storcken gaf mij vervolgens enkele dezer bladen ter lezing. Bij inzage kwam ik tot de ontdekking dat in bedoeld maandblad een zeer geraffineerde communistische propaganda werd gemaakt. In enkele bladen werd de Rooms Katholieke godsdienst zelfs bespot. Gezien de inhoud van bedoeld maandblad heb ik met Storcken een onderhoud gehad en hem gevraagd hoe hij er toe gekomen was om dergelijke lectuur te lezen. Hij deelde mij toen mede, dat hij esperantist was en zodoende met verschillende esperantisten uit Oosteuropese landen correspondeerde in het esperanto. Door enige dezer mede-esperantisten werd hem herhaaldelijk lectuur toegezonden w.o. ook genoemd maandblad. Op dit blad had hij toen een abonnement genomen.

Uit verdere gesprekken met Storcken kon ik duidelijk afleiden dat hij in vele gevallen instemming betuigde met de politiek, gevoerd in communistisch geregeerde landen. Uit zijn houding en uitlatingen meende ik te mogen afleiden dat in de correspondentie welke hij voert met bepaalde personen van genoemde landen, politiek niet vreemd is. Toen ik Storcken erop wees, dat hij gevaarlijk spel speelde, antwoordde hij: "Je kunt nooit weten wat de tijd brengt, een beetje armslag is altijd goed."

Storcken laat nooit brieven welke hij ontvangt, lezen aan mij of aan zijn collega's. Gezien zijn eigenaardige houding waar het politiek betreft, wordt hij onder zijn directe medewerkers enigszins gewantrouwd.

~~2. K~~  
Het is mij ook bekend, dat Storcken contact heeft met de echtgenote BURGLER te Geleen en genoemde vrouw vervangen heeft bij het les geven in esperanto tijdens haar afwezigheid. Verdere bijzonderheden zijn mij echter niet bekend. Of Storcken geabonneerd is op enige lectuur van de CPN is mij niet bekend. Ik heb nog niet met iemand gesproken over mijn bevindingen aangaande Storcken."

Hieraan wordt toegevoegd, dat bij een verder ingesteld onderzoek niet gebleken is of Storcken lectuur ontvangt, uitgegeven door of vanwege de CPN. Evenmin is gebleken of hij enig contact onderhoudt met personen te Geleen, waarvan bekend is dat zij lid zijn van de CPN.

Over het algemeen staat Storcken te Geleen gunstig bekend. Voorzover gebleken is, is de R.K. Geestelijkheid niet op

de hoogte van vorenstaande.

No. 79.

Alleen verzonden aan B.V.D. (2x).





# ESPERANTO-SERVO

AKTUALA INFORMA BULTENO DE PRAHA

SPECIALA ELDONO

DECEMBRO 1949

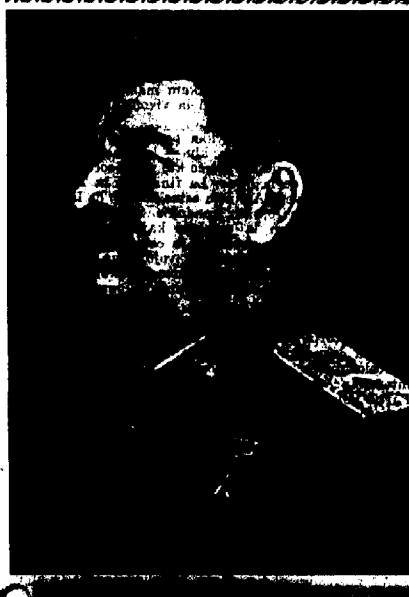
Paul Reimann:

## JOSIF VISARIONOVIČ STALIN, LA PLEJ BONA AMIKO DE LA ĈEĤOSLOVAKA POPOLO

La ĉeĥoslovaka popolo havas multajn rememorojn pri la momento, kiam Josif Visarionoviĉ Stalin sin intermetis aparte signife en ĝian vivon. Ĝi rememoras sekve ĝian pli ĝoje ĥan sepdekajn naskiĝtagojn la 21-an de decembro 1949. Li intermetis sin trijfoje speciale profunde en la ĉeĥoslovakan vivon. En la epoko de batalo de la ĉeĥa popolo por nacia memstareco li montris, kiel solvi la ĉeĥan nacian problemon, — en la tempo de konstruado de la Komunista Partio de Ĉeĥoslovakio li sin intermetis grave en la procedon de la bolŝevika partio, kaj en la dua mondmilito li intermetis sin por liberigi Ĉeĥoslovakion, kaj li montris al ni la antaŭenojn.

J. V. Stalin, la plej bona amiko de la ĉeĥoslovaka popolo, granda teorigisto de la marksismo, kiu montradis al la internacia laborista klaso la vojon al liberigo, la vojon al socialismo, dediĉis ja dum la tuta tempo de sia politika aktiveco atenton al la demando pri nacie liberiga movado kaj tial do ankaŭ al la batalo de la ĉeĥoslovaka laborista klaso por la socialismo. Resumante la historian evoluon de niaj nacioj dum la lastaj kvardek jaroj tiom riĉaj je gravaj historioplennaj eventoj — oni konstata, ke en ĉiu decida momento, en ĉiu signifa aliorientigo de la historia evoluo, Stalin montris pluan vojon de batalo.

Stalin okupis sin intense pri la ĉeĥa nacia demando, je la unua fojo, preparante sian klasikan libron „Marksismo kaj la nacia demando“ verkitan en la j. 1913a post detala analizo de la nacia situacio en Aŭstrio-Hungario kaj de la aŭstria politiko, inkluzive la ĉeĥan socialdemokratian. En tiu tempo de grava akriĝo de la imperiaj malkonsentoj, kiam la cirkonstancoj estis celantaj al la unua mondmilito, la sekvanta demando estis metita al la ĉeĥa popolo:



Zdeněk Fierlinger, Viceprezidanto de la Ĉeĥoslovaka Registaro:

## PRI LA SIGNIFO DE LA ĈEĤOSLOVAKA-SOVETA AMIKECO

La Asocio de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco prenis sur sin grandan kaj penindan taskon plintensigi kaj firmigi nian amikecan kaj aliancanan ligan kun USSR. Ĝian agadon akceptas la ĉeĥoslovaka laboranta popolo dankeme kaj ĝoje, kaj ĝi trovas en ĉiuj regionoj de nia ŝtato ĝojigan ŝonon. Tiu ĉi amikeco havas ja sian tradicion kaj estis preparata jam en la pasinta jarcento, en la tempo de nia malfacila nacia luktado kaj de nia nacia renaskiĝo, kaj ĝi estis subportata per la kredo de la grandaj fortoj kaj estonteco de la rusa nacio kaj per la altiremo de ties bela kaj humana kulturo. Jam niaj patroj kredis, ke Rusio foje ricevos avidan rolon en la familio de la slavaj nacioj, kiujn tiam estis trafinta peza sorto de sociala kaj nacia subpremo. Ĉi tiu kredo estis tiutempe pli vere sentimenta kaj mistika, sed tamen ĝi ne trompis nin. La Granda Oktobra Revolucio, realigante la deklarajn klopodojn kaj sopirojn de la pli fruaj generacioj de progresemluloj, estis rezulto de longa kaj obstina batalo de la rusa proletaro, al kiu estis donita de Lenin efektiva revolucia programo, malfermanta novan epokon en la historio de l'homaro. La Oktobra Revolucio akcelis la falon de Germanio kaj la internan ruinigon de la malnova aŭstria-hungara monarkio kaj kreis ankoraŭ premiajn por ŝtata memstarigo de la nacioj malsubpremaj.

La Oktobra Revolucio, la genia filozofio de Lenin kaj Stalin kaj de la Stalina Kvinjara Plano, donis al la rusa nacio moralan forton, por ke ĝi farifu ĥerme de granda socialista regno, kiu sola estis kapable resisti la impetoro de la tutmonda reakcio, fakiismo kaj nazismo kaj kiu nin savis de eterna sklaveco. Oni povas diri, ke sen la Oktobra Revolucio hodiaŭ eble eĉ ne ekzistus la ĉeĥa nek la rusa nacioj. Kiam en la jaro 1945 ni ĝojigis pro la

estis feliĉigitaj per la „bonfaro“ de la Marshall-Plano, ni vidis, kiel ĉiujn ĝojojn ni ĝojigis kaj ĝojigis de granda krizo surhorizonto, kiu senlaboreco kaj misero de vastaj laborulaj tavoloj, same kiel ankaŭ la degradigo de tiuj ĉi landoj je nuraj satelitoj de usmaj monopolistoj. Ni kaj la ceteraj popol-demokratiaj landoj ĝentile rifuzis la marshallismajn delogojn kaj restis tranĉvilaj

„Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“

„Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“

## JAROSLAV HAŠEK, AŬTORO DE LA „BRAVA SOLDATO SVEJK“

Kiam oni eldiras antaŭ ni la nomon Hašek kaj aldonas la vorton Svejko, eĉ tute tre multaj vizaĝoj ekridas. Certe ankaŭ pluraj el vi ekridetas, karaĵ legantoj, ĉar la libro de Hašek „La brava soldato Svejko“ estis tradukita en ĉiujn eŭropajn lingvojn, en Esperanton kaj nun ĝi aperas japane helpe de la Esperanta traduko. Ĝi tuj trovis plian de ĉiu leganto. La ĉeĥa verkisto Jaroslav Hašek kreis en la libro individuan tipon de sagaca idioto en la bona vortosteno, tipon same akraĵkonturan, kaj estas ekz. Oblomov, Raskolnikov, Faust aŭ Hamlet. Svejko estas infano de la epoko ĉirkaŭ la unua mondmilito, infano ribelma. Pere de lia buŝo Hašek disbatas la falsan glorimbron de la granuŝusa burĝa heroismo kaj de ĉio tio, kion la potenculoj bezonas, por ke la simpla popolo emu ĉi sur la buĉojn kaj batali por fremdaj interesoj, ĉu la potenculoj estas prusaj militaristoj aŭ usonaj imperiaj. Legante Svejkon, oni devas bone konsideri ĝuste pri la tempo de lia kreiĝo, precipe pro tio, ke li estis konsiderata siatemppe kiel la prototipo de la ĉeĥa karaktero. Nuntempe oni vidas, ke tiu konjunkturo estas grava. Svejko reprezentas per sia persono la estis karaktero. La samtempuloj kaj amikoj de Hašek deagras lin en siaj rememoroj kiel homon kun mirakla memoro kaj genia talento, sed ankaŭ homon kiu trovas amo al glaso da biero aŭ vino. Antaŭ la unua mondmilito, Jar. Hašek havis sinsekve tre multajn okupojn, sed li ekankris en neniu el ili. Li klopodis ekkoni ĉiun novan medion, li multe vojaĝis, ne estis ĝi nata per dormo en stalo aŭ en fojno-amaso. Li volis travivi ĉion, pri kio li verkis. Li kontaktis kun vagojuloj, kun perditaj ekzistataj k'ujn la burĝa socio eljetis el sia mezo. Hašek vidis en ili antaŭ ĉio homojn kaj pro tio lia maldelikata konduto ne ĝanis lin. Tie li ekris la temojn por siaj nombraj rakontoj. Li verkis dum sia vivo pli ol 500-tajn novelojn. La personoj de Hašek karakterizis, eble pli bone, lia edzino Jarmila, per la vortoj: „La honesteco

de la laboro de Hašek estas en tio, ke li malaprenis pro sia arto ĝis la nivelo de siaj tipoj, por ekkompreni ilian rilaton al la homoj kaj aĵoj. Li ofendi sin mem, la pretzinon, edzinon, amikojn — li metis ĉion, kion li havis, sur la altaron de la vero kaj tiu el vero pri la samtempa vivo de la burĝa socio aperis antaŭ li zidinde kripla, sen ornamoj, sen vualo.

De la vivo mem estas por Hašek la fundamento de lia verkista metio. En siaj noveloj li martelis kaj senkompate mokas la eburgecon, martelas la putran aŭstria-hungaran monarkion. La polico, direkto en Praha, plurfoje ne scitis plu, kion fari pri li. La arto estis batalo por Hašek. Li skribis pri tio: „Ĝia, ankaŭ en la arto estas manifestiĝi batalo. Hodiaŭ, la devo de la artisto estas batali per montrado de la vero kontraŭ la obskuraj potencoj, superregantaj la homaron, kiel greĝon da brutoj“ kaj plu: „Mi kredas, ke la arto farigos en proksima tempo potenca faktoro. Kaj la plej bezonataj estas la artistoj, kiuj montros grandan, homan vivokoncepton kaj ĝekvos senkompate la veron.“

Kiam ekfloris la unua mondmilito, Hašek estis vokita en la armeon de la aŭstria imperiestro. Li rekrutiĝis laŭdire en blanka rajdista pantalone, en jaketo, riga vesto kaj pelarino. Kaj ĉar estis manko de la uniformoj, li iris ankaŭ sur la kzercejon en tiu ĉi groteska kvazaŭ-uniformo, kompletigita per fusilo kaj pipo en la buŝo. Pro sia konduto li estis eligita de la oficiermezo kaj sendita en la rusan fronton. Tie li transkuris en kapitecon, kaj partoprenis la oficialan ĉeĥoslovakan rezistobatalon: Sed ankaŭ tie li ne elstas longe. Li ekkonis de tro proksime la fian politikon de Gajda, Zák kaj Prchala kaj do aliaj oficiroj de la ĉeĥoslovakaj legioj kiuj favoris la blankgvardianojn (caranojn) kaj instigadis simplajn legianojn en batalon kontraŭ la soveta Rusio, Hašek aliĝis al la Ruĝa Armeo, laboris en la komunista movado kaj estis eĉ dum certa tempo komandoro en tiu subterno. Estas interese, ke tiam li estis dinko. En la j. 1920 li revenis en la patrujon. Kaj li komencis viv la saman vivon kiel antaŭ la milito. Li, denove priokis, la saman mondon, nur unu aferon ne — la komunismo. Kaj sian vivon en Rusio li komencas verki sian, nemorteblihan Svejko, sed meste de tiu laboro trafis lin la morto. La 21-an de januaro 1923 en Lipnice apud Havlíčkovy Hrad tiu ĉi senmorta kanzlo de Cervantes, genia humoristo, mortas. — Sed la „Brava soldato Svejko“ vivas kaj per idioje saĝa rideto alvokas batali kontraŭ la milito, batali por la vivo.

„Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“  
 „Eterna vivo, floro kaj rikolto de la ĉeĥoslovaka popolo!“

La eldono de E. S. estis interrompita pro malnaso de la redaktoro kaj pro teknika kaŭzo. De nun ĝi aperados regule. Ni petas la pardonon de niaj legantoj. Redakcio de E. S.

Ĝiajn desirojn kaj proponojn bonvolu adrestari „Esperanto-Servo“, Praha-II, Malá Štěpánská 7, Ĉeĥoslovakio, tel. 480-14. Eldonas: Instituto de Esperanto-Servo Praha. Responda reprezentanto de Esperanto-Servo: A. Malik. Presita: „Societá Matéria (stata presejo), Praha, Ĉeĥoslovakio.

SUR LA FLANKO DE PROGRESO KAJ PACO

La Tagoj de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco — okaze de la datreveno de la Granda Revolucio Oktobra — estis ne sole solena festado. Tio estus tro malhulte. Ili estis esprimo de dankemo — aktiva kaj sponta — sentata de nia tuta popolo al nia plej fidela aliancano, liberiginto kaj senprofito helpanto en la nova konstruado de nia militdetruita ekonomio.

Same kiel ĉio, kie temas pri la plej alta intereso de la ŝtato kaj pri la bono de la ĉeĥa kaj slovaka nacioj, same ĉi tie aliflanke konscie kaj foje ankaŭ la membroj de la Ĉeĥoslovaka Partio Popola. Ili kunlaboras en la politika kaj ekonomia konstruado de la ŝtato, kaj ili faras tion ankaŭ nun, kiam ni danke rememoras tion, kiu ebligis al ni pacan konstruan laboron — Sovetan Union.

Ĉiun tagon ni vidas pli kaj pli klare, kiel firma kaj fidinda apogo estas por ni tiu de la plej granda ŝtata ŝtato. Jam en 1925 mi skribis en Lidovc Listy artikolon favore al agnosko de Sovetunio, kaj poste prelato Fr. Světlík batalis por rekono de ĉi tiu linio en la parlamenta komitato por la aferoj de ĉi eksterlanda politiko.

Se ni turnas nin al Okcidento, ni vidus kaŝon politikan kaj ekonomian. La ŝajne firma konstruo de la teknike progresintaj ŝtatoj kapitalistaj, apogita je la potenco ekonomia potenculo de Unuiĝintaj Ŝtatoj Nord-Amelikaj, akuiĝas en sia fundamento mem. Simptomoj de nova ekonomia krizo nereteneble vidigas, sekvtata de la malplivalorigo de la mono, kiu malaltigas la internan valoron de salajroj de la laboruloj kaj per tio ilian vivonivelon. Granda Britlando deklaras programon de krizotempo, kiu staviĝe pli malvastigas la zoniemon de la laborantaj britoj. Francio ŝanceliĝas en konfuzo kaj en registaraj krizoj kaj la ceteraj kapitalistaj ŝtatoj kun timo atendas, kion alportos la morgaŭo.

En akra kontrasto kun tiu ĉi vere senĝoja situacio de la kapitalista mondo staras nia propra situacio. Kien ajn ni rigardas en nia patrujo, ĉi ni vidas vigan laboradon en fabrikoj, oficejoj kaj kampoj. Nenie estas timo pri la morgaŭo, pri tio ĉi ni havas laboron, ĉu vi havas panon. Ĉe ni ne ekzistas socialaj tumultoj kaj demonstracioj, ĉar ĉi ni, en la popola demokratio, la popolo fakte regas kaj ĝian suverenan valoron plenumas la registaro de la Nacia Fronto, kies valora kaj egalrajta komponento estas ankaŭ la ĉeĥoslovaka partio popola.

Por ĉio, por tio ke ni havas kvietan perspektivon al la estonteco, por tio ni dankas nur al tio, ke ni estas parto

de ĉiam pli forta kaj pli kreskanta tendaro de la paco kaj demokratio gvidata de Sovetunio. En ĉiu alia maniero ni povus eviti la politikajn kaj ekonomiajn skuojn, kiujn ĉiam en pli granda mezuro suferas la kapitalista mondo? Simile antaŭ mil jaroj, kiam minacis nin la germana ekspansio en sfero de kulturo kaj de nacieco, ni turnis nin al Oriento, de kie ni akceptis la kristanigon kaj la plej grandajn valorojn kulturajn, sur kiuj sin bazas nia tuta tradicia nacieco. Simile ankaŭ la unuaj vekantoj de la nacio, laikuloj kaj pastroj, kies nomoj ĝis nun la popolo eldiras kun estimo kaj dankemo, turnis siajn okulojn al la granda rusa popolo. Tiel ankaŭ ni en la malfacilaj tempoj postmilitaj apogis nin al Sovetunio. Ni sekurigiĝis al ni tie la necesan trankevilon por realigado de gravaj reformoj socialaj kaj ekonomiaj, por kiuj, dum longaj jardekoj, la progresemaj kristanoj batalis de flanko de la ceteraj reprezentantoj laborulaj kaj ni faciligis nian enŝigon en la sferon de planata ekonomio, kiu ebligis al ni juste rekompenci la faritan laboron kaj — kvankam malrapide — sensece kaj seninterrompe plialtigadi la vivonivelon de la laboruloj.

Pro tio la tuta ĉeĥoslovaka popolo danke rememoris en ĉi tiuj tagoj Sovetunio, kiu — la unua — realigis la grandajn planojn de la egaleco kaj de la sociala kaj ekonomia libereco de la homo. La finigo de la Tagoj de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco estas la tago de la 70a naskiĝtago de la viro, kiu kondukis Sovetunio en unu sukceson al alia en la batalado kaj la konstruado — J. V. Staĥin. Lia ekzemplo kaj la ekzemplo de Sovetunio brilas ĉiam pli potence sur la vojo, kiu la nacioj de la mondo marŝas al libera estonteco kaj sur ĉiu ni — danke nian aliancon kun Sovetunio — jam traviris tiom grandan vojonparton.

La plej ŝokvanta atasto de tio, ke la nacio ekkomprenis la historian signifon de nia alianco kun Sovetunio, estas la grandega nombro de aliĝoj al la Societo de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco kaj aliaj ĉi tie koordinara intereso pri studo de la rusa lingvo. Same la Ĉeĥoslovaka Partio Popola kun siaj membroj starigis sin ankaŭ en ĉi tiu kazo en la unuan vicon kaj plene partoprenas en la tutnacia kampanjo de la Tagoj de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco. Por provi tion, ĉiuj membroj de nia partio fariĝos membroj de la Societo de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco. Trad. Era

J. Niederle:

NI PLIPROFUNDIGAS NIAN RILATON AL SOVETUNIO

En la pasintaj tagoj ni rememoris la 31-an datrevenon de la restarigo de nia ŝtata sendependeco. Ni tamen pri la memoroj pri la

firme alprenigi al Sovetunio. La aliancon kaj la apogon ni firmigintaj

tempo kiel granda simon

la rajto je libereco kaj je memdestino de la nacioj, polita de la soveta registaro en la unua packonferenco de Brest-Litevskij, decembro 1917. Oni ne kontestas nen pli kontestas, ke sen la Granda Oktobra Revolucio, sen ĝia 7 de novembro, ne estas la 14-a nek la 28-a de oktobro 1918. La 14-an de oktobro la ĉeĥoslovaka laboranta popolo proklamis la fondon de memstara popola kaj demokrata Respubliko Ĉeĥoslovaka, sed post la 28-a de oktobro 1918 en tiu respubliko decidis na la popolo, sed Svehla, Kramář, Stříbrný, Stránský kaj la malbonfama financa magnato dro Jaroslav Preiss, kiu uzis ĉian influon, por ke la juna respubliko ne estu popola kaj socialista.

Al ili konvenis respubliko burĝa, apoganta sin al la imperialistaj ŝtatoj de la okcidenta Eŭropo. Tiamaniere jam en tiu tempo ili ekiris la vojon, kiu finigiĝis per Munheno. Ni ne povis ne rememori la konsekvencojn de la perdo farita de niaj okcidentaj aliancanoj en 1918, kiam la registaroj de Anglio kaj Francio, gvidate de Chamberlain kaj Daladier, oferis en Munheno Ĉeĥoslovakion al Hitler kaj tiel ebligis eĉ la atakon kontraŭ Soveta Unio. Tiam, en septembro 1938 nia nacio levigis por defendi sin kontraŭ la nazistaj invadintoj volante kun armiloj en la manoj defendi la integrecon de la Respubliko kaj sian liberecon. Sed la registaro de Hođža ne volis peti pri helpo Sovetan Union. Ĝi preferis akceptis la humiligaĵajn kondiĉojn de la kapitalulo. Per la forsiro de niaj landlimaj regionoj ĝi faris neblua la defendon kaj tiel ĝi preparis baldaŭ nocte — en printempo 1939 — la okupacion de la restinta teritorio kaj la starigon de la Protektorato Böhmen und Mähren? En ĉi tiu kriza tempo la burĝaj politikistoj oferis la nacian kaj ŝtatan liberecon de nia popolo kaj la interesojn de nia popolo, nur por ke ne suferu la interesoj de ilia posedado.

En la tempo, kiam estis decidite pri la ekzisto de nia nacio, kiam ni staris sur la rando de la tomo de nia nacia kaj ŝtata sendependeco, tiam venkis la strebado pli

N. Matjušin:

LA NACIA FIERECO DE LA SOVETAJ HOMOJ

La nacia fiereco de la sovetaĵ civitanoj apartenas al la brilaj kvalitoj de la soveta laboranta popolo, edukita de la Lenin-Stalin-partio.

La nacioj de la soveta lando rajte fieras pri tio, ke neniam ili peciĝis kun la premado kaj malbonvolo, ke gvidate de la heroa rusa laborista klaso kaj de la bolŝevika partio, ili atingis la historian venkon en oktobro 1917. Ili fieras pri tio, ke dum la kruela carismo ili kreis progreseman kulturon, saturan de liberigo ideoj, ke la soveta lando estas patrujo de la leninismo, la plej alta kulmino de la rusa kaj tutmonda kulturo.

La sovetaĵ homoj estas fieraj pri tio, ke ili vivas kaj laboras en la epoko de Lenin kaj Stalin, en la tempo de venka komunismo, ke ilian triumfan vojon pribrilas la grandaj ideoj de leninismo, kiuj fariĝis batalprogramo de milionoj da homoj sur la terglobo, ke ili forigis — gvidate de la bolŝevikoj — la regadon de ekspluatistoj, starigis sovetan registaron kaj liberigis la landon el la

supremo de bisuoljoj kaj kapitalistoj kaj kreis kondiĉojn de ĝia plun disvolvigo per la vojo de socialismo.

La Oktobra Revolucio 1917 kreis la plej progreseman ŝtatan reĝimon, forigis la subpremadon de la nacioj kaj starigis ilian egalrajtecon en ĉiu sfero de la ŝtata kaj socia vivo. Per tio la soveta lando antaŭas la kapitalistajn ŝtatojn je unu tuta historia epoko. Sovetunio estas modela stato de multaj nacioj kaj en ĉi la problemoj de nacioj kaj de ilia kunlaborado estas solvita pli bone ol je ajn alie.

La venka socialismo funde ŝanĝis la aspekton de la soveta lando. La antaŭa malforita kaj senprograsa lando fariĝis lando soveta kun potenco industria kaj kolhoza ŝtato. La Oktobra Revolucio donis al la homoj liberecon, materialan bonstaton kaj eblon de kultura vivo. La Oktobra Revolucio kaj la soveta reĝimo senigis la laborulojn je malfeliĉoj de la burĝa socio — je krizoj, produktomanarkio, senlaboreco, ekspluatado de homo fare de homo,

je parazita alproprigado de la fruktoj de kolektiva laboro kaj je aliaj fiaĵoj de la kapitalismo.

La lenin-stalina nacieco-politiko sekurigis harmonian kunfandiĝon de la naciaj tradicioj kaj de la naciaj intereso kaj la komuna intereso de ĉiuj sovetaĵ laboruloj. Multaj nacioj en Sovetunio venis al la socialismo sen necese traviri la periodon de la kapitalismo-disvolvigo.

La partio de la Lenin-Stalin edukis la sovetaĵ homojn al sindona amo al la patrujo kaj al malama homojn ĝiaj malamikoj. Ĝi edukis en ili batalan nepacigiblecon kun la naciismo kaj kosmopolitismo, ĝi aligis ilian energion kaj iniciativon en batalo por sensece kreskado de la potenco kaj gloro de la socialista ŝtato.

Unu el la fundamentaj kaj la plej grava karakterizo de la soveta fiereco nacia estas la harmonia kunigo de patriotismo kaj internaciano. Sen diferenco de la nacio, al kiu la soveta civitano apartenas, li estas antaŭ ĉio soveta civitano, filo de socialista patrujo, kreanto de nova socialista vivo. Por li ne ekzistas pli granda honoro ol estas la honoro esti soveta civitano; por li ne ekzistas pli granda nacia fiereco ol estas la fiero de membro de granda armeo da konstruantoj de komunista socio. En la fiereco de la sovetaĵ homoj la nacia fiero estas kunigita kun la sento de internaciano, kun la komunista konvinko. Kaj en tiu harmonia kunigo levigas antaŭ la tuta mondo nova socia fenomeno, ĝis nun nevidata, kaj karakteriza por la nuntempo.

La soveta nacia fiereco ne konas nacian aversentecoj nek nacian nihilismo. Ĝi personigas, en ĝermo, la altan internacian unuecon de la laboruloj, kiu estas aliĝigita en la komunismo. La amo al la patrujo estas la ĉefa sovetaĵ homoj kunigita ankaŭ kun la senseca butalo por la intereso de la tuta progresema homaro, por la firmigo de internaciaj ligoj inter la laboruloj kaj por ilia internacia solidareco. Tio montriĝis antaŭ la milito, kaj precipe dum la Granda Patriota Milito, sed ankaŭ post la milito. Soveta Unio kaj ĝiaj militfortoj plenumis dum la milito sian gloran mision kaj liberigis la tutan mondon el la sklaveco kaj minaco de la germana juĝo. Hođža, Soveta Unio marŝas plu fronte de internaciaj revolucio-demokratiaj fortoj en ilia batalo kontraŭ la reakcio kaj imperiismo kaj ĝi estas venkebla bastiono de la demokratio kaj socialismo.

La soveta nacia fiereco havas — same kiel la soveta patriotismo — aktivan, vivodonan karakteron. La sovetaĵ homoj, plenigitaj de tiu nobla sento, oferece batalas por nova prospero de la ekonomia kulturo kaj bonstato en sia patrujo, ili strebas pri konstanta kresko de la sociaj riĉaĵoj kaj labor-produktiveco, ili kun vigla atento defendas la akiraĵojn de la socialista revolucio kontraŭ la intrigoj malamikaj kaj ili ne domagis fortojn nek vivon por defendi la patrujon. La antaŭmilitaj Stalin-kvinjar-planoj, la Granda Patriota Milito, la postmilita periodo de disvolvigo de Sovetunio — ĉi tiu periodo estas plenigita per heroa batalo de la popolamasoj por la partio, por la komunismo. La multmilionda soveta popolo agas kiel unusola kompakta familio, kiel armeo de konstruantoj de

ĉi tiu ĉi vorto de Lenin estas "nacio, popolo kaj komuna scienco de nia tempo".

La soveta popolo estas plenigita per fiero pri tio, ke ĝia sino naskiĝis tiu ĉi glora partio, ke la soveta lando donis al la mondo la geniajn gvidantojn de la laboruloj Lenin kaj Stalin; ke la tuta moderna progresema evoluo sur la terglobo okazas en signo de la grandaj lenin-stalinaj ideoj, sub influo de la soveta socialista revolucio kaj de la venka socialismo en Sovetunio. Kaj ĝi klopodas esti inda je sia epoko. Trad. Era

LA ĈEĤA-RUSA AMIKECO ANTAŭ 150 JAROJ

Kelke da rememoroj pri la restado de rusaj soldatoj en la ĉeĥa urbo Soběslav en la jaroj 1799-1800

„En la jaroj 1799 kaj 1800 marŝis tra la ĉeĥa lando amasoj da rusaj soldatoj. Niaj antaŭuloj bonvenigis ilin foje, ili volonte ilin priservis, kaj vidante tian potencecon de la frata slava nacio, ili sin firmigis en la espero, ke helpe de la rusoj kaj de aliaj slavoj ili povus iam liberigi el la juĝo de la germaniaj premado.“

Tio estas fragmento el la malnova enskribo el la jaro 1799, kiu oni fin en ĉi tiuj tagoj trovis en la muzeo de urbo Soběslav. Antaŭ 150 jaroj, la 23-an de oktobro 1799 venis en Soběslav la unua parto de la armeo de generalo Suvorov, kiu marŝis al Italio kontraŭ Napoleono. La loĝantaro de Soběslav akceptis la rusajn soldatojn tre foje kaj solene. La bonvenigan paroladon havis ĉiam la regiona komisarso Hofek Dohalský, pri loĝado kaj manĝado bone zorgis urbano František Ulrich. La oficiroj kaj multaj el la soldatoj loĝis kaj mangiĝis ĉe la urbanoj, la ceteraj en pli grandaj loĝejoj. La manĝaĵoj estis abundaj. La urbestroaro aĉetis tiam da kort-birdaro, ke oni eĉ ne kapablis konsumi ĝin. Ĉiu soldato ricevis tage, krom supo, funton da viando kaj trionlitron da brando. La gastigado estis senpaga kaj la rusaj soldatoj estis ege kontentaj.

La urbo Soběslav travivis dum ilia ĉesto multon da ĝajnaj tagoj. En la urbon estis invitita la 25membra kapelo el vilaĝo Hluzatec, tre fama en la tuta regiono, kaj tiu ludia al la gastejoj. La rusoj prezentis siajn naciajn dancojn, kantis siajn naciajn kantojn, kaj tiujn elernis multaj el la loĝantoj de Soběslav.

Post tiu ĉi parto de la Korsakov-regimento venis al Soběslav ankoraŭ pliaj ĝiaj partoj, venantaj al la urbo en la intertempo de 4-tri semajnoj. La lasta parto, 525 viroj, estis loĝigita tie komence de decembro.

En la Tagoj de la Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco ni ŝatas rememori pri la supra fragmento el la malnova enskribo de urbo Soběslav. Le esperoj tie esprimitaj plenumiĝis. La glora Ruĝa Armeo elpelis la germanojn en nia lando, senigis nin je ilia kruela regado kaj eble eĉ je plena okatemo. Pro tio, en la koro de ĉiu bona ĉeĥo, revivigas tion da dankemo al la soveta popolo, kiam estis en ĝi en majo 1945 Kaj ĝi neniam malaperos, ĉar nun tiu ĉi popolo estas nia plej sincera kaj ankaŭ plej potence amiko kaj protektanto. Trad. Era





Por laboristoj de la tuta mondo ĝi estas nova pruvo, kio estas pli bona, ĉu la kapitalista aŭ la socialisma organizo. En Britio laŭ iniciato de Unsko oni la panon pli karigis, dum ĉe ni oni kun helpo de Soveta Unio la panon senkulpigis. Kapitalismo malriĝigas la laborulojn, dum socialismo ilin levigas. Batalo kontraŭ kapitalismo, divolviĝo de la socialismaj fortoj, ĝin kia estas la sola eliro por laboristoj kaj laboruloj en la tuta mondo.

## ĈEĤOSLOVAKA-SOVETA AMIKECO EN LA TEATRO-SFERO

En kadro de la Tagoj de Ĉeĥoslovaka-Soveta Amikeco, la Nacia Teatro en Praha prezentis la unuan fojon la sovetan teatraĵon de Rahmanov: „Senkvieta maljunulo“. Konstante ĉe ni laŭ la samtema filmo „Profesoro Polejajev“. Rahmanov prilaboris en la verko vere interese efektivaĵoj el la vivo de la mondkonata natur-sciencisto Timirjazev, kiu en aĝo de 75 jaroj ekkomprenis en la tempo de la Rusa Oktobra Revolucio, ke lia loko estas ĉeflance de tiuj, kiuj faras la revolucion. La teatraĵo estas tiom pli interesa, ke ĝi prikrasas rilaton de la intelektuloj al la revolucio. Profesoro Polejajev apartenis al malpli juna generacio de progresemaj kleruloj, kiuj konis laŭ propraj spertoj la krudan pugnon de la cara absolutismo kaj simpatias al la socialisma movado. Lia politika opinio ne distingis sin per tiom akraj konturoj, ke li fariĝis aktiva kunlaboranto de la revolucia politika partio. Li ĉion en sia scienca laboro, en kiu li atingis tutmondan famon. La plej grava pozitiva flanko de la teatraĵo „Senkvieta maljunulo“ estas, ke ĝi montras al ni konvinke la procezon de spirta diasklasiĝo, kiun kaŭzis la Oktobra Revolucio inter la rusa inteligentularo. La lando baraktis en renversaj revoluciaj okazaĵoj, la bolŝevika partio, gvidata de Lenin kaj Stalin, akiris unufoje en la homara historio politikan povon kaj, apogante sin sur vastaj laborul-amasoj en la urboj kaj kamparo, ĝi kontraŭbatalis intervenon de fremdaj potencoj kaj kontraŭrevoluciajn atakojn de la interna reaktio. La adeptoj de nebulaj socialistaj programoj estis forblotitaj per la vento de la historiaj okazaĵoj. Profesoro Polejajev estas anime juna kaj avida je justaj revoluciaj novaĵoj. Li superas la fizikajn malfacilojn kaj entuziasmas pro la venka proletara revolucio. Temperamenta sciencisto kun aktiva karaktero ne povas resti flanke en tiaj cirkonstancoj. Li verkis artikolon por la ĵurnalo PRAVDA (La vero), en kiu li sin turnas al la rusa intelektularo, ke ĝi disponigu sin honeste al la soveta registaro kaj kunlaboru kun tiuj, kiuj ne nur parolas, sed efektive protektas la interesojn de la popolo. Li konfesas sian kredon je la rajto kaj forto de la laborista klaso kaj akceptas plene kaj senrezerve la sentronigon de la kapitalismo. Tiu ĉi publika alvoko de la glora sciencisto kaŭzis skismon inter la rusa intelektularo. Multaj opinioj kaj konsilioj al si siajn devojetojn, ĉi tiu ĉi artikolo „Senkvieta maljunulo“.

— La serena figuro de prof. Polejajev, la abelino pri la karaktero de Stalin, laŭ la opinio de la ĉeĥa laborista klaso, ke ĝi devas apogi an la ĉeĥa laborista klaso, ke ĝi devas apogi an la ĉeĥa laborista klaso, ke ĝi devas apogi an la ĉeĥa laborista klaso, ke ĝi devas apogi an la ĉeĥa laborista klaso.

La ĉefa kulpo, ke la aŭstria socialdemokratio ekiris en la naciera problemoj de la vojoj de la burĝa naciismo, apartenis kompreneble al la gvidantoj de la aŭstria socialdemokratio. Stalin malkaŝis do en sia verko unuavice la nacian karakteron de la teorio de la socialdemokratoj Renner kaj Bauer pri kultura aŭtonomio. Sed Stalin ne limigis sian kritikon nur je la germana parto de la aŭstria laborista movado.

Li elpasis ankaŭ kun akra kritiko pri politiko de la gvidantoj de la ĉeĥa burĝa demokratio. La ĉeĥa socialdemokratio, gvidata de reformistoj, ne bazis sin en sia batalo kontraŭ la naciera politiko de la aŭstria sociala demokratio sur la principoj de la proleta internacio, ne plendis por la principo de nacia memdestino, sed cedis al influo de la ĉeĥa burĝa naciismo. El tio rezultis, ke dum la unua mondmilito, kiam kreigis kondiĉoj por ŝtata memstareco de Ĉeĥoslovakio, la ĉeĥa burĝaro povis plu teni sian hegemonion en la nacia movado kontraŭ Aŭstrio-Hungario. La politiko de la ĉeĥa socialdemokratio, kiu submetis sin al burĝa naciismo, kaŭzis, ke la starigo de memstara ĉeĥoslovaka respubliko en la j. 1918 ne fariĝis elirpunkto de batalo por socialismo — kiel la laborista klaso atendis —, sed ke la reakcia ĉeĥa burĝaro superregis la respublikon. Sub la lomo de la plua historia evoluo, gusteco de la kritiko pri la aŭstria kaj ĉeĥa socialdemokratioj estas aprobata. Sole la bolŝevika partio kaj Stalin persone montradis al la ĉeĥa laborula popolo, jam antaŭ la unua mondmilito, la ĝustan vojon kontraŭ nacia kaj sociala suprema fare de la aŭstria-hungara imperio.

En la tempo, kiam la imperiisma reaktio kun la ĉeĥoslovaka burĝaro estas preparanta kontraŭsovetan elpason de la ĉeĥoslovakaj legioj, Stalin persone sin intermetis por forturni konflikton de la legioj kun la soveta registaro. Dokumentoj, montritaj en la Ekspozicio de la Historio de la Revolucia Movado, aranĝita en Praha, atestas nerefuteble la amikan sintenon de la soveta registaro rilate al la legioj kaj malkaŝas la fian perfidon de la ĉeĥa burĝaro kontraŭ la interesoj de la ĉeĥoslovaka popolo.

Josif Visarionoviĉ Stalin helpis ankaŭ la konstruadon de la Komunista Partio de Ĉeĥoslovakio, helpis ĝin bolŝevikigon de tiu ĉi partio, montris la vojon, kiel superi ĉiun socialdemokratan malnovajon. La transiro al portempa stablilo de la kapitalismo en la jaroj 1924 ĝis 1926 elvokis ilkvidadon en certaj randoj de la komunist-partiaj funkcioj, kiuj ne resignis pri sia socialdemokrata pasinteco. La Komunista Partio de ĈSR travivas sian unuan internepartian krizon. Estas Stalin, kiu sin intermetis, en la kvina plenkunsido de la Plenumkomitato de la Komunista Internacio, en la traktadon pri la ĉeĥoslovaka problemoj, konvinkante la hezitemulojn kaj savante tiel la unuecon de la partio. En sia multsignifa parolado, kiu ludis historian rolon en la batalo por la bolŝevikigo de la partio, Stalin malkovris la radikojn de la oportuniisma danĝero inter la membraro de la Ĉ. Komunista Partio kaj montris la vojon, kiel ĝin superi. Stalin helpis tiel la ĉeĥoslovakon popolon en ĝia strebado al nacia libereco kaj socialismo.

filmproduktaĵoj? Ne, ĝuste male. Ili estas ĝisfunde veraj, kaj tial ili povas esti eĉ profunde etikaj. Ili rakontas pri homoj kaj pri ebloj, kiujn havas la homoj en la tuta mondo antaŭ si. Kaj tiu ĉi fakto estas la kaŭzo, ke oni malpermesas iuloke la publikan prezentadon de la sovetaĵoj. Ili estas malpermesataj nur pro tio, por ke la popolo ne ekkonu la veron, por ke ĝi estu konviciita per la burĝa kaj individualista ideologio, por ke ĝi povu labori ne por si mem, sed nur por tiuj, kiuj volas oportune vivi el ĝia laboro. — La kinematografio, dum ĝi estas en manoj de malbonaj spekulantoj, alportas pli da malbono ol profito, ĉefe pro tio, ke ĝi renversas la amasojn per abomena enhavo de siaj ludoj. Sed estas memkompreneble, ke, se la kinematografio, estante en la manoj de la veraj faktoroj de la socialista kulturo, estas unu el la plej fortaj rimedoj por klerigi la masojn. La cititajn vortojn skribis en la jaro 1914 Vladimir Iljiĉ Lenin. Liaj vortoj fariĝis

## RAPORTO DE MINISTRO D-ro JAROMÍR DOLANSKÝ

Prezidanto de la Ĉs. Ŝtata Ofico por Planado, ministro dro J. Dolanský prezintis en la parlamento de Ĉeĥoslovaka Respubliko raporton pri plenumo de la unua jaro de la Kvin-jara Plano. Lia raporto, kiu prikrasas detale ankaŭ la rezultojn de la antaŭa Dujara Plano, estis revuo de sukcesoj, mankoj kaj spertoj el la unua du kaj duono de jaro de planado en Ĉeĥoslovakio. La ĉefa celo de la Dujara Plano, t. e. renovigo de la ekonomio super la nivelo antaŭmilita, estis atingita, precipe en la industrio. Tio estas sukceso ne nur ekonomia, sed ankaŭ ĉio politika, diris Ministro Dolanský, ĉar jam antaŭ Februaro 1948 80% de la tuta industria produktado estis en la publika sektoro. La rapida renovigo de la industria produktado signifas do, ke la laborista klaso regas kaj mastumas pli bone ol la kapitalista.

Prikrasante la ŝanĝojn en la klasa strukturo de la ĉeĥoslovaka ekonomio, Ministro Dolanský konstatis, ke 97% de la industria produktado en ĈSR estas publika sektoro.

En la agrokulturo malaperis la grandbienuloj kun terareo pli ol 50 ha kaj komencis evolui pli altaj formoj de terkulturo. La terkulturo, kiu en la Dujara Plano

en la soveta lando realo. La soveta filmo, alnaciigita antaŭ 30 jaroj, estas vere unu el la plej potencaj rimedoj por klerigi la popolamasojn. Ĝi kunmarŝas kun ili kaj kondukas ilin post la Granda Oktobra Revolucio. Ĝi kunmarŝis kun ili kaj gvidis ilin post la dua mondmilito ĝis la tagoj de l'venko, ĝi kunmarŝas kun ili kaj kondukas ilin al konstruado de nova socio. La soveta filmo estas la unua filmo en la mondo, kiu vere turnas sin al milionoj de homoj, kaj milionoj da homoj amas ĝin. Ĉar la soveta filmo donas multon al la homoj. Ĝi eltrovas kaj montras al ili ĉion plej bonan, kio estas en la homo kaj kion estas necese subteni por la kresko kaj venko dum la batalo por la nova vivo. — La 30a datreveno de l'soveta filmo kun ties eksterordinaraj valoroj por la tuta homaro estis solenata en la nova Ĉeĥoslovakio tial, ke la vojo de l'soveta lando kaj de ĝia popolo estas vojo de l'progreso, kiu sekure kondukas al la nova mondo de felicaj homoj.

ne plenumis la planon por mizerioklo kaj kapitalista raboto, superplenumis en 1948 la planon en pluraj sektoroj. La ŝanĝo en la potenc-kaj klas-pozicio en la ekonomio ebligis neantaŭviditan ekonomian supreniron. La industria produktado estis en oktobro 1949 je 35% kaj duona procento pli alta ĉe la individuo ol antaŭ la milito. La eksterlanda komercopigrandigis dum la lastaj du jaroj preskaŭ kvaroble kaj la partopreno de Soveta Unio kaj de la popolaĵo demokratia atingis 40%.

La ŝtataj financoj konsolidiĝis, la ŝtata enspezo plialtiĝis kaj la cirkulado de banknotoj reduktiĝas. D-ro Dolanský montris laŭ statistika materialo, ke la vivnivelo en ĈSR plialtiĝis. Li subtekstis sukceson de la ekonomia evoluo en Slovakio, kies industria produktado duobliĝis kompare kun la antaŭmilita.

La rezultoj de la unua jaro de l'ĉs. planita ekonomio montras, diris fine Ministro Dolanský, ke la ĉa. vojo estas ĝusta, ke la socialista ordo estas pli bona ol la kapitalista, kaj li akcentis, ke sen la intima amika rilatado kun Soveta Unio kaj la popolaĵo demokratia la vojo de la socialismo estus nebla.

## PRI FILMOJ VIVODONAJ

La glora franca verkisto Henri Barbusse skribis foje, ke la sovetaĵoj filmoj havas netakeblan econ, kiu neniam aperas en la burĝa filmo — nome la donaco de vivo, aŭ de plena vivanteo. Henri Barbusse admiringe celtrafe karakterizis la esencon de la soveta filmarto. — En la mondo oni parolas nuntempe kaj skribas tre multe pri Soveta Unio, kaj ne ĉie favore. La bulvarda gazetaro kaj radio same atakatas la lajdojn de popola demokratio. Ĉi tiuj landoj atingis sian kinematografion

Ĉar ne estas necese vualo la veron, male, necesas montradi ĝin al homoj kiom eble plej multe kaj plej ĝisfunde, por ke oni, ekkoninte ĝin, iru ankoraŭ pli rapide antaŭen al pli bona vivo. La soveta filmo, kies 30an datrevenon en decembro 1949 rememoria la tuta progresema mondo, estas dekomence avangardo de nova vivo. Ĝi ja instigas la rigardantojn, ke ili kreu ĝin. Pri la homoj ĝi kontas kaj transformas ilin. — En la jaro 1950 Sovetio produktos 40 tuteperajn filmojn, el kiuj unu

## FOR LA TIMONI

Min antaŭ nelonge alifire volumo senasacia. „La Nordo kontraŭ la Sudo“ ne estas titolo ĝia.

Verkis ĝin H. G. Wells. Ĉu eble pravon li havas? Ne, li malpravas!

Ne volas li fari panikon, sed diras li tra konvinkite, ke baldau la tuta homaro persos subite.

Plej baldau nevre devas perai la socio — li skribas en la verki Bankrato de Prudento. Postrestos sole nigroj de la lapona gento, pastreĝino en la neĝo; kaj eble eĉ ne tio...

Ĉis tiu temp' ne mankas multe, ke de l' pulso al pulso hom' homon servos senrezulte.

Ekzistas iometa ŝanco sava (la sanktularo estu atestantoj!) por papuana tribo perukhava aŭ la Kram-basantoj.

Postrestos sole Buĝmanoj subarbedare. Eĉ tion oni ne scias ankoraŭ klare.

En Universo do okazas io. Mankas parte prudento, kaj parte religio.

Jen kion diras H. G. Wells. Ĉu do pravon li havas? Ne, li malpravas!

Kiel ĝa estus kredinde baldaua pereu homaro? Male: sub via gvidado vivos la mondo felice.

Stalin, vi nia plej kara! Malfidon pri la homaro rifuzas ĝa ĉiu el ni.

Ĉiu, kun vi kiu kune kredas je l'klaso proleta kaj je ties grandegaj kreemo kaj enerĝoj!

Kvemo amik' da Soveta Unio!

Tradukis Miloš Lukčić.

En la tempo de la hitler-faŝisma danĝero por Ĉeĥoslovaka Respubliko estas nur kaj sole Soveta Unio, estrata de Stalin, kiu donas helpon al la ĉeĥoslovaka popolo en ĝia malfacila batalo por defendi la nacian ekziston. Estas Soveta Unio kaj Stalin, kiuj helpeme etendas la manon al ĈSR kaj kiuj fine, kiam la senkuraga kapitalisma politiko de la ĉeĥa burĝaro kaŭzis perdon de la nacia kaj ŝtata memstareco de Ĉeĥoslovaka Respubliko, liberigas la Respublikon en 1945 kaj donas eblecon al nia popolo komeni konstruadon de socialisma socio.

Ne forgesu nin informi, ĉu kaj kiamaniere vi uzas la artikolojn el nia buteno por sekurigi la pacon kaj interpopolan kunlaboron.

Mede ten verfolge op 14-V765 dd. 31.3.'50 (Uw no. 80281) wordt medegedeeld, dat de daarin genoemde Izaak S c h o o n bezoek verwacht van de Spaanse emigrant José Gil-Soriano, Soneja (Spanje) 18.3.1918, Parijs 14/e, Cité Bauer 16. (Pasp. no. E.K. 70672 dd. 31.3.'49, verlengd tot 31.3.'51 onder no. 000222). Deze vroeg in Parijs een visum aan voor een bezoek aan I. Schoon voornoemd.

I. Schoon verklaarde: Ik ben aangesloten bij de Wereld Esperantisten Organisatie, waarvan ook José deel uitmaakt. Na de laatste oorlog ben ik via deze organisatie met José in contact gekomen en heb tot vorig jaar geregeld met hem gecorrespondeerd in esperanto.

In 1937 leerde ik op het Esperanto congres te R'dam kennen de Spanjaarden Fernandez en Bosch, beiden anti-Franco mensen. Al die jaren had ik niets meer van hen gehoord tot dat ik in 1949 van José het adres van Bosch in Valencia kreeg. Ik schreef Bosch daarop onmiddellijk een brief, waarop hij mij uitnodigde met mijn vrouw naar Spanje bij hem op vakantie te komen. Hij, zowel als Fernandez hadden inmiddels vier jaren, om politieke redenen, in Spaanse gevangnissen doorgebracht. Na enige aarzeling nam ik zijn uitnodiging aan en vertrok met mijn vrouw naar Valencia, via Parijs. Te Parijs vond ik onderdak bij een buurvrouw, tevens vriendin, van José, n.l. Andrea Odet, die secretaresse van een bankdirecteur is en een groot huis, eveneens in de Cité Bauer, nummer mij onbekend, bewoont. Te Valencia vond ik onderdak bij Bosch, die verder mijn gehele bezoek aan Spanje voor zijn rekening had genomen uitgezonderd de reiskosten.

Bosch is momenteel zelfstandig werkzaam als reclame-tekenaar, omdat het hem verboden is in een georganiseerd bedrijf werkzaam te zijn.

Fernandez woont eveneens te Valencia, hem heb ik ook bezocht en hij heeft een soort makelaarskantoor, omdat ook hij alleen zelfstandig en niet in een georganiseerd bedrijf werkzaam mag zijn. Ook dit jaar n.l. in April 1950 heb ik met mijn vrouw weer een bezoek aan Bosch en Fernandez in Spanje gebracht. Op mijn heen- zowel als op de terugreis heb ik te Parijs weer onderdak gevonden bij de vriendin van José, Andrea Odet, terwijl hij de onkosten, gedurende mijn verblijf te Parijs, heeft betaald.

Ik heb van de Spaanse autoriteiten in Valencia, gedurende mijn verblijf aldaar, geen hinder ondervonden.

Omdat José nu reeds tweemaal mijn onkosten te Parijs heeft betaald, heb ik hem uitgenodigd eens naar Nederland te komen, bij wijze van tegenprestatie, zodat ik U verzoek, indien mogelijk, op deze visumaanvraag welwillend te willen beschikken.

Vestiging ligt niet in zijn voornemen, omdat hij te Parijs een uitstekend renderend bedrijf heeft in het vervaardigen van Marokkaans lederwerk.

Omtrent Izaak Schoon is het volgende bekend: Lid C.P.N., B.N.O.P. en "N.U." lezer. Aan het adres van Schoon, Ooievaarstraat 9, werd voor de verkiezingen in 1946 reclame gemaakt voor de C.P.N. en in 1949 werd aldaar de "Waarheid" bezorgd.

De Ned. Consul -Genraal te Parijs zet op de visum aanvraag "m.i.  
geen bezwaar".

De Vreemdelingendienst te Haarlem zal eveneens geen bezwaar maken.

Verzocht wordt na te gaan hoe deze José bekend staat om te kunnen  
beoordelen of observatie van deze Spanjaard al dan niet nodig is. Einde.

A 15 Mei 1950.

Aan het:  
Hoofd van de B.V.D.  
Javastraat 68  
's-Gravenhage.  
t.a.v. Mr. Serraris.

UITREKSEL	
Uit	:...ED. 14877
Ag. no.:	:...83072
Voor	:...OD. 1359

Geheim

No: 14/V.765.  
Uw brief No: 80281.  
Ond: J.Smit-Groeneveld  
en echtgenoot.

Johanna Victorina Groeneveld, Velsen 11-9-1919, Ned., huwde op 21-11-1944 met Cornelis Smit 21-3-1918, Heenskerk, ont Rijksstraatweg 334 te Haarlem. Geen kinderen. Zij heeft een pas No: 48635 geldig tot 21-10-1950.

C.Smit is rijwielmonteur en werkt thans in Amsterdam. Zij is overdag veel uit huis, hoewel zij zo goed als zeker thuiswerkster is voor een confectiebedrijf te Haarlem. Haar man heeft thuis "niets te vertellen".

Zij zijn geabonneerd op "Het Vrije Volk", "Haarlems Dagblad" en een Beverwijkse krant.

Zij beweren geen communisten te zijn. De man is doopsgezind en zij R.K. gedoopt. Na hun huwelijk bezochten beiden af en toe de R.K. kerk doch de laatste jaren zijn zij anti-godsdienstig en anti koningsgezind.

De man is lid van de Arbeiders-Esperantistenclub (waarin verschillende communisten zitten).

Zij treedt sinds ongeveer 2 jaar op als leidster van een esperanto-correspondentieclub en ontvangt zeer veel post, o.a. uit Rusland, Tsjechoslowakije, Zweden, Frankrijk enz. Er komen veel mensen over huis o.a. de C.P.K. er I. Droog, Oele-vaarstraat 9 en J. Droog, Kanariestraat 70 te Haarlem.

Een dochter van I. Droog (Hendrika 28-5-1928) had in 1949 omgang met de Fransman Maurice César, 2-11-1924 Villebarrou (bij Orleans) die enige tijd in Haarlem werkte op een banketbakkerij. Deze dochter (Henny) is vermoedelijk in 1949 bij César's ouders op bezoek geweest.

Jan Schoon, Kanariestraat 70, is werkend lid van de correspondentieclub welke briefwisseling onderhoudt met in Frankrijk verblijvende Spaanse vluchtelingen. (De door deze naar Holland gezonden brieven zouden van uit Holland worden doorgestuurd naar (familie) relaties en partijgenoten in Spanje.

J.V. Smit-Groeneveld correspondeerde in 1949 o.a. met ene O. Johanssen, Daggarp Generod (Zweden) bij wie zij blijkbaar ook op bezoek is geweest. Voorts met ene Knut (voornaam) een oudere man uit Lidköping, ook daar heeft ze gelogeerd en zij was voornemens (1949) hem in Skovdi (Zw.) te ontmoeten deze oudere man is blijkbaar "zwaar verliefd" op haar doch later blijkt ze de relatie te hebben verbroken. Knut stuurde haar ook geld, vermoedelijk om haar reiskosten te vergoeden). Voorts met D. Ponthu Orbebar (Zweden) Deze zou haar (1949) in Amsterdam ontmoeten. Hij blijkt ook al verliefd op "Jo" te zijn. (Deze schreef o.a. dat hij haar de gedichten van Edith, blijkbaar zijn vrouw of geliefde, zou sturen, maar ze zouden eerst door een kamaraad worden getypt. Ponthu schijnt I. Schoon ook te kennen.

Ook M. César correspondeert(de) met haar en wel over zijn liefde voor Henny (Schoon).

Zie

Geheim

(Zie bijlagen 1-2-3-4-5- alle vertaald uit Esperanto)  
J.V. Smit-Groeneveld is voornemens om zeer binnenkort weer naar Zweden te gaan.

Over 't algemeen worden hij en zijn vrouw als moreel laagstaande mensen beschouwd. Zij is een zeer geraffineerd type. Tijdens de bezetting zou zij meermalen in "Sperrgebiet" zijn geweest en het hebben klaargespeeld om onopgemerkt aan boord van Duitse oorlogsschepen te komen. Na de bevrijding heeft zij op een snijje beweerd dat haar was gevraagd informatie in te winnen over het Nederlandse leger. Op deze aanbieding zou zij niet zijn ingegaan omdat zij zich niet met spionage wilde bemoeien. Zij heeft later een R.K. geestelijke aangeboden om achter het IJzeren gordijn te gaan spionneren. Dit aanbod is, gezien haar twijfelachtige houding zijn, afgewezen.

De gehele aangelegenheid heeft dezerzijds sinds 1949 volle aandacht. (Mogelijke aanwijzingen Overzijds zouden op prijs gesteld worden). Einde.

// 31 Maart 1950.

Aan: Het Hoofd van de B.V.D.  
Javastraat 68.  
te 'S-G r a v e n h a g e.

B

$\frac{6.15}{09.237} - 6.526.13$

6.526.13
05.23
22 APR. 1950
ACD/ 84106

Aan: B III  
 Van: K.O. 2

Handwritten symbol resembling a stylized 'F' or 'H'.

Handwritten mark resembling a '6' or '9'.

Bijgaand een fotocopie van het periodiek  
 Esperanto-Servo.

Dit blad ontving ik ter inzage van het  
 Hoofd van de Spoorwegrecherche. Een nader  
 onderzoek naar de herkomst wordt door zijn  
 dienst ingesteld.

Te zijner tijd zal hierover nader worden  
 gerapporteerd.

Handwritten signature or initials.

Handwritten mark resembling a 'C'.

17 April 1950

*Agendieren.*  
*Retour B III 21.4.50*

# UITTREKSEL

Uit : OD 338 Naam: Maandrapperten Groningen  
Voor : OD 1359 Naam: Esperanto als communistisch object.  
Ag.nr: 77055 Afz. : ID Oostel.Groningen datum: Dec.49  
Aard van het stuk: Maandrapport van de ID Oostel.Groningen

In het maandrapport van de ID Oostel.Groningen van Dec.49 staat het volgende:

Met het aanbreken van de winterperiode is ook wat meer activiteit waar te nemen betreffende het houden van vergaderingen. Over het algemeen is de animo voor deze vergaderingen zeer gering en men tracht de belangstelling hiervoor te stimuleren door zich van de medewerking van toneel- en zangverenigingen te verzekeren. Vooral het feit, dat een dezer dagen Maarschalk Stalin zijn 70ste verjaardag mocht herdenken gaf aanleiding tot het uitschrijven van vergaderingen en feestelijke bijeenkomsten. Alle sprekers, die op deze bijeenkomsten het woord voerden verkondigden de grote rol, die Stalin zou hebben vervuld in de afgelopen oorlog tegen Nazi-Duitsland en stelden de grote betekenis van Stalin voor Rusland duidelijk in het licht. Zelfs werd door de raad der gemeente Finsterwolde een gelukstelegram verzonden aan Stalin. Toch kan worden geconstateerd, dat de stemming op deze vergaderingen minder enthousiast is en er is zelfs sprake van een scheuring in de gelederen van de CPN. Zo kwam mij ter ore, dat het communistische raadslid LEMMINK te Winschoten voorheen wethouder in deze gemeente zich uit de partij zou hebben teruggetrokken. Naar welke richting deze nu zou zijn overgegaan is momenteel niet erg duidelijk, doch zeer waarschijnlijk zal dit wel het z.g.n. Titoïsme zijn. Toch dient ook ten opzichte van dergelijke personen het wakend oog steek op hen gericht te zijn, getuige het feit, dat getracht werd de verslagen van de raadsvergaderingen en de algemene toestand ter plaatse, in het Esperanto vertaald te krijgen. De bedoeling zou dan zijn deze gegevens door te zenden naar Joego-Slavie. De Esperantist, die voor deze vertaling werd aangezocht, stelde zich hiervoor echter niet beschikbaar. Mochten mij hieromtrent nadere gegevens worden beschikbaar gesteld, dan ligt het in mijn voornemen een en ander bij rapport te laten blijken.

Uitgetr. door: RM

Op aanwijzing van: BIIIK

Datum: 9-3-50

UITTREKSEL	
Uit	: O.D. 465
Ag. no.:	71359
Voor	: O.D. 1359

3 October 1949

Onderwerp: Socialistische Arbeiders-  
Esperantegroep "Fratoce"  
te Beverwijk.

Op 15 October 1922 werd te Beverwijk opgericht de Esperante Klube "Fratoce".

Volgens de Verenigingsgids Beverwijk van September 1948 is haar deelstelling:

"De verbreiding van de internationale taal "Esperante" onder de arbeiders in het gebied der Nederlandse taal.

De Bond is een culturele socialistische organisatie op democratische grondslag."

In deze greep bevinden zich te Beverwijk zowel Communisten als Bellamyisten. Twee internationale bestuursleden van de Esperantevereniging I.A.B. van de Internationale Vereniging Bellamy (I.V.B.) zijn eveneens lid van "Fratoce".

Na de Tweede Wereldoorlog organiseerde deze groepering een Esperantetentoonstelling te Beverwijk op 14 en 15 September 1946, onder het motto: Denkt Internationaal! Spreekt Internationaal!

Een tweede tentoonstelling organiseerde men op 1 en 2 October 1949. Beide tentoonstellingen werden gehouden in "Het Stadhuis" aan de Zeestraat te Beverwijk.

In Juni 1949 vond een bestuurwijziging plaats.

Met Pasen 1948 werd door het lid A. van der Starre een begroetingsteespraak gehouden op het Bondscongres te Amersfoort.

In Juni 1949 behaalden enkele leden het Esperantediploma A, waarvoor zij hadden deelgenomen aan het Esperante-examen te Amsterdam. Dit werd op 18 Juni 1949 in de pers bekend gemaakt en daarbij vermeld: "Hiermede is de Esperantegroep "Fratoce" weer met bekwaame esperantisten versterkt."

In Augustus 1949 werd door 2 leden deelgenomen aan het Congres te Parijs van de Wereldbond van Arbeiders-esperantisten.

Op 2 September 1949 werd door beide leden hiorever een lezing gegeven voor "Fratoce" te Beverwijk. Een der leden, A. van der Starre voornemd, zei daarbij o.a.:

"Ondanks dat er wel eens meningsverschillen waren, heere te er op het congres een sfeer van verdraagzaamheid. Er was geen sprake van nationaliteitsverschillen, want men wist sentijds niet of daar een Fransman of een Duitser sprak. Hier kwamen niet bijeen Polen en Zweden, Duitsers en Franssen maar mensen en.....vrienden. Het aantal deelnemers bedroeg ongeveer 1450 uit 21 verschillende landen."

Bekend is dat bij de meeste leden van "Fratoce" een sterke links georiënteerde internationaliteits gedachte leeft.

De "Internacia Asocio Bellamy" (I.A.B.) is de vereniging in de Internationale Vereniging Bellamy (I.V.B.), die zich ten deel stelt de internationale contacten en propaganda voor de Bellamybeweging te verzorgen, door gebruik van Esperante.

Veel de opening van de 2e Tentoonstelling op 1 October 1949 waren o.a. uitgenodigd: Mr. H.J.J. Schelkens, burgemeester van Beverwijk, de hoofden van de scholen, alsmede vele plaatselijke verenigingen. Dit werd op 20 September 1949 in de pers bekendgemaakt.



Ons is bekend dat o.a. de volgende personen lid zijn van "Fratesco" te Beverwijk:

1. Johannes Everardus Meijer, geboren te Amsterdam op 19 October 1905, kanteerbediende Fa. Van Leer, wonende te Beverwijk, Berkenlaan 29.

Veerkitter "Fratesco".

Vanaf 25 Juli 1946 is hij lid van de I.A.B. der I.V.B. Hij werkt nauw samen met Jac. van Wijngaarden te Beverwijk, nader te noemen.

2. Agatha Elisabeth van Wijngaarden, geboren te Beverwijk op 18 October 1914, huisvrouwster, wonende te Beverwijk, Dekkerstraat 3.

Zij is een dochter van Johannes van Wijngaarden, geboren 13 September 1879 te Velsen en Maartje Zwart, geboren te Heemskerk op 19 Februari 1880. Zij is een zuster van nader te noemen Jac. van Wijngaarden te Beverwijk. Zij is links- extreem geïnteresseerd en een aanhangster van de Bellamy-ideeën.

Secretaresse "Fratesco" vanaf Juni 1949.

3. Willem Johannes Kamag, geboren te Amsterdam op 11 November 1899, electricien H.O., wonende te Beverwijk, Cornelis Metersweg 13.

Voor Juni 1949 secretaris "Fratesco". Wegens studieredmen bedankt. Hij is extreem links geïnteresseerd, doch niet aangesloten bij een politieke partij.

Hij is zeer bevriend met Anthonis de Bie, geboren te Amsterdam op 14 Mei 1890, stationsambtenaar, wonende te Beverwijk, Straat van Linschotenstraat 31. Deze had in 1948 op een zijn perceel een verkiezingsbiljet van de C.P.N. en is secretaris van het "Arbeiderstoneelfonds" te Beverwijk.

4. Karel Wilgenhof, geboren te Velsen op 27 December 1917, electre-techniker, wonende te Beverwijk, Wilhelminastraat 28.

Penningsmeester en instructeur "Fratesco".

Over zijn politieke houding is dezerszijds niets bekend.

5. Jan van Achteren, geboren te Winschoten op 1 Januari 1899, arbeider, wonende te Beverwijk, Hefdijkstraat 51.

Communist. Had in 1946 een C.P.N.-verkiezingsbiljet op zijn woning. Tijdens de Duitse bezetting in dienst bij de O.T. Zijn dossier op 10-9-47 door Officier Fiscaal te Haarlem gesepeneerd. Dienstweigeraar. Abonnee op dagblad "De Waarheid". In 1936 reeds lid P.A.S., links extreem Plaatselijk Arbeiders Secretariaat. Begaalde in Juni 1949 te Amsterdam het diploma Esperanto-A.

6. Jacob van Wijngaarden, geboren te Velsen op 23 Mei 1903, winkelier, wonende te Beverwijk, Kerkstraat 2.

Communistisch geïnteresseerd. Had in 1946 een C.P.N.-verkiezingsbiljet op zijn perceel. Was reeds in 1936 links extreem geïnteresseerd. Abonnee dagblad "De Waarheid". Lid Ned. Ver. Sexuele Hervorming. Redacteur van het internationaal Bellamyergaan in Esperanto "Ekonomia Egaleco". Vanaf 25 Juli 1946 internationaal secretaris van de I.A.B. der I.V.B. Bij bevrijdingsfeest 1945 had hij in zijn winkeltalage een groot portret van Stalin tussen Churchill en Roosevelt afbeelden.

7. Catharina van Wijngaarden-Kartman, geboren te Wijk aan Zee en Duin (Beverwijk) op 23 April 1914, houder leesbibliothek, gehuwd met Jac. van Wijngaarden voornemd, wonende te Beverwijk, Kerkstraat 2.

Lid I.A.B. der I.V.B. Links extreem geïntereerd.

8. Dirk Keenan, geboren te Amsterdam op 17 April 1913, Gemeenteambtenaar Amsterdam, vanaf 17-2-49 wonende te Wijk aan Zee (Beverwijk), Verlengde Voorstraat 42.

In Augustus 1949 deelgenomen aan het Congres te Parijs van de Wereldbond van Arbeiders Esperantisten. Hierover een lezing gehouden voor "Fratesco" te Beverwijk op 1 Sept. 1949.

Over zijn politieke houding is alhier nog niets bekend.

Volgens mededeling van de Burgemeester van Texel, d.d. 19 September 1949, Nr. 54, heeft hij gesolliciteerd naar de betrekking van vader en zijn vrouw naar die van moeder van het Tehuis "Irene" van de Sociale Dienst te Texel. In dit tehuis verblijven personen die wegens geestelijke afwijkingen niet terecht kunnen in de maatschappij.

9. Theoderus Duijn, geboren te Beverwijk op 16 Augustus 1901, arbeider, wonende te Beverwijk, Munnikenweide 31.

Communist, Vrij zeker lid C.P.N.

Vanaf 25 Juli 1946 lid van de I.A.B. der I.V.B.

10. Fennechinus Huttiga, geboren te Bellingwilde op 5 November 1901, fabrieksarbeider, wonende te Beverwijk, Graafwijkstraat 19.

Bekaalde, als lid van "Fratesco" in Juni 1949 te Amsterdam het Esperantediploma A.

Lid E.V.C. Abonnee dagblad "De Waarheid".

11. A. van der Starre, wonende te Driehuis, Spiegheilaan 15

Lid I.V.B. en I.A.B. Sinds 1948 internationaal penningmeester van de I.A.B. Heeft met Pasen 1948 te Amersfoort het congres van de Bond van Arbeiders Esperantisten in het gebied der Ned. taal (Fratesco) begroet, namens I.V.B. en I.A.B. Onderhoudt nauw contact met Jac. van Wijngaarden voornemd. Lid "Fratesco", afd. Beverwijk. In Augustus 1949 deelgenomen aan congres te Parijs van de Wereldbond van Arbeiders Esperantisten. Hierover een lezing gehouden voor "Fratesco" te Beverwijk op 1 September 1949. Geboren B'dam 21-6-90.

90. Bijna alle hiervoor genoemde personen hebben het berdjé "Esperante Parcelata" op hun woning.

Van de hiervoor genoemde personen, waarvan nog geen Informatiekaart werd ingezonden, wordt een volledige informatiekaart bij deze melding gevoegd.

Bij de opening van de tentoonstelling op Zaterdag 1 October 1949 bestond een tamelijke belangstelling.

Behalve bestuur en leden, bevonden zich onder de aanwezigen:

Willem Alberda, geboren te Doniawerstal op 15-11-1908, constructieschilder, wonende te Beverwijk, Creutsberglaan 129.

Lid van de P.v.d.A. Voerde verkiezingspropaganda P.v.d.A.

In 1946 gekozen tot Raadslid van die Partij. Idem 1949.

Op 6 Sept. 1949 gekozen tot wethouder van Financien, Gemeentebedrijven en Personeelszaken der Gemeente Beverwijk. Op 20-5-49 gekozen tot 2e voorzitter van de Beambtekern Hoogeveen.

Alberda vertegenwoordigde de raadsfractie van de P.v.d.A.

2. ~~Paulus Jansz Rijken~~, geboren te Amsterdam op 22-9-1904, kantoorbediende Hoogovens, lid P.v.d.A., wonende te Beverwijk, Stumphiusstraat 24.

Hij is lid van het te Beverwijk Communistisch gependreerd zangkoor D.O.V. (Door Onthouding Verenigd), waarover nader rapport volgt. Lid A.N.G.O.B. Voerde in 1948 verkiezingspropaganda P.v.d.A. en werd op 20-5-49 gekozen tot voorzitter van de Beambtenkern der Hoogovens te Velsen. Hij vertegenwoordigde de Beverwijkse Bestuurdersbond. Hij is hier secretaris van. Deze bond werd opgericht 6 Maart 1917. Deze bond stelt zich o.a. ten doel: "Een volkerensamenleving, waarin, met behoud van de eigen cultuur, de volken in vrijheid samenwerken, op de grondslag van een gerechtvaardigde verdeling der welvaartsbronnen, een rationele internationale arbeidsverdeling en de gezamenlijk aanvaarde verantwoordelijkheid voor het handhaven van de vrede en de beveiliging der volken tegen agressie."

3. Jacob Honig, geboren te Beverwijk op 15-6-98, Nederlander, geen geloof, plaatwerker, wonende te Beverwijk, Acacialaan 6. Lid P.v.d.A., N.V.V. en Beverwijkse Bestuurdersbond.

In zijn laatste kwaliteit was hij tegenwoordig, Penningmeester Alg. Ned. Metaalbew. Bond, afd. Beverwijk.

4. Anna Wernik, geboren te Haarlem op 8-9-02, Nederlander, geen geloof, gehuwd met P.J. Rijken voornoemd, wonende te Beverwijk, Stumphiusstraat 24.

Lid P.v.d.A. en A.N.G.O.B. Namens de A.N.G.O.B. was zij tegenwoordig.

5. Gerhardus Petrus Zwaneveld, geboren te Amsterdam op 30-1-1887, Ned. R.K., analist Hoogovens, wonende te Beverwijk, Laan van Kansas 50.

Geen politieke oriëntering bekend.

Hij was aanwezig als vertegenwoordiger van de Culturele vereniging "De Hoogoven-Statens" (In het gebouw van deze vereniging werd de tentoonstelling gehouden).

6. Dirk Dangermond, geboren te Enkhuizen op 13-7-95, van beroep hoofdonderwijzer, wonende te Beverwijk, Vondellaan 47.

Hij was aanwezig in zijn kwaliteit als hoofd van een Openbare school te Beverwijk.

Politiek is hij geen sterk figuur.

Tijdens de Duitse bezetting was hij pro Duits en sympathiseerde hij met de N.S.B. Hij was lid van de N.V.D., van het "Opvoedersgilde" en van "Winterhulp Nederland". Als hoofd der school is hij van medio Mei 1945 tot December 1946 geschorst geweest. Wegens zijn houding tijdens de Duitse bezetting is hij door de Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen gestraft met een "berisping" met inhouding van 2 maanden salaris. Zijn politiek dossier werd door de Officier Fiscaal te Haarlem op 28-10-47 geseponserd.

Tegen zijn zoon, A.E. Dangermond, geb. 27-8-26 Grootebroek, is een Dis-onderzoek ingesteld, Nr. 764, d.d. 23-9-47, waarover U bericht werd ingezonden d.d. 9-10-47, onder Nr. 3427 (31).

Jac. van Wijngaarden, voornoemd fungeerde op de tentoonstelling als propagandist, terwijl J.E. Meijer, de voorzitter, de bezoekers mede rondleidde.

In zijn openingsrede zei de voorzitter dat hij het niet zou hebben over het bestaanrecht van Esperanto, daar dit even vast staat als dat van de radio, telefoon en telegraaf.

Er wordt echter nog altijd hier en daar smalend over onze taal gesproken, aldus spreker, maar met zekerheid kan worden vastgesteld, dat deze geen ideaal, maar een absolute noodzaak is geworden.

Ons doel, zo vervolgde hij, is de jongeren meer in ons werk te betrekken en onze hoop is er op gevestigd, dat Esperanto binnen afsienbare tijd op de scholen verplicht wordt gesteld. Dat de heer Dangermond hier aanwezig is, is een bewijs, dat men ook in onderwijskringen hiervoor voelt.

Vervolgens wendde de voorzitter zich in het Esperanto tot hen, die deze taal machtig zijn, waarna de heer A. van der Starre, voornoemd, de beste wensen voor het slagen van de tentoonstelling uitsprak.

Een persverslag over deze tentoonstelling, gepubliceerd in het dagblad "Kennemerland" van 3 October 1949, wordt als bijlage bij deze melding gevoegd.

Onder het aanwezige tentoonstellingsmateriaal bevonden zich diverse stukken van het Congres der SOKOL te Praag van 1948. Het gekleurde kaarten toonde de jeugd in strijd- en sporthoudingen. Op een vraag aan onze gids wat de SOKOL eigenlijk was, antwoordde deze: "Dat is precies zo'n organisatie als de Padvindere in Nederland."

Verder was het nodige typografische materiaal aanwezig van de "Internacia Asocio Bellamy", de internationale Bellamyorganisatie van Esperantisten in de I.V.B. Organen van het orgaan van deze beweging "Ekonomia Egaleco" tocide de wanden.

In het midden van de tentoonstellingszaal lag op een grote tafel een hoeveelheid correspondentie uitgespreid, waaronder zich vele brieven bevonden, afkomstig uit Rusland en zijn satelliet-staten.

Uit het aanwezige propagandamateriaal bleek verder dat de volgende personen eveneens lid zijn van "Fraterco", afd. Beverwijk:

1. Leendert Otte, geboren te Leiden op 29-6-16, machinist, wonende te Beverwijk, Alkmaarseweg 248. Communist. Bezocht in 1948 te Amsterdam het Wereldcongres van Arbeiders-esperantisten.

Commissaris van de Plaatselijke Raad E.V.C., eerder voorzitter. In 1947 voorzitter van de Plaatselijke Bedrijfsgroep der E.V.C., afd. Metaal. Lid E.V.C. Vermoedelijk lid C.F.N. Lid N.V.S.H. Vanaf 1948 kan men zich voor deze organisatie bij hem opgeven als lid.

2. Cornelia Maria van Vliet, geboren te Ouderkerk aan de IJssel op 3-11-12, Ned., N.H., zonder beroep, gehuwd met Dirk van Leeuwen, (geb. 4-6-1907), wonende te Beverwijk, Berken laan 34. Deelgenomen aan genoemd Congres in 1948 te Amsterdam. Haar man is lid van de E.V.C., afd. Metaal.

3. Abraham Christoffel Nonhebel, geboren te Beverwijk op 15-7-1930, timmerman, wonende te Beverwijk, Jan Vermeijensstraat 1a.

Zijn ouders zijn actief lid van C.F.N. Zijn moeder was C.F.N. candidate voor de Gemeenteraad 1949. Zelf actief lid geweest van de A.N.J.V. en in 1948 lid van de E.V.C., afd. Bouwnijverheid. Thans lid A.B.W.B. Lid J.G.O.B. Abonnee op "Wij Bouwen" en "De Vredesactie". Anti-militarist. Dienstweigeraar.

4. Alida Maria Pellen, geboren te Amsterdam op 17-6-14, zonder beroep, gehuwd met Hilbrand Schotanus (geb. 12-2-20), wonende te Beverwijk, Groenelaan 69.

Politieke oriëntering is niet bekend.

Van zijde van een der organisatoren werden ons nog de volgende gegevens verstrekt:

1. "Fraterco" te Beverwijk is een afdeling van de "Bond van Arbeiders-Esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal."
2. Deze Bond is aangesloten bij de Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten.
3. De Wereldbond hield haar jaarlijks congres in 1948 te Amsterdam (Nederland)  
1947 te Aarhus in Denemarken.  
1949 te Parijs in Frankrijk.  
1950 is het congres te Turijn in Italië.
4. Secretariaat afd. Beverwijk: Dekkerstraat 3 (A. van Wijngaarden).  
Inlichtingen Beverwijk: Berkenlaan 19 (J.E. Meijer).  
Inlichtingen Wijk aan Zee: Verlengde Voorstraat 42 I (D. Koeman).  
Inlichtingen Velsen Noord: Beekvanglaan 28.
5. "Fraterco" betekent "Broederschap".
6. De Wereldorganisatie wordt aangeduid met de letters **SEF**. SHT
7. Het orgaan van de Ned. Bond heet "Laborista Esperanto".  
Op 1 Sept. 1949 is een propagandamummer uitgegeven, onder de titel "Esperanto Wint Veld".  
In dit extra nummer zijn alle secretariaten van deze bond uit het gehele land opgenomen. Dit nummer werd op de tentoonstelling uitgegeven. Een exemplaar is in ons bezit.
8. "Fraterco" begint te Beverwijk weer met een nieuwe cursus voor Esperanto. Men kan zich hiervoor op de tentoonstelling opgeven.
9. Momenteel bestaat de afdeling Beverwijk uit 30 leden.
10. De tentoonstelling te Beverwijk werd totaal door circa 400 bezoekers bezocht.
11. In IJmuiden begint een aparte cursus vanwege de groep.  
Secretariaat: M.v.d. Starre, Spieghellaan 15 Driehuis.  
Inlichtingen: D. Hartoghdwarsstraat 9 IJmuiden.  
Eikenstraat 45 IJmuiden-Oost.
12. Tijdens het Wereldcongres te Amsterdam in 1948 hebben verschillende buitenlandse personen de "Fraterco-groep" te Beverwijk bezocht, welke groep toen haar 25-jarig bestaan herdacht van 1947. Op een speciale presentielijst hebben deze personen hun handtekening geplaatst. Deze lijst was op de tentoonstelling aanwezig.

Door de Burgemeester van Beverwijk is de tentoonstelling niet bezocht.

I.D.

Verbinding 6  
No. 866/49

28 September 1949

UITTREKSEL	
Uit	: O.D. 1372
Ag. no.	: 71278
Voor	: O.D. 1359

Vol. 7/278

7 OCT 1949

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 16 September 1949, No. 53611 en Uw schrijven dd. 19 Januari 1949, No. 53611, betreffende ledenvergadering van de N.V.B., bericht verbinding 6 het navolgende:

1359

De afd. elft van de N.V.B. bestond op 20 April 1949, blijkens een uittaling van de secretaresse uit 40 leden. Er blijkt momenteel weinig van het voeren van Propaganda door de leden van de N.V.B. of van de leden Esperantisten. Een der bestuursleden van de N.V.B. verklaarde enige tijd geleden, dat besloten was tot het houden van een Esperanto lesuur; omdat stemmen uit de afdeling opkwamen, tot het houden van een Esperanto avond. Tot op heden is niet kunnen blijken, dat in deze aangelegenheid op haast van hogerhand is gehandeld. Volgens verkregen inlichtingen zouden slechts 8 'a 10 personen deze Esperantolessen volgen.

Aan de Heer Hoofd van de  
BINNENLANDSE VEELIGHEIDSDIENST  
te 's-GRAVENHAGE.

Verbinding 6.

# UITTREKSEL

Voor OD 1359 Naam ESPERANTO ALS COMMUNISTISCH OBJECT  
Origineel in OD 1378 Naam COMITE VAN ACTIE VOOR DE VREDE.  
Volgnr. Ag.nr. 71214 Aard van het stuk rapport vredesdemonstratie  
Haarlem dd. 2 Oct 1949  
Afz. ID Haarlem Datum 4.10.49

-----

Spandoeken met de opschriften "Verdedigt de Vrede", "Vrede", "Tegen de oorlog" en "Vernietigt de atoombom", waren in de zaal aangebracht. Bij de ingang werd aan iedere bezoeker een exemplaar "Esperanto wint veld" (18e jaargang no.9 van de Arbeiders esperantistenbond) uitgereikt en gecolporteed met de "vredesactie" 3e jaargang no.6 van de A.N.V.A. Voorts lag op iedere zitplaats een biljet "Leert nu Esperanto" van G.J.Bontje te Haarlem.

De stemming in de zaal was tijdens iedere rede en declamatie zeer enthousiast.

-----

Uitgetrokken door YdE Afd./Sectie ACD IV.b Datum 22.2.50  
Op aanwijzing van B III

18 JULI 1949

ACD/66231

Aan: Hoofd B. *by ... B. E*

14-7-49.

Van: KA-R.A.

No. A 38.

ONDERWERP: Internationale Vredesconferentie in NEW-YORK.

1. Er waren geen Nederlandse afgevaardigden op <sup>de</sup> ~~het~~ Internationale Bijeenkomst in NEW-YORK; althans op de officiële lijst van buitenlandse vertegenwoordigers kwamen geen Nederlanders voor.
2. De bijeenkomst werd 25 Maart j.l. geopend met een diner in het WALDORF-ASTORIA HOTEL in NEW-YORK. Er waren ongeveer 2000 gasten aanwezig. De sluiting van de bijeenkomst vond plaats in MADISON GARDEN op 27 Maart d.o.v. Hierbij waren ongeveer 19.000 personen tegenwoordig. Een collecte bracht ongeveer 20.000 voor de "NATIONAL COUNCIL OF THE ARTS, SCIENCES and PROFESSIONS".
3. Gedurende de bijeenkomst werden zittingen gehouden van verschillende onder-afdelingen, die zich bezig hielden met o.a. Natuurwetenschappen, Schone Kunsten, Economie Sociologie, Godsdienst, Ethica, Opvoeding, etc. De resoluties, die tenslotte op een plenaire zitting werden aangenomen, waren nogal van algemene aard en omvatten: versterking van de Verenigde Naties, internationale samenwerking in alle vredesbewegingen, voortzetting van vredesbewegingen in AMERIKA, enz. De plaatselijke pers gaf van elke bijeenkomst een uitvoerig verslag en aan de gehele bijeenkomst is grote publiciteit gegeven.
4. Clipper apprecieert het ons bovenstaande inlichtingen te kunnen geven. Hij zou echter in het vervolg een meer tijdige waarschuwing op prijs stellen, teneinde in staat te zijn ons beter in te kunnen lichten en, indien gewenst, speciale inlichtingen te kunnen verstrekken.



# UITTREKSEL

Voor ..... OD 1359 ..... Naam ..... Esperanto als communistisch object  
Origineel in ..... OD 465 ..... Naam ..... Bond van Arbeiders Esperantisten,  
Volgnr. .... Ag.nr. 54900 ..... Aard van het stuk .....  
..... Afz. .... Amsterdam ..... Datum ..... 1.2.49 .....

In "Werkend Nederland" van 25 September 1948 werd de mededeling op genomen:

"CURSUS ESPERANTO"

Zij die aan deze cursus wensén deel te nemen kunnen zich opgeven bij:  
Onderwijsdienst A.L.E. postbus 6019 Amsterdam (W)  
Deze onderwijsdienst was in handen van:

Willem van MERKESTEIJN geboren te Amsterdam 23.3.05, van beroep los  
werkman wonende te Amsterdam Hasebroekstraat 55-I  
Van Merkesteyn is lezer van het Dagblad de Waarheid en in ieder  
geval communistisch gezind. Betrèkkene is politiek echter niet actief  
De lessen in Esperanto werden in zijn woning gegeven Het juiste  
aantal der leerlingen is niet kunnen blijken; evenmin is tot dusverre  
kunnen blijken of er op de cursussen ook politieke onderwerpen worden  
behandeld.  
In Esperanto-kringen is men van mening, dat vorenvernoemde vereniging  
communistisch georiënteerd is.

Uitgetrokken door ..... I.V. .... Afd./Sectie ..... IVB ..... Datum ..... 24.3.49 .....

Op aanwijzing van ..... B IIIe .....

# UITTREKSEL

Voor ..... OD 1359 ..... Naam ..... Esperanto-Comm. Object. ....  
Origineel in ..... OD 1354 ..... Naam ..... EVC-Stormbrigades .....  
Volgnr. .... Ag.nr. 53462 ..... Aard van het stuk .....  
..... Afz. ID-Kerkrade ..... Datum 11.1.49 .....

Op een EVC bijeenkomst te Heerlen werd het volgende medegedeeld: Willems  
Josephus Wilhelmus Stephanus, geboren te Sittard, 24 Mei 1894, wonende te  
Kerkrade, Bleijerheidestraat 118, zou leider zijn van een Esperanto-cursus  
v. or leden van het ANJV van de Kring Brunssum; Vos Lucas, geboren te Kerk-  
rade, Seringenstraat 11, leider ANJV, District-Zuid.

Uitgetrokken door ..... H ..... Afd./Sectie ..... acd-4b ..... Datum 1.3.49 .....

Op aanwijzing van .....

# UITTREKSEL

Voor ..... OD 1359 ..... Naam ..... Esperanto als comm.object.  
Origineel in ..... OD 465 ..... Naam ..... Bond van Arbeiders Esperantisten.  
Volgnr. .... Ag.nr. .... 53265 ..... Aard van het stuk ..... Inlichtingen.  
..... Afz. .... Apeldoorn. .... Datum ..... 11.1.49

-----  
BOND VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN.

Afdeling Zutphen.

Secretariaat: Diezerstraat 6.

Wij nodigen U uit een conversatie-avond bij te wonen op Dinsdag  
de 11e Maart  
bij Altena Hellenraetplein 9. Aanvang om 8 uur.

Behandeld zullen worden: de voorstellen voor het congres in Heerlen.  
Believe mede te brengen "L.E." en "Fundamento Krestomatio".

Het Bestuur.

Nieuwjaarsadvertentie

f.1.25

De CPN (De Waarheid) afd.Gorssel

wenst leden en sympathiserenden een strijdbaar nieuwjaar.

KONING.  
-----

Uitgetrokken door ..... v.p. .... Afd./Sectie ..... a.c.d. IV B Datum ..... 8.3.49

Op aanwijzing van .....

46263

COMMISSARIAAT  
VAN POLITIE

KERKRADE

KERKRADE, de 28e December 1948.

Telefoon 2345

2328

Verzoek bij beantwoording datum en  
nummer van dit schrijven aan te halen.

4 JAN. 1949

ACD/52712

Litt. P. ....

No 3329 | 2-19.

--- Bijlage(n)

Onderwerp: Esperanto cursus en bezoekers uit  
Frankrijk.

eo. 46262

Naar aanleiding van Uw schrijven van 3 dezer no.  
49865 Geheim, heb ik de eer U edelgestrenge te berichten  
dat toezending van het blad "contact" zoals bedoeld in  
mijn schrijven van 16 November 1948 no. 3329/2-19, niet  
meer nodig is, daar bereids langs andere weg contact is  
verkregen met de echtgenote van V o s, genoemd in mijn  
hiervoor aangehaald schrijven.

De Commissaris van Politie,

A. Geeraedts.

an de Heer. Hoofd van de Centrale Controle Dienst,

te

's-Gravenhage.

# UITTREKSEL

Voor ..... **OD 1359.** ..... Naam ..... **"Esperanto als Communistisch Object".** .....  
Origineel in ..... **OD 465.** ..... Naam ..... **"Bond van Arbeidersesperantisten".** .....  
Volgnr. .... Ag.nr. .... **51806.** ..... Aard van het stuk ..... **Rapport.** .....  
..... Afz. .... **Kerkrade.** ..... Datum **17.12.48.** .....

De politieke activiteit was gedurende de verslagperiode  
zeer gering.

Het is gebleken, dat ten huize van de bekende en actieve  
communist Christiaan VOS, geboren te Emsen, 15.12.11, ge-  
huwd, bankwerker, werkzaam op de Staatswijk Wilhelmina,  
(woningnummer 4852), wonende te Kerkrade, Drievogelstraat 1,  
onder leiding van deze, een esperanto-cursus wordt gegeven  
en wel iedere Woensdagavond. Aan deze cursus wordt deelge-  
nomen door leden van de C.P.N., o.g. E.V.C. De juiste gege-  
ving van de deelnemers zullen U t.z.t. worden toegezonden.  
Deze cursus gaat uit van de organisatie "Arbeidersesperanto"  
gevestigd te Amsterdam-West, Roelandstraat 4.

Deze cursussen moeten als zeer gevaarlijk worden gezien en  
hebben kennelijk tot doel, om op eenvoudige wijze de moei-  
lijkheden van de taalverschillen van de Communistische geest-  
verwanten h.t.l. en elders op te lossen, opdat deze heren  
bij eventuele gebeurlijkheden en voorbereidingen daartoe,  
elkander goed kunnen verstaan.

Door de echtgenote van VOS is verteld, dat door de leden  
van de club alhier, althans enkelen hiervan, in de esperanto  
correspondentie gevoerd wordt met geestverwanten in andere  
landen.

Deze aangelegenheid heeft mijn volle aandacht.

De Commissaris van Politie,

Uitgetrokken door ..... **J.H.** ..... Afd./Sectie ..... **ACD IV b.** ..... Datum ..... **14.11.49.** .....  
Op aanwijzing van ..... **B III d.** .....

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

No.: B 49865

's-Gravenhage, 5 November 1948.

Ond.: Esperanto cursus en  
bezoekers uit Frankrijk  
IIIe/IIIi

UITGEBOEKT

GEHEIM

n.a.v.schr. No.49865 v. Kerkrade

Naar aanleiding van Uw brief van 16 November 1948, No. 3329/2-19 heb ik de eer U te verzoeken, mij wel te willen berichten, welk blad van de naam "Contact" wordt bedoeld, aangezien door verschillende extremistische organisaties een blad van die naam wordt uitgegeven, wat echter slechts voor hogere functionarissen beschikbaar wordt gesteld.

Mede in verband met het voorkomen van bepaalde dienstkenmerken op alhier aanwezige archief-exemplaren en gezien de grote moeilijkheden om exemplaren van deze bladen te bemachtigen, zal ik gaarne vernemen, waartoe en door wie het gevraagde blad eventueel zou worden gebruikt.

*Hierop zal waarschijnlijk geen antwoord meer komen. Over de cursus, die blijft uit te gaan aan de Fed. v. Arbeiders Esperantisten zelf. J.B. Kerkrade inlicht u hierover.*

Het Hoofd van de Dienst  
namens deze:

Aan de Heer  
Commissaris van Politie in 51006, echter niet over "contact"  
te  
KERKRADE.  
J.G. Crabbendam

No.3329/2-19.

Uw schrijven van 1.10.1948 no.46263.

Betreft: Esperanto-cursus en bezoekers uit Frankrijk.

Volgno.

18 NOV. 1948

ACD/ 49065

Meerdere positieve gegevens omtrent de aard van het bezoek uit Frankrijk, kunnen, niettegenstaande herhaaldelijk daartoe aangewende pogingen, nog niet verstrekt worden.

Mijn zagsman deed mij weten, dat het, om de door U gevraagde inlichtingen te verkrijgen, noodzakelijk is, dat hij in het bezit komt van een exemplaar van het blad "Contact". Ik moge U verzoeken mij een exemplaar van dit blad, gaarne met enige spoed, te willen doen toekomen.

2 Kerkrade, 16.11.1948.

P. z. B.

Graag een vermelding  
hierby, van de vergadering  
waarin dit gebeurde.  
Gen. raadszitting ... Hiversu?  
25/12  
BIII a

DESB. No.:	4/1359
GRT.:	Waarb. A
DATUM:	2-12-48
AR.:	

Gen. raadszitting  
Amsterdam

Nadat pete Rie Kogenhop aanhouding  
had verzocht en gekregen van het adres  
„Esperanto-onderwijs op school”, wadg.

UCP

(het raads aangevraagde)

Bergen in OD

Op kamers?

„Esperanto als comm. object.”

29/12  
BIII a



SP

B

Volgno. 49405
11 NOV. 1948
AD

Voor OD "Esperante als communistisch object"

"Bulletin no 8" dd. 10.11.1933, van GS III moet als communistische mantelorganisatie:

De "ROODE ESPERANTISTEN",  
 met de officiële naam:  
 "Nederlanda Unuiga Komitato" (N.U.K.)  
 Het orgaan heet: "INFORMULO".

B IIIa . 9.11.1948

# UITTREKSEL

Voor OD 1359 Naam ESPERANTO ALS COMM.OBJECT  
Origineel in PD 2430 Naam GRIEKSPoor, P.  
Volgnr. Ag.nr. 48371 Aard van het stuk rapport  
Afz. no.79 Datum 25.10.48

Op 23 October 1948 werd aan de hoofdingang van de Staatsmijn Emma te Treebeek aan de op dienst komende mijnwerkers een extra editie van De Waarheid verspreid door Pieter GRIEKSPoor, geb. 1.6.19 te Haarlemmermeer, werkzaam op de Staatsmijn Emma.

Hij is secretaris van de afdeling Hoensbroek der CPN, en heeft met een arbeidersdeputatie deelgenomen aan een congres dat tussen 13 en 25 September 1948 te Praag werd gehouden.

Hij treedt de laatste tijd als communist actief op de voorgrond Dit laatste is gebleken uit aantekelingen die in zijn bezit werden aangetroffen en waarbij o.m. het volgende voorkwam:

In afzonderlijke wijken scholingsavonden geven. Wie is er bereid groepen of groepjes voor enkele avonden in de week te organiseren in zijn wijk. Hier vallen ook niet partijleden onder.

Bedrijfskrant (Stencilmachine reeds aanwezig

Probeert partijleden te winnen al is het maar onder No. of inoognito.

2.50 inleggeld, 2.50 over lopende 2 maanden in 26 lessen met leerboek inbegrepen. deze cursus duurt zes maanden.

vervolg conversatie cursussen kosteloos.

In vervolg cursussen word zoveel mogelijk Esperanto gebruik iedere les word vertaald in Esp.en Ned.

1x per week maandags avonds om 6.30.uur.

1x per zes weken niet omdat cursus leider middag dienst heeft de les begint de eerste maandag in October.

R.W.N. Nijholt  
Postzegels voor T.B.C.

N.H.O..Oude  
Manhuis  
Kinderen  
T.B.C.

Met de in bovenstaande aantekeningen genoemde Nijholt wordt bedoeld NIJHOLT, Haine, geboren 24.8.93 te Weststellingwerf, Nederl muziekhandelaar, wonende te Hoensbroek, Kouvenderstraat 184.

Uitgetrokken door EQ Afd./Sectie ACD-4b Datum 11.4.49  
Op aanwijzing van B-IIIa.

Blijkens bekomen inlichtingen  
Jantje VAN DELDEN, geboren te Noordbroek, 16 Januari  
1886, Ned.Hervormd, zonder beroep, wonende Ieplaan 41 te  
's-Gravenhage, een overtuigd communiste.

*op kaart*

Zij is weduwe van:  
Antoon Christiaan MULLER, geboren te Weesp, 2 Maart  
1876.

*Handwritten marks*

Uit het huwelijk zijn twee kinderen geboren, te weten:  
Ferdinand Albert MULLER, geboren te Ruinen, 1 Septem-  
ber 1908, Ned.Hervormd, van beroep makelaar in onroerende  
goederen, gehuwd met:

Janna VAN ESSCHOTEN, geboren te Reeuwijk, 4 December  
1909, wonende Ieplaan 75 te 's-Gravenhage en  
Fokeltje MULLER, geboren te Ruinen, 10 December 1909,  
Ned.Hervormd, gehuwd met:

Jan VAN DER HOEK, geboren te 's-Gravenhage, 1 Januari  
1911, Ned.Hervormd, van beroep ingenieur.

Het laatstgenoemde echtpaar woont ten huize van betrok-  
kene Ieplaan 41 te 's-Gravenhage.

*o.k.*

Betrokkene is geabonneerd op het dagblad "De Waarheid".  
Zij is esperantiste en aanhangster van de beginselen  
van "Bellamy".

Vóór de laatste wereldoorlog zou zij een reis naar  
Rusland gemaakt hebben door bemiddeling van "Intourist".

*Handwritten notes:*  
wederzijds o.k.  
beiden o.k. BUI  
relatie med v. Delden  
vermelden

In de loop van het jaar 1948 werden aan Mevrouw IS-  
BRÜCKER en de heer CHÉ, beiden van het Internationaal Es-  
peranto Instituut aan de Riouwstraat 172 te 's-Gravenhage,  
per post verschillende exemplaren van het dagblad "De Waar-  
heid" toegezonden.

Bij vergelijking van het schrift van een in het Espe-  
ranto gestelde brief, die in 1945 door de weduwe J.MULLER-  
VAN DELDEN voornoemd, werd toegezonden aan de Heer CHÉ voor-  
noemd, met het schrift van de om de dagbladen geplakte voor-  
bandjes en de op de dagbladen gemaakte aantekeningen kon  
duidelijk worden geconstateerd, dat bedoelde dagbladen door  
de wed. J.MULLER-VAN DELDEN waren verzonden.

*Handwritten note:*  
niet over  
des k. v. p.

In de dagbladen waren enige artikelen, o.a. handelend  
over KRAVCHENKO en het door hem geschreven boek "Ik verkoos  
de Vrijheid" met rood aangestreept. Het betrof de bladen  
van 8-4-48, 10-4-48 en 3-6-48. Boven een dier artikelen en  
wel in "De Waarheid" van Donderdag, 8 April 1948, was door  
afzender in het Esperanto geschreven: "Sinjorino: Atentu,  
atentu! Kaj atendu, atendu! In het Nederlands vertaald:  
"Mevrouw: Let op, let op! En pas op, pas op!"

Tegen de weduwe J.MULLER-VAN DELDEN werden door de  
Politie te 's-Gravenhage twee processen-verbaal opgemaakt,  
te weten in 1933 terzake van mishandeling en in 1940 ter-  
zake eenvoudige belediging.

Voor eerstgenoemd feit werd zij door de Politierechter  
te 's-Gravenhage veroordeeld tot f.15,-- boete, c.q. 15 da-  
gen hechtenis.

Tegen haar zoon, F.A.MULLER voornoemd werd gedurende  
de jaren 1932 tot 1947 vijfmaal proces-verbaal opgemaakt  
terzake mishandeling en huisvredebreuk, belediging en be-  
dreiging, oplichting en heling. Hij werd driemaal tot een  
geldboete of hechtenis veroordeeld.

De betreffende dagbladen en adresbandjes, alsmede vo-  
renvermelde brief, worden bij dit schrijven gevoegd.

verzonden op 22 October 1948  
aan: Ministerie van Algemene Zaken.

*Handwritten mark:*  
3

Skazo

1945.

Kara Sinjoro Ĉe,

Kiel ferova sekretario de la ekonomia ideo de „Bellamy”, mi subskribas tutkore mian deklaron.

Nun la tempo estas mura por nova aktiveco; Ĉiam ni devas esti modestaj ĉar nia registaro ne ŝatas enkonduki la Esperantan lingvon en la lernejojn. Kaj nun? Ni ne devas peti al la registaro, sed ni devas postuli tion. -

Niam oni demandas al ni: Kiel vi povas esti tiel malmodestaj postuli tion? ... Tiam ni povas alvoki al la tuta mondo:

„Rigardu la kaoson en kiu ni, regantoj de la tuta mondo, nin ĵetis”. Sed nun estas tempo por konstrui novan mondan laŭ logaj pensoj.

Ni ne deziras, ke vi denove povas treni la mondon en la abismon. Nun la popolo en la tuta mondo devas elekti la vojon de la kaosoj aŭ la vojon de la logosoj. Aliaj vojoj ne ekzistas.

Ni esperantistoj ĉiam elektis la plej mallongan vojon, do la rektan kaj en la estonteco ni ankau ĉiam elektos <sup>unikan</sup> vojon, kaj tiu estas la vojo de la logiko, kiu alportas nin al la paradizo <sup>sur</sup> la tuta mondo, la tero. Estas la mondo de la organizita ekonomio, la vojo de la paco, de la sociala justeco.

Ni devas denove komenci mian belan laboron kun ferovo, kun ardo, kaj pasio, tutkore.

La varmetojn estiĝos elkraĉatj!!!  
Ni pravos!!

Leplaan 41

Ĉi salutis sin kun vera amikeco

kaj fideleco e. Sinjorino

J. Etbuller-van Delden

Kaj:  
La kotiro de aktiva  
membro por 1945  
\$1.50

# DE WAARHEID

## VOLKSDAGBLAD VOOR NEDERLAND

Adressen Redactie en Administratie:  
's-GRAVENHAGE: Prinsengracht 60.  
Telef. Redactie 398317, Administratie  
Prinsengracht 60, Telef. 338548.  
DELFT: Grote Markt 25a. Telefoon.  
Redactie 1398.  
LEIDEN: Haarlemmerstraat 47. Telef.  
Redactie 23850.

**Wallace tegen de dienstplicht**  
Henry Wallace, de kandidaat van de  
Derde Partij voor het presidentschap,  
heeft het voorstel van dienstplicht weer  
om de algemene dienstplicht weer  
in te voeren, verworpen. Hij beschut  
Platigde voor de Senaatscommissie voor  
de Gewapende Diensten Trumans rege-  
ring ervan een kunstmatige crisis te  
scheppen om te bewerken dat congres  
en volk uit angst haastig de algemene  
militaire opleiding en dienstplicht aan-  
vaardden.  
Ab.  
Advertentie Postgiro No. 246337 Amsterdam  
Abonn. 32 ct. p.w., f 1.49 p.m., f 4.26 p.kw.  
(inclusief incassokosten)

### Washington heeft fascistische Spanje aan zijn hart gedrukt

AMERIKAANS PARLEMENT BESLUIT:

## Franco wordt ingeschakeld in Marshall-plan

Nadat reeds bekend was geworden dat de Truman-regering onderhandelingen had geopend met het fascistische Spanje over de opnemng van dat land in het Marshall-plan heeft het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden gisteren met 149 tegen 52 stemmen besloten de Marshall-hulp tot Spanje uit te breiden. Tegelijkertijd wordt uit Washington bericht, dat Trumans speciale gezant bij de paus, die voor een „buitenge- woon dringende missie” naar Rome onderweg is, in Portugal is aangekomen, om aldaar besprekingen met de fascistische regering van Salazar te voeren. Vandaar gaat hij naar Madrid, om als demonstratie van de Amerikaanse politiek een grote fascistische betoging bij te wonen.

### Trumans afgezant naar de Paus

Myron Taylor, Trumans persoon- lijke vertegenwoordiger bij het Va- ticaan, is naar Rome vertrokken. Behalve de Paus zal hij daar de premier De Gasperi ontmoeten en hem mededele, dat de Amerikaanse regering de anticomunistische machten in Italië met wapens, geld, transportmiddelen e.d. in on- beperkte mate wil steunen.

Dit nog afgezien van diplomatische steun en „demonstratieve acties” van ambassades van het Ameri- kaanse leger, de vloot en de lucht- machts.  
Taylor heeft de taak om in de periode vóór de verkiezingen de activiteit der Amerikaanse ver- tegenwoordigers in Rome te coördi- neren met die van de leiders der Katholieke kerk en van de Chris- telijk-democratische partij.

### Pan-Amerikaanse conferentie in Marshall's vaarwater

Marshall heeft op de Pan-Ameri- kaanse conferentie te Bogota voorgesteld, dat de Amerikaanse „het probleem van door buitenslandse mogendheden geïn- spleetend en tegen de instellingen, vrede en veiligheid der Ameri- kaanse republieken gerichte acti- viteit” zullen onderzoeken.  
Argentinië, Chili, Venezuela en zeven andere landen spraken zich tegen het Europees bezit van koloniën op het Westelijk halfrond uit. Een andere was onder de Verenigde Staten, verklaarden zich ertóór. Generaal Deodoro, de leider der Peruaanse delegatie, wil dit vraagstuk verwozen zien naar een andere conferentie, waaraan ook Engeland, Frank- rijk en Nederland zouden deelne- men.

### Washington gemachtigd alle zendingen naar Sowjet-Unie stop te zetten

Ten slotte werd uit Washington gemeld, dat het Huis van Af- gevaardigden ook heeft besloten, het bestuur van het Marshall- plan te machtigen, alle zendingen van welke aard ook naar de Sowjet-Unie en de landen van Oost-Europa stop te zetten.

### Italiaanse bank- bedienden behalen overwinning Salarissen worden verhoogd

De Italiaanse bond van bankbe- dienden heeft dinsdag door een algemeen staking van een half uur een groot succes weten te behalen. Bedienden en zijnde de bankbedienden een staking van

Het nieuws van het besluit van het Huis van Afgevaardigden heeft in de gehele wereld een verpletterende indruk gemaakt, omdat, zo redeneren sommige aanhangers van de Marshall- klik niet ten onrechte, daarmede met een slag de bewering wordt weerlegd, dat fascisme en communisme één zijn.  
In officiële kringen heerst dan ook de meining, de betekenis van het besluit te kleinieren. Zo wordt in Washington beweerd, dat het besluit geringe kans heeft om ver- zeurd te worden. Ook zegt men, dat de Europese landen zich



Hoog oplandende vlammen, en fantastische gloed tegen een strakke lentehemel, de hevige brand sedert jaren te Zutphen. De trotse St. Walburgkerk werd een prooi van het niets ontziende vuur. — Op de foto's nog fel brandende torenrest. De top stortte met donderend geraas naar beneden.

## Toren van St. Walburgkerk te Zutphen door brand vernield

Zutphenaren zagen de top als een gloeiende steenmassa naar omlaag komen. ....

In de toren van de St. Walburgkerk te Zutphen is gistermiddag omstreeks vier uur brand ontstaan. Het vuur greep met zo grote hevigheid om zich heen, dat omstreeks vijf minuten voor zes de torenrest met donderend geraas omlaag stortte. Het mooie toren- restant zag met vrees naar de torenrest van Zutphen afgevoerd te worden geheel verdwenen.

### Gewapende zwakzinnige valt auto aan

Zondagavond reed op de Afsluit- dijk ter hoogte van Wieringen- een Belgische auto, waarin twee dames en twee heren gezeten waren. Zij zagen een wielrijder, die hun tegemoet reed, van zijn fiets springen, toen de auto op ongeveer tweehonderd meter af- stand van hem verijdert was. De fietsen gingen op de rijweg staan en stak beide handen in de hoogte. De auto-bestuurder stopte, doch liet de motor draaien. De wiel- rijder ging daarna op de treeplank van de auto staan en probeerde het linkerportier te openen; ter- wijl hij zijn rechterhand in zijn achterzak stak. Een van de op- de achterbank in de auto zit- tenden kreeg argwaan en gaf de bestuurder te kennen, dat hij moest doorrijden. Het was de be- stuurder van de auto inmiddels gelukt het linkerportier op slot te doen. Toen de auto mede optrok, moest de fietser loslaten, waarna hij terstond op de banden begon te schieten, echter zonder resul- taat.

Geen van de inzittenden werd gewond. Door de Rijkspolitie van Kornwer- derdazand en Wieringen werd direct een onderzoek ingesteld. Reeds Maandagmiddag gelukte het de dader te arresteren. Het bleek te zijn N. T. wonende te Opetar- land. Hij legde een voldoende be- kendenis af. Hij bleek niet geheel bij zijn verstand te zijn.

### Ergerlijk knoeien in suikerfabriek

Ambtenaren van de C.C.D. zijn een ergerlijk knoeien in suiker op het spoor gekomen. In een fabriek in het Westen des lands werd in chocoladeproducten surro- gaatstof gebruikt, waardoor de hiervoor bestemde suiker werd „overgepaard” en duur in de zwarte handel kwam. Vijfhonderd kg was reeds op deze wijze ver- dwenen. Er stond thans 10 ton niet verantwoord suiker in de fabriek die vermoedelijk dezelfde weg zou zijn gegaan. Ten slotte werd nog een hoog verwer- kingsverlies opgegeven, hetgeen het knoeien nog meer vereen- voudigde.

### Militaire terreur op de Molukken

Soldaten van het K.N.I.L. hebben op het eiland Ternate in de Moluk- ken een terreur uitgeoefend op de bevolking. Na afloop van een fak- kel-epooch ter ere van het bezoek van de premier van Oost-Indonesië Anak Agoeng, waarbij ingevonden Kourde(s) politieke leuzen werden meegevoerd, hebben soldaten van het K.N.I.L. de dragers der span- doeken aangevalen.  
De spandoeken en fakkel werden vernietigd.  
Korte tijd later drongen de solda- ten het huis van Mommoetoe, die onlangs aan het hoofd van een parlementaire goodwill-commissie uit Oost-Indonesië naar de Repu- bliek heeft gestaan, binnen en braken daar alle kasten open. Zij waren z.g. op zoek naar „beswa- rende documenten”.

### Paasdrama.....

Op de Eerste Paasdag kreeg de familie L. L. te Delft een bezoek van vele kinderen en kleinkinderen. Het vuur van de L. aan bestie te druk en hij stiet tegen de kleintjes, dat te maar eens naar de kippetjes moes- ten gaan kijken.  
Achter het huis ontdekten de kleuters een boerfuis. Een twee-jarig meisje was er be- nisped naar af om steen in de pot te gooien. Zij nam de pot op de som, keerde zich omzien van de pot af en ging met de anderen verder op avontuur uit.  
De vader van het kleine meisje ging eens kijken, wat zijn kind uittoerde. Hij zag haar niet, maar tot de gaabreiking in de er te gegooide steen. De verschrikte vader bedacht zich geen ogenblik, maar sprong met zijn beste kleren aan in de pot. Ops, die juist naar ben- ten kwam, volgde zijn voor- beeld. Beide moesten schellen naar de kippetjes.  
Op een ander moment

### Weerbericht Maise regen



Een maise voorjaar meldt De Bilt. Een nieuwe abonné's, zonden afdelingen: Den Haag, Utrecht 30, Haarlem 13, Am- sterdam 191, Delft 10, Rotter- dam 132, Brunsum 10, Hilve- sum 6, Baarn 4, Renkum 2, Maastricht 4. Verder ontvingen wij uit de volgende afdelingen bericht over abonnéwinst: Den Bosch, Soest, Zandvoort, Oost- zaar, Amersfoort, Breda, Til- burg, Wormerveer, Tiel, Breu- kelen, Laren, Blaricum, Hoorn, Treebeek, Hoensbroek, Bever- wijk, Limmen, IJmuiden en Zeist.

### 7 December Divisie nog lang niet naar huis

Naar aanleiding van geruch- ten, welke in sommige bladen zijn gepubliceerd, als zouden alle manschappen van de 7 December Divisie voor Octo- ber a.s. in Nederland zijn teruggekeerd, wordt officieel door Batavia med-edeeld, dat deze berichten nogal „opti- mistisch” en „niet betrouw- baar” zijn. De jongens zullen dus nog lang niet naar huis terugkeren!

### Zeventig doden bij treinongeluk

Op een ander moment

algemene staking van een half uur een groot succes weten te behalen. Reeds geruime tijd eisten de belanghebbenden een einde aan de hervatting van het leger. De behoren weigerden echter aan deze verlangens tegemoet te komen. Met ingang van Dinsdagmorgen werd door de Bond een algemene staking uitgeroepen en het duurde slechts een half uur tot de bankdirecteuren hun houding volledig wijzigden. Aan het gehele personeel is nu loonsverhoging toegezegd en de staking is weer geëindigd.

## Bizonia vraagt 1 1/2 miljard dollar

De economische Baskundigen van de regering van Bizonia hebben uitgerekend, dat voor de financieering van de Britse en Amerikaanse bezettingszones een bedrag van 2250 miljoen dollar nodig is (5962 miljoen gulden). Van dit bedrag zal slechts 660 miljoen dollar worden gedeekt door de opbrengst van de uitvoer. In het kader van het Marshall-plan willen de Duitsers dus 1580 miljoen dollar ontvangen. Dit is bijna een derde van het totale bedrag dat voorgesteld is voor geheel Europa in het eerste jaar van het Marshall-plan.

## Stakingen in Japan breiden zich uit

Ondanks het verbod van het Amerikaanse hoofdkwartier in Japan zijn Dinsdag 206.000 arbeiders van de verkeersmiddelen een staking begonnen van acht en veertig uur. De staking heeft zich reeds uitgebreid over negen en twintig prefecturen van West-Japan. Ook de ambtenaren van het ministerie van Financien zijn in staking gegaan. Weliswaar verpooft de arbeidswet hun dit, maar de ambtenaren namen allen vakantie. Het ministerie heeft nu zes leiders van de bond van belastingambtenaren ontslagen en de salarissen van vier en twintig andere leiders aansienlijk verlaagd.

## EAL HIJ EENS ONZE NATIONALE MIDVOOR ZIJN!



„Een echte voetbal, echte „kieser“ en zijn tenue, als onze school nu nog niet...“

het besluit te kiezen. Zo wordt in Washington beweerd dat het besluit van de Amerikaanse regering om de Amerikaanse vloot te laten deelnemen aan de operaties in de Middellandse Zee, een voortzetting is van de Amerikaanse politiek van het „containment“ van de Sovjet-Unie. De Amerikaanse regering heeft ook de bedoeling om de Amerikaanse vloot te laten deelnemen aan de operaties in de Middellandse Zee, een voortzetting is van de Amerikaanse politiek van het „containment“ van de Sovjet-Unie.

## Parijs en Londen „verrast“

Het Franse ministerie van buitenlandse zaken heeft officieel uitdrukking gegeven aan zijn „verbazing“ en „verrassing“.  
(Zoals bekend heeft de Franse regering nog onlangs besloten, de Spaans-Franse grens weer te openen en onderhandelingen over een nieuw handelsverdrag aan te knopen.)  
In Londen wordt beweerd, dat de regering-Bruin die door haar houding in de Veiligheidsraad doeltreffende maatregelen tegen Spanje heeft verhindert, „zich nog steeds verzetten tegen de aansluiting van Spanje“ bij het Marshall-plan.

## Uitgejouwd

De zitting van het Huis van afgevaardigden is overigens niet zonder incidenten verlopen. Het voorstel tot opheffing van Franco-Spanje werd ingediend door Alexander die reeds vaker door verklaard dat Amerika Franco meer nodig had dan Franco Amerika.

Toen de afgevaardigde Millet een amendement indiende, dat de uitsluiting van Franco inhield, ontstond er in de zaal groot kabaal en werd hij volgens United Press door de overige afgevaardigden uitgejouwd.  
Millet wilde ook West-Duitsland uitsluiten. De afgevaardigde Jarvis noemde het besluit „een rustige fout“. Hij wees er op dat de Verenigde Staten zich daarmee vereenzelvigen met het fascisme en zich aan een geweldige propaganda van de Sovjet-Unie blootstellen.

Het congreslid Stanley Isaacson verklaarde, dat het besluit het geweten van de wereld zou schokken. Wij, aldus Isaacson, hebben de regering-Franco aan ons hart gedrukt.

## Instemming en angst

In Madrid herste „grote veldtoernis“ over het besluit. De rechtse krachten te Parijs hebben het besluit met instemming begroet. De News Chronicle verzet zich tegen het besluit en schrijft dat „juist het bestaan van dergelijke reg-

## De 100.000e bezoeker van „Amstelhora“

Gisteravond om vijf minuten over negen passagiers de honderdduizendste bezoeker van de Bloemententstelling „Amstelhora“ te Amsterdam, welke Donderdagmiddag om één uur wordt geopend, de controle. Het was mevrouw Padmos uit Amsterdam, die met haar gezin op reis is naar de tentstelling. Het tentstellingsbeheer heeft haar een cadeau van 70 cm doornen aan, met een vaasje, waarop een toepasselijk gedicht van Ojings Doornbos stond vermeld.

## Zittingen atoomcommissie verdaagd

De commissie der Verenigde Naties voor controle op de atoomenergie, heeft haar zittingen voor onbepaalde tijd verdaagd. De Verenigde Staten en hun aangesloten landen, de commissie te Ontken. De Sovjet-Unie en de Oekraïne poogden de besprekingen voort te zetten.

mes als Franco-Spanje een aansporing betekende voor de Communistische overtuiging.

Maar tegelijkertijd betuigt het blad toch maar zijn goedkeuring voor te schrijven dat, op de lange duur een nieuwe economische inschakeling van West-Europa niet denkbaar is zonder dat Spanje daarin wordt opgenomen.

De „linkse“ socialist Crossmann, lid van het Lagerhuis, verzette zich evenmin. Volgens hem moet Engeland „strikt neutraal“ blijven hoewel hij de opheffing van Spanje en Portugal in het Marshall-plan „adelijk“ acht voor het herstel van Europa.

## Ook Hitler en Mussolini zouden dollars gekregen hebben

Officiële kringen van de Italiaanse Communistische Partij verklaarden: „Het laatste bewijs dat het Marshall-plan niet dient om Europa te helpen, maar om een anti-Communistische kruistocht tegen de volkmassa te voeren, is geleverd. Indien Hitler en Mussolini nog in leven zouden zijn, zouden wij meemaken, dat men hun Marshall-dollars zou geven in ruil voor strategische bases en kanonnenvoer.“

## Sowjet-Unie tegen beheerschap in Palestina

### Gromyko: „Amerikaanse poging Palestina in een basis te veranderen“

Andrei Gromyko heeft gisterenavond in de Veiligheidsraad verklaard, dat de Sovjet-Unie gekant is tegen het Amerikaanse voorstel voor een tijdelijk beheer over Palestina.

Er zijn geen redenen voor het bijbrengen van een speciale zitting van de Algemene Vergadering en de U.N.O.-commissie voor de verdeling van Palestina moet voortgaan met haar werk, aldus Gromyko.

De Sovjet-afgevaardigde beschuldigde de Verenigde Staten ervan de verdeling ongedaan te willen maken, daar zij hun alle strategische belangen voor die van de U.N.O. stelden.

Het Amerikaanse voorstel voor beheer over Palestina is niet alleen niet in het belang van de internationale vrede, maar evenmin in dat van de Arabieren of Joden. Het beheer zal de moeilijkheden, ontstaan na het delingsbesluit, ook niet oplossen.

omstrikte vier uur brand. Het vuur greep met grote snelheid en zich naar de kerk toe, die daardoor geheel verwoest werd.

Een grote menigte volgde in ademloze spanning het ongewone en angstaanjagende schouwspel. Het is een geluk, dat de brandende torenspits juist op het plein vóór de kerk (dat door de politie was ontruimd) en niet op de kerk zelf of een der omliggende gebouwen is neergestort.

De gehele nacht was de brandweer bezig de aangrenzende gebouwen, o.a. het gemeentehuis, nat te houden, daar de toren nog steeds brandt. In het donker boden de gloeiende torenresten, waaruit een vonkenregen daalde, een fantastische aanblik.

De inwoners van Zutphen werden gistermiddag uit hun rust opgeschrikt, omdat zij dikke rookwolven uit de middenbouw van de toren zagen stijgen. Na een half uur scheen dit begin van brand weer bedwongen te zijn, doch twintig minuten later sloegen uit het bovengedeelte van de toren de vlammen naar buiten.

Aangewakkerd door de harde Oostenwind, was de torenstouweleider één gloeiende steenmassa. Er was geen blussen meer aan en om vijf minuten na zes zag de oostwaartse Zutphen de gehele top als een vuurlawine naar omhoog komen.

De brand tastte ondertussen de achterbouw aan. Met korte tussenpozen stortten gerekte brokken van de toren te broek. De Zutphense brandweer bestreed het vuur met grote energie, waarbij zij werd geholpen door de brandweeren uit Arnhem, Apeldoorn, Brummen, Deventer, Warnsveld en Lochem. Dankzij hun inspanning is het gelukt, het vuur tot de toren te beperken. De brand in de achterbouw, die spoedig was bedwongen, is alleen het orgel ernstig beschadigd. De vaste spulrichting, die door het opendraaien van een kraan opgebegane grond de toren bij brand

De brand tastte ondertussen de achterbouw aan. Met korte tussenpozen stortten gerekte brokken van de toren te broek. De Zutphense brandweer bestreed het vuur met grote energie, waarbij zij werd geholpen door de brandweeren uit Arnhem, Apeldoorn, Brummen, Deventer, Warnsveld en Lochem. Dankzij hun inspanning is het gelukt, het vuur tot de toren te beperken. De brand in de achterbouw, die spoedig was bedwongen, is alleen het orgel ernstig beschadigd. De vaste spulrichting, die door het opendraaien van een kraan opgebegane grond de toren bij brand

eenstemming is met de fundamentele nationale belangen zowel van Arabieren als Joden.  
De wijziging van het Amerikaanse standpunt karakteriseerde Gromyko als een poging om Palestina te veranderen in een militair-strategische basis van de Verenigde Staten en Engeland.  
Tevoren heeft de Amerikaanse afgevaardigde twee resoluties bij de Veiligheidsraad ingediend, waarin in de eerste omzendelijke wapenstilstand in Palestina wordt verzoekt. De tweede verzoekt een speciale bijeenroeping van de Algemene Vergadering der UNO voor het opnieuw in behandeling nemen der Palestijnse kwestie. Tusschen heeft de UNO-commissie voor de uitvoering van het delingsbesluit haar werk rustig voortgezet, daar zij tot dusver geen nieuwe instructies van de Algemene Vergadering heeft gekregen. Zij heeft de eerste praktische stap gedaan om te komen tot een voorlopige regeling voor de Joodse staat. De samenstelling van deze regering zou spoedig worden bekend gemaakt.

nat zou moeten houden, heeft helaas niet gewerkt.

## Klokken storten naar beneden.....

Om ongeveer half tien is de eerste klok onder donderend geraas naar beneden gestort. De klok, die een gewicht heeft van 2000 kg, kwam achter het orgel in de kerk terecht. Even na 12 uur volgde een tweede klok van 3 ton. De brandweer verlichtte haar blussingswerkzaamheden des avonds en des nachts in de kerk bij het licht van verscheidene schijnwerpers.

De St. Walburgkerk, die in de 18e eeuw werd gebouwd, heeft helaas niet gewerkt.

De St. Walburgkerk, die in de 18e eeuw werd gebouwd, heeft helaas niet gewerkt.

## Aannemer Buur capituleerde „Geen rancune-maatregelen“, zeiden de bouwvakarbeiders

(Van onze verslaggever.)  
Evenals op alle bouwwerken, waren ook de bouwvakarbeiders aan het Amstelcomplex gisterochtend om 7 uur aanwezig om aan de slag te gaan.  
Maar, dacht baas Buur, dat is toch al te gemakkelijk. Hij liet weten, dat voor vier man onder geen enkele voorwaarde werk aanwezig was, nu niet en in de toekomst evenmin.

Deze vier waren leden van de Contactcommissie en behalve Ko'Verinden die wegens zogenaamde contributieschuld geroepen is uit het N.V.V. lid van de E.V.C. Tegelijkertijd liet aannemer Buur weten, dat in verband met materiele moeilijkheden er voor 15 anderen voorlopig geen werk was. Grote beroering onder de bouwvakarbeiders...  
Om 9 uur kwamen zij bijeen en besloten in elk geval de rancune-maatregelen tegen hun vier kameraden niet te aanvaarden.

## Ik trek het ontslag niet in

Een delegatie van drie man deelde dit gemeenschappelijk besluit aan Buur mede. Deze antwoordde kort: „Ik trek het ontslag van die vier niet in!“

Met de op de hoogte van de toestand gestelde voorzitter, der plaatselijke E.V.C.-Bouwvak J. van der Linde, trok men opnieuw naar de aannemer. Buur bleef op zijn standpunt staan.

„Strijken de boel“ was het parool. De jongens ontbroken na een staking van 12 weken liepen naar de keet om hun kieren en gereedschap te halen.  
Ze stonden reeds op de dijk die langs het werk loopt, toen baas Buur met een paar onderbazen langs naar de plaats kwam waar de voorzitter van de E.V.C.-Bouwvak met enige leden van de contactcommissie stond te praten

algemeen complete in geheel West-Europa, die tal van veldslagen hebben bevestigd. Het is een feit, dat de Amerikaanse vloot, die door de Amerikaanse regering is uitgezonden, een voortzetting is van de Amerikaanse politiek van het „containment“ van de Sovjet-Unie.

## Geruchten over de oorzaak

Begrijpelijkerwijze spreekt heel Zutphen over 'dese buitrenswaardige brand. Volgens hardnekkige geruchten zou de brand zijn ontstaan tijdens werkzaamheden, die door loodgieters aan de toren werden verricht. Aanvankelijk slaagden de loodgieters erin het vuur te bedwingen, doch door de felle Oostenwind laaiden plotseling de vlammen onhoudbaar op, waarna het vuur zich zeer snel verder heeft verspreid. Bevestiging van deze geruchten kon echter niet worden verkregen.

Mevr. Roosevelt komt naar Europa — Mevrouw Roosevelt is aan boord van de „Queen Elisabeth“ naar Europa vertrokken. In Londen zal zij het standbeeld van President Roosevelt onthullen. Daarna brengt Mevr. Roosevelt een bezoek aan België en Nederland. Te Brussel zal zij spreken tot een bijeenkomst van de internationale vrouwen van vrouwen en te Utrecht zal haar door de Universiteit het ere-doctoraat worden verleend.

ten. Reeds volgde zijn voortzetting. Beide mannen zochten met toren doodsoverrapping. Het is een feit, dat de Amerikaanse vloot, die door de Amerikaanse regering is uitgezonden, een voortzetting is van de Amerikaanse politiek van het „containment“ van de Sovjet-Unie.

treinongeluk  
Den Jangajse streekte in Woensdagmiddag in Nieuw-York. Het was een ernstig ongeval, waarbij 27 personen werden gedood en honderd en twintig gewond.

## Amerikaanse zwendel - rapport over China Ongunstig verslag door senaatscommissie weggemoffeld

„Tjjang Kai Sjiek te een machtsovername, die aan het hooft staat van een corrupte despotijst-regering en gestuwd wordt door een Gestapo en een geheime partijdienst“. Dit staat zwart op wit in het dagboek van generaal Stihwell, de vroegere Amerikaanse bevelhebber in het Verre Oosten en is gepubliceerd in het Ladies Home Journal, een uitgave van de Amerikaanse weekbladkring Henry Luce.

Stihwell staat in zijn oordeel over Tjjang, onder verantwoordelijkheid van de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen heeft reeds een rapport opgesteld, waarin het „ondoelmatig handelen en de onbekwaamheid“ van de leiders der Chinese centrale regering werden geteld.

Het rapport is echter ingetrokken en vervangen door een nieuw, dat het twintigjarige „onzelfzuchtige patriottisme“ van Tjjang Kai Sjiek prijst en eveneens zijn regering, die „onze gemeenschappelijke strijd tegen de bedreiging van de internationale vrede en veiligheid en tegen de communistische agressie vertegenwoordigt“.

In China zijn, volgens het nieuwe rapport, de elementen en idealen aanwezig, in staat om het „scheuring veroorzakende en buitenslands georiënteerde communisme“ te verslaan. Als de V.S. niet te hulp schieten, bestaat de kans, dat China een „door communisten beheerde“ satellië“ wordt. Tjjang verdient dus steun.

Vanwaar deze plotselinge ommetkeer? In een officieel stuk? Heel eenvoudig. Het tweede rapport inzake China werd gepubliceerd... enige minuten vóór senator Vandenberg het congres om een som van 463 miljoen dollar voor burgerlijke en militaire hulp aan China verzocht. Ook het Verre Oosten moet van het communisme en voor Amerika worden gered.

De Amerikaanse senaat heeft gisteren een wet goedgekeurd, waarbij aan Tjjang Kai Sjiek voor 463 miljoen dollar „economische en militaire hulp“ wordt verleend. De wet machtigt de regering om 150 miljoen dollar te gebruiken voor de directe bewapening van de „anti-Communistische troepen“ van Tjjang Kai Sjiek.

## Over de grens

Atombomb als koevoet — Henry Stimson, de voormalige Amerikaanse minister van Oorlog, vertelt in zijn memoires, dat bij Truman in 1945 te Potsdam voorstelde om het geheim van de atombomb te gebruiken om „de geheime politiek“ van de Sovjet-Unie te democratiseren. Een paar maanden later zag Stimson zelf het ongrijpige van zijn „plan“.

In Oostenrijk worden „hoedwetten“ voorbereid — In geheime besprekingen tussen de leiders van de socialistische partij en de katholieke volkspartij met regeringsvertegenwoordigers is besloten in Oostenrijk „hoedwetten“ te vormen, die de bevoegdheden van president en volkvertegenwoordiging over kunsamen, ingeval dit nodig mocht blijken. Aan het Oostenrijkse parlement zal een wet worden voorgesteld, waarin wordt voorgesteld deze ondermijning van zijn eigen macht goed te keuren. Het is een voorstel, dat de Joegoslavische partizanen de grens kunnen overtrekken (1).

## Elf Griekse generaals ontslagen Offensief onder Amerikaanse leiding

De Amerikaanse en Engelse militaire missies in Griekenland hebben doorgezet, dat elf van de twaalf Griekse generaals door de Nationale Verdedigingsraad van hun functie zijn ontheven. De enige, die zijn plaats behield, was de chef van de generale staf, generaal Yaxidis. Volgens de acht en twintigjarige minister-president Sophoulis is deze stap genomen om de jeugd een kans te geven. In het gebied van Kilikes, in de omgeving van Saloniki, hebben de Griekse regeringsleiders een offensief ingezet. Volgens de berichten uit Griekenland wordt dit offensief uitgevoerd naar Amerikaanse richtlijnen. De leiding berust nu op de Griekse generaals verzoeken, in handen van Amerikaanse stafofficieren. Engelse en Amerikaanse waarnemers zijn bij de troepen aanwezig. Een senaatscommissie heeft een voorstel opgesteld, dat dit offensief een voorlopig zal zijn voor de doeltreffendheid van de Amerikaanse adviezen.

**HET WEER**  
Medegedeeld door het K.N.M.I. te De Bilt.  
Geldig van Woensdagavond tot Donderdagavond.  
AANWAKKERENDE WIND  
Tijdelijk tot stormachtig toegenomen. In handen van Amerikaanse stafofficieren. Engelse en Amerikaanse waarnemers zijn bij de troepen aanwezig. Een senaatscommissie heeft een voorstel opgesteld, dat dit offensief een voorlopig zal zijn voor de doeltreffendheid van de Amerikaanse adviezen.  
Morgen Zon op 6.16, onder 13.13; Maan op 6.24, onder 10.05.  
1 April Laatste Kwartier.

# DE WAARHEID

## VOLKSDAGBLAD VOOR NEDERLAND

Adres: Redactie en Administratie:  
's-GRAVENHAGE: Prinsengracht 60.  
Telef. Redactie 98817, Administratie  
Prinsengracht 60, Telef. 33543.  
DELFT: Grote Markt 25a. Telefoon.  
Redactie 1806.  
LEIDEN: Haarlemmerstraat 47. Telef.  
Redactie 23590.

8e Jaargang No. 23

Hoofdredacteur: Paul de Groot  
Plaatsvervangend hoofdredacteur:  
F. Schoonenberg  
Directeur: N. van der Drift  
Abonnementen Postgtr. No. 176567 Den Haag  
Advertentiën Postgtr. No. 246337 Amsterdam  
Abonn. 32 ct. p.w., f 1.49 p.m., f 4.26 p.k.w.  
(Inclusief incassokosten)

# Arabieren zetten de oorlog voort

## Paria-politiek

MINISTER DREES heeft gesproken. Over de sociale vraagstukken en zijn reeds werd een ontmaakt van de verarmingspolitiek van de regering, van de Partij van de Arbeid, van hemzelf.

Het meest alarmerende was zijn aankondiging van de werkloosheid.

En Drees heeft geen oplossing, omdat hij de verwekker ervan is. Waarom zal er weer werkloosheid, de vloek der arbeiders, zijn? Omdat de Nederlandse bevolking te hard groeit.

Aldus sprak Drees en zijn woorden waren een belediging voor ons volk.

Er komen te veel kinderen. Dat zegt een minister van de Partij van de Arbeid. De arbeidersklasse groeit te hard, dus is zij zelf schuldig aan de werkloosheid, die er is en zal toenemen.

Niet de kapitalistische productiewijze, niet de uitbuiting van de werkers, niet de brutale bevoorrecht van de ondernemers en aandeelhouders, maar het arbeidsgebrek zelf is verantwoordelijk voor de werkloosheid.

Deze „socialist“, deze voorman van de P.v.d.A., vak met de bestzittende klassen, maar de klasse der werkers aan; hem is de schrik om het hart geslagen, dat er te veel arbeiderskinderen geboren worden. Er is geen plaats voor hen in het beloofde land van Drees, van de P.v.d.A.

De bevolking groeit te hard volgens hem, ondanks het feit, dat honderd duizend en meer jongemannen in de jonge kracht van hun leven, in Indonesië staan, ondanks het feit, dat iedere dag in de rimbobee het leven wegvloeit uit jonge kerels.

Drees' woorden voorwerpen een catastrofe op de arbeidsmarkt en zijn oplossing is: emigratie! Emigratie zal de werkloosheidsdruk kunnen verlichten, aldus minister Drees.

Er is geen plaats meer voor de kinderen en de levenden kunnen niet helpen! En Drees zegt: de emigratie van land- en vakarbeiders wordt geen hinderpaal meer in de weg gelegd. In 1948 zullen waarschijnlijk 20.000 personen uit ons land emigreren.

Verdere stuyging van het aantal emigranten wordt verwacht en bevordert.

De „socialistische“ politiek van de regering heeft de bevolking te

## Hebreeuwse universiteit in Jeruzalem opgeblazen

De Arabische leiders hebben heel wat voorwaarden vastgeknoot aan hun aanvaarding van de wapenstilstand. In de eerste plaats verlangen zij, dat Palestina gesloten zal worden voor Joodse immigranten. Reeds worden de Joden op Cyprus door de Engelsen vastgehouden. Dan hebben de Arabische leiders te kennen gegeven, dat iedere oplossing, die de politieke eenheid van Palestina niet handhaaft, door hen verworpen zal worden.

De Arabische leiders hebben de uitnodiging van de Veiligheidsraad om het vuren te staken wel in naam aanvaard, maar volgens hen moet het tijdstip nog nader vastgesteld worden. Zij zeggen zelfs, dat de Arabische voorwaarden eerst aanvaard moeten worden, voordat de Arabische voorwaarden eerst aanvaard moeten worden, voordat de Arabische voorwaarden eerst aanvaard moeten worden, voordat de Arabische voorwaarden eerst aanvaard moeten worden.

## Cyprus-Joden protesteren

De Joodse wijken in Jeruzalem werden de gehele nacht onophoudelijk gebombardeerd, terwijl de Arabische leiders aanvallen lanceerden aan het Noord- en Zuidelijk front.

De Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem is door Arabieren opgeblazen. De Joden hebben medegedeeld, dat zij het bevel „staakt het vuren“ hebben ingetrokken en dat de Joodse strijdkrachten de strijd opnieuw hebben opgenomen.

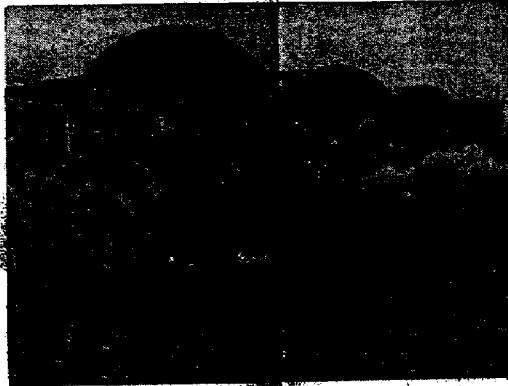
Nadrukkelijk werd echter door Israël verklaard, dat het opnieuw het bevel „staakt het vuren“ aan zijn troepen zal geven, zodra de datum daarvoor door de Veiligheidsraad is vastgesteld.

Intussen werd door de Veiligheidsraad een voorstel aanvaard, waarbij aan de U.N.O.-bunkerslaar Bernadotte de bevoegdheid wordt gegeven om in overleg met Arabieren en Joden het tijdstip van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, aldus een Britsch uitte.

De „socialistische“ politiek van de regering heeft de bevolking te

De „socialistische“ politiek van de regering heeft de bevolking te

De „socialistische“ politiek van de regering heeft de bevolking te



Door Bevin's laatste „socialistische“ maatregel blijven de Joodse immigranten gevangenen achter het prikkeldraad op Cyprus.

## Amerikaanse bommen op zogenaamde Sowjet-duikboot Vijftig Amerikanen naar het ziekenhuis

Vijftig leden van de bemanning van een Amerikaanse onderzeeboot liggen in het ziekenhuis, gewond door bommen uit een Amerikaanse vliegtuig.

Het geval gebeurde volgens de Amerikaanse afgevaardigde Scott in de zogenaamde periode van „angst“ omdat bij de kust van de Stille Oceaan Sowjet-onderzeeërs zouden zijn waargenomen.

Zo kregen de Amerikaanse zeeleiders hun trekken thuis; zij maakten hun eigen piloten zenuwachtig, dat deze slechts aan de praatjes dachten en geen kennisgevingen meer zagen.

## Grootste oorlogsbudget in vredetijd

De grootste oorlogsbegroting, ooit in vredetijd opgesteld, zal de Amerikaanse Huis van Afgevaardigden voorgelegd door de commissie voor de toelatingsen.

De begroting is bedoeld voor een militaire macht van 1.234.500 man. Voor de luchtmacht is 2.3 miljard dollar uitgetrokken, maar het aantal gevechtsvliegtuigen dat moest worden gebouwd, werd niet opgegeven.

De gehele begrotingssom blijft nog bijna 645 miljoen dollar onder het door Truman gevraagde bedrag. Het Amerikaanse kabinet wenst, verduidelijk aan het parlement, inplaats aan pres. Seokarno.

Het Democratische Volkfront bevestigde de tot standkoming van

Het Democratische Volkfront bevestigde de tot standkoming van

Het Democratische Volkfront bevestigde de tot standkoming van

## Neher naar Djokja

Uit Batavia wordt gemeld, dat behalve Van Vredenburg, ook Neher naar Djokja zou gaan. Beiden zijn leden van het Nederlandse „Opperbestuur“ in Indonesië. Vandaag zouden zij een onderhoud hebben met de Republikeinse premier Hatta.

Op de Economische Conferentie van de U.N.O. voor het Verre Oosten en Azië heeft India een voorstel ingediend, om de Republiek ook tot de conferentie toe te laten als toegevoegd lid. De rest lufte vond status bij de Sowjet-Unie, Pakistan, Ceylon en Birma, terwijl Australië gesteund door Nieuw Zeeland een voorlopig lidmaatschap voorstelde tot het tijdstip dat de politieke kwestie tussen de Republiek en Nederland beslist is.

Engeland en Frankrijk zijn tegen een afzonderlijke vertegenwoordiging der Republiek en steunen de Nederlandse plannen om twee zetels in de Nederlandse delegatie aan de Republiek ter beschikking te stellen. Ook de Verenigde Staten verzette zich tegen afzonderlijke deelneming van de Republiek en noemde dit een „aanmoediging van economische afscheiding van Nederland“.

## Echtscheiding voor speciale rechter?

Bij de Tweede Kamer is een wetsontwerp ingediend, dat ten doel heeft „lichtvaardige echtscheiding“ tegen te gaan.

Het is de bedoeling echtscheidingszaken in den vervolge op te dragen aan een speciale gezinsrechter, die pogingen in het werk moet stellen om de echtelieden met elkaar te verzoenen. Deze rechter kan zich hierbij laten bijstaan door een gezinsraad, die gedacht is als een uitbouw in de tegenwoordige voogdijraad. Bij de organisatie en uitbreiding van de voogdijraad dient dan een bijzondere kamer opgenomen te worden, die tot taak heeft de instandhouding van huwelijken te bevorderen.

Zolang de reorganisatie van de rechterlijke macht nog niet is verwezenlijkt zal de taak van de gezinsrechter vervuld kunnen worden door de kinderrechter, die zich laat bijstaan door de voogdijraad.

Subsidie voor oorlogsveteranen - Bij de Tweede Kamer is een wetsontwerp ingediend om subsidie te geven aan rechtspersonen, die de voogdij hebben aanvaard voor oorlogsveteranen.

Zowel Bradley de chef van de

Zowel Bradley de chef van de

Zowel Bradley de chef van de

Zowel Bradley de chef van de

## Londense Conferentie geëindigd Geen Amerikaanse garantie tegen nieuwe Duitse agressie

### West-Duitse staat van Amerikaans maaksel

Zoals wij gisteren reeds in een gedeelte onzer edities vermeldde is op de Londense conferentie over Duitsland een compromis bereikt. Associated-Press wijst er op, dat uit het inmiddels uitgegeven communiqué niets blijkt van de hevige strijd, die gevoerd is tussen Amerika en Engeland aan de ene kant en Frankrijk en de Benelux aan de andere kant.

## Grenscorrecties niet behandeld

Men is het in feite slechts over één punt volledig eens geworden, n.l. de geschilpunten..... later te bespreken.

Ten aanzien van de contróle-raad op de Roer-industrie, die zich slechts bezig houdt met de verdeling van de producten, wordt er op gewezen, dat Amerika samen met Engeland en Duitsland door de aard van de samenstelling, altijd een meerderheid hebben tegenover de gedelegeerden van Frankrijk, België, Nederland en Luxemburg.

Er is aan Frankrijk slechts een vage toezegging gedaan, dat het Roer-staal de Franse industrie niet mag bedreigen.

## De watersnood in Canada Kritieke toestand tot aan Oceankust

Nog steeds is de toestand in Noord-West-Amerika kritiek. Ten minste 80.000 inwoners van Brits Columbia namen de wijk na de nieuwe dijkbreuk van de Fraser-rivier op 80 km ten Oosten van Vancouver. Op de plaats waar het 25 m brede gat in de dijk werd geslagen, moesten duizend omwonenden worden geëvacueerd.

Ook elders in deze provincie steeg het water regelmatig. De bewoners van Trail, juist ten Noorden van de Canadees-Amerikaanse grens, versterkten koortsachtig de dijken en waterkeringen, daar het water reeds de zakenwijk binnenspelde.

Het gebied van Clatskanie, tussen Portland en de kust van de Stille Oceaan, wordt door het water van de Columbia, dat bijna tot de kruin van de dijk is gestegen, bedreigd. De bewoners zijn geëvacueerd.

## Ook nog minder paardevlees

Bij Portland is de rivier reeds over zijn hoogste stand heen. In zes gebieden, van Portland tot aan de kust van de Stille Oceaan, achtte bon van 100 gram 150 gram paardevlees verkocht mag worden.

De omzet van paardevlees is nu zo sterk gestegen, dat besloten is met ingang van Vrijdag 4 Juni de rantsoenwaarde van paardevlees tot neder ander te vermindern.

De nieuwe verzoeken

De nieuwe verzoeken

De nieuwe verzoeken

# N.K.F.

## Vijf miljoen winst

De Nederlandse Kabelabriek te Delft deed mede, dat haar winst-saldo over het jaar 1947 vijf miljoen van de belastingen bedraagt. Er zal een bedrag van circa twee en een half miljoen worden afgeschreven, waarna voor de aandeelhouders twee en een half miljoen overblijft (1946: 1.4 miljoen). De houders van oplichtersbewijzen zullen f 1454 per bewijs ontvangen; voorts wordt het dividend van 6 op 1 procent gebracht. Hiervan kan 5 procent in aandelen worden opgenomen.

## Drukkerij-personeel roept op tot actie



... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

Wij herinneren de sociaal-democraten aan de jaren vóór de oorlog. Toen was er nog een Plan van de Arbeid tegen de werkloosheid, nu is er zelfs geen plan meer, nu zegt men: verdwijn!

De sociale politiek van de regering, waarvoor in de eerste plaats de Partij van de Arbeid, als medecontractant, verantwoordelijk is, heeft de hulshandig van ons volk in de soep geadraaid.

In het jaar 1948, drie jaren na de bevrijding, staan arbeiders, werknemers, vissersgezinnen spookt der werkloosheid. Dat is de rotte vrucht, die van de aan het kapitaal vergroede P.v.d.A.-boom afvalt.

Dat zal niet direct gebeuren, zegt de minister, maar onvermijdelijk zal het zijn. Maar de verkiesingsdatum is niet vast, voor de verkiezingen niet gedaan durft te worden, staat op stapel voor ná de verkiezingen.

Minister Drees acht het niet onwaarschijnlijk, dat dit duizend worden van het leven, een verhoging van het loonpelli noodzakelijk zal maken.

Demagogisch staat in een zo juist uitgekomen verkiezingsmanifest van de P.v.d.A.: „Ziet naar uw eigen land. Het is arm, nog altijd. De arbeiders leven sober, de middenstand heeft zorgen en is ziek, die in weelde baden.“

Zij zijn de uitvoerders van de verarmingspolitiek, die de rijken rijker en de armen armer maken en zullen blijven maken.

De Nederlandse werker staat op het kruispunt. Gaat hij links en roddel, dan vermindert hij de armoede-plaand, dan rendert hij op de armoede-plaand, dan rendert hij op de armoede-plaand, dan rendert hij op de armoede-plaand.

**HET WEER**  
Medegedeeld door het K.N.M.L. te De Bilt.  
Gefolg van Donderdagavond tot Vrijdagavond.  
BUIGK.  
Wisselend bewolkt met enkele buiten, plaatselijk met wat hagel of onweer. Weinig verandering in temperatuur. Wind tussen West en Zuid, aanvankelijk krachtig, vooral langs de Waddenkust, later wat afnemend.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

Intussen heeft graaf Bernadotte aan Trygve Lie getelegrafeerd, dat de datum voor het ingaan van de wapenstilstand, niet zo vroeg gesteld moet worden, daar dit de controle daarop onmogelijk zou maken.

De Joodse afgevaardigde verlangde nog nadrukkelijker van de Engelsen, dat zij gedurende de wapenstilstand geen wapenen aan de Joden zouden geven en dat de weg Tel Aviv-Jeruzalem opengehouden zal worden voor de Joodse voedsel-convooien.

De Engelsen hebben officieel bekend gemaakt, dat alle gezonde Joden op Cyprus gedurende de vier weken wapenstilstand op Cyprus zullen worden vastgehouden. De 24.000 Joden op Cyprus hebben bij de Veiligheidsraad geïnstanteerd tegen dit besluit.

In het Britse Lagerhuis verklaarde Bevin, dat de invasie van Transjordan in Palestina „niet een daad van agressie is.“

Hij verklaarde ook, dat de wet, die aan Britse officieren verbiedt in een vreemd leger dienst te doen, niet van toepassing is op Glubb Pasja, de Engelse bevelhebber van het Transjordanische Legioen!

De artilleriebeschieting op Jeruzalem werd niet onderbroken. Vele Joden uit Jeruzalem zijn naar buiten getrokken. Bij Latron, dat van vitaal belang is voor de verbinding Jeruzalem-Tel Aviv (die thans door de Joden wordt beheerd) gaat de strijd voort. De Joden deden vier aanvallen op oud-Jeruzalem. De Joden hebben bekend gemaakt, dat zij op het ogenblik, dat hun werd bevoien het vuren te staken, gereed stonden tot de aanval op de Arabische driehoek Djezinja-Toekadem-Nabioes.

**Fa. Bruynzeel veroordeeld**  
In hoger beroep gegaan

Woensdagmiddag heeft de Haarlemmer rechtbank na langdurige verhooren en vinnige debatten met de verdediger van de firma Bruynzeel, die terecht stond wegens het niet nakomen van administratieve verplichtingen en het verkopen van meubelen voor te hoge prijzen, een uitspraak gedaan. De rechtbank heeft de firma Bruynzeel, die 88.483,50, zijnde het teveel verdiende bedrag. De eerste twee punten van de beschuldiging (het niet nakomen van de verplichting tot bepaalde administratieve maatregelen) werden niet aangetast verklaard. De directeur van de heer C. Bruynzeel, verklaarde in hoger beroep te zullen gaan.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

Zij roept het volk op om bij de regering erop aan te dringen de erkenning van de S.U. te accepteren. Het Front beschouwt de terugroeping van Soerjono als een afkeuring van de overeenkomst en is het niet daarmede eens.

De politieke partijen hebben een comité opgericht met Tamboean (Christelijke partij) als voorzitter, dat overeenstemming moet bereiken over het Nationale programma.

**Op 12 Juni spreekt PAUL DE GROOT in K. en W.**  
Kaarten à 25 ct.  
Alom verkrijgbaar  
Geen man en geen vrouw  
blijve thuis  
**ROOD IS TROEF!!**

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**De tachtigjarige oorlog**  
5 JUNI 1648: Vrede van Munster  
5 JUNI 1948: Tentoonstelling „Tachtig jaren vrijheidstrijd“ in Delft

**HET Rijn groen werpt zijn prille schaduwen over de Deltse grachten.**  
Soms laat een poortje de blik vrij naar een hofje, waar een geel tegelpad naar achter laag hout verscholen huisjes leidt en waas men Vermeer aan het werk zou wamen. Een schuit vol bloemkool wordt door de Oude Delft geboemd. De Oude Delft. Oud Delft, een vertrouwde, Hóllandse titel, zoals er zoveel al eeuwenlang liggen tussen water en weiden.

Langs de gracht loopt een jongen, verdept in een boek. „Hoe ik de oorlog zag“, een reportage van de laatste oorlog. Men leeft het leven van zijn eigen tijd, al schijnt hier het verleden nog voor ons open te liggen.

Op het Deltse Prinsenhof heeft men een stuk van het verleden voor alle Nederlanders opengelegd, voor allen, die willen komen en kijken. Er staan kisten opgestapeld in een boudoir. Het is Engeland. Er zijn er gekonst uit Brussel en Wenen, uit Frankrijk, Duitsland en zelfs uit Spanje. Als al die kisten zijn uitgepakt en de inhoud is neergezet en opgehangen, zal zich het panorama van de „tachtig jaren vrijheidstrijd“ ontvouwen, dat men met deze grote tentoonstelling ter herdenking van de vrede van Munster nastreeft. De wanden van het fraai gerestaureerde Prinsenhof zullen een doorlopend verhaal van de Tachtigjarige Oorlog tegen Spanje vertellen. Men heeft er reproducties van authentieke prenten-sets voor gegeven, die fotoreportage (ter dank van de vrede) van de documenten, echte stukken en opeleën, munten en zegels. Maar er is nog veel meer uit de kisten gekomen: bronzen beeltes

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Meisje deed dodelijke misstap in liftkooi**  
Een tragisch ongeval vond plaats in de fabriek van de firma Ardrelon te Bodegraven. De 22-jarige Annie Houtman uit Alphen a/d Rijn, begaf zich met enige vriendinnen in de fabriek op een verdieping naar de lift en wilde daar instappen. Zij opende de deur en bemerkte niet, dat de lift zich op een étage hoger bevond. Zij stapte achteruit in het donkere gat en stortte met een gil naar beneden. Hoewel onmiddellijk medische hulp aanwag was kon deze niet worden baten. De politie onderzoekt hoe het mogelijk is geweest, dat de liftdeur geopend kon worden, terwijl de lift een verdieping hoger was.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Drukkerij-personeel roept op tot actie**  
C.A.O. kwam ondemocratisch tot stand.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Geen extra melk bij giftige arbeid**  
Op vragen van Cor Borst (C.F.N.) over exportmogelijkheden van boter, heeft de minister van Landbouw geantwoord, dat dit jaar 10.000 ton boter voor export vrij komt.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Salarisherziening Overheidspersoneel**  
Herberekening van 1 Januari 1948

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Nederlandse boter vindt weinig aftrek in het buitenland**  
Op vragen van Cor Borst (C.F.N.) over exportmogelijkheden van boter, heeft de minister van Landbouw geantwoord, dat dit jaar 10.000 ton boter voor export vrij komt.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Homer Bigart**  
de Griekse correspondent van het Amerikaanse blad New York Herald Tribune, bekend om zijn reactionaire opvattingen, doet in een artikel, waarvan wij hier uittreksels brengen, sensationele onthullingen over de toestand in Griekenland en het aandeel van de Amerikanen in de wan-toestanden onder het fascistische regime. Het artikel is het antwoord op een vervoerschrift, dat Grinwood, de vertegenwoordiger van Truman in Athene, in hetzelfde blad heeft gepubliceerd. (Zie artikel pag. 3).

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Geen nieuw consumentencrediet**  
Op een dezer dagen gehouden persconferentie deelde minister Dr. J. Mees, dat, na afloop van het thans geldende, geen nieuw consumentencrediet naar zal worden verstrekt.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Kravchenko, een lachsucces voor de Moscovieten**

**Mej. Blum kocht het boek in Moskou winkel**

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

**Zondag spelen EDO en BVV niet**  
Doordat B.V.V. protest aantekend heeft tegen het feit, dat de, in onderling overleg vastgestelde volgorder der wedstrijden op het laatste ogenblik is veranderd, is onder de buitenlanders leden zijn, niet of slechts geringe genoeg om naar Kravchenko te luisteren.

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

... van de wapenstilstand vast te stellen. Gromyko hield zich afzijdig van deze besprekingen, welke een nog verdere uitbreiding van het bereik tot buiten van het gebied...

# Van en over anderen

**Americana**  
**W**ij hadden het reeds over het jubileum van de Protestantse-Christelijke Werkgevers. Daar werd ook door mr. Meynen het woord gevoerd. Wij is de bekende ex-minister van oorlog, ex-vertegenwoordiger van de wapenfabrieken Dupont de Nemours uit Amerika en thans minister van Buitenlandse Zaken van de Amerikaanse Kunstzede-Unie. Hij weet dus alles van Amerika af en zette er volgens het verslag in de Werkgever het volgende van:

"Uitvoerig gaat spreker over welke elementen voortleidend van de calvinistische levenswijze, nog steeds het Amerikaanse en Engelse economische handelen beheersen... al hebben zij zich vaak in een geheel andere richting ontwikkeld dan de Hervormer dit bedoelde... Gevoel wordt op de standaardisatie in Amerika van product, mens en cultuur..."

Voorzeker heeft de Hervormer, Maarten Luther, er nooit van kunnen dromen dat de calvinist Myron Taylor nog eens Amerikaans gezand bij de Frans zou worden en dat de calvinisten van de Bankhuus Pierpont Morgan de schatten aan goud en dollars van het Vaticaan zouden beheren. Ook mr. Meynen's uitsluiting over de standaardisatie van mens, product en cultuur in Amerika is belangrijk. De kapitalisten verrijken het socialisme steeds, en de Sowjet-Unie in het bijzonder, dat zij de mens tot een "robot" zouden maken. Hier blijkt dat de juist door het kapitalisme, in zijn hoogste Amerikaanse vorm, wordt gedaan. IJza Ehrenburg heeft de indertijd na zijn reis door Amerika zo juist gezegd: wij socialisten zijn voor de standvastigheid van herenocostuums en kookpannen. Maar wij zijn tegen de standaardisatie der mensen".

## Kleine boer en landarbeider

**W**ij lezen in „De kleine boer“ orgaan van de Bond van kleine Boeren, de volgende beschouwing over landarbeiderslonen:

„De kleine boer staat onder tegenover de arbeiderslonen in de landbouw dan de grote boer-werkgever, omdat een behoorlijk loon voor de landarbeiders voor de kleine boeren een teoreetisch van belang is. Te eerste, daar sommige kleine boeren van de te kleine bedragen nog wel eens arbeid bij anderen verrichten en ten tweede omdat die arbeiderslonen in de richtprijs worden verrekend en zij dus het arbeid ook beter krijgt betaald!“

Kleine boer en landarbeider hebben één belang. Zij behoren hun strijd dan ook wederzijds te ondersteunen.

**Waarom?**  
**I**n het uitstekende weekblad voor de jeugd „Men“ wordt een kleine maar merkwaardige incidentie afgedrukt. Het is naar de jongen van een „landingsoperatie“ gewond en naar Neder-

# KRAVCHENKO EN DE RODE PIMPERNEL

## Stalin's waakzaamheid droeg vruchten

**W**ij hebben reeds de onthulling van het tijdschrift „Les Lettres Françaises“ vermeld, dat het boek „Ik verkoos de Vrijheid“ door de wit-Russische Amerikaanse emigrant Don Levin in opdracht van de O.S.S., de Amerikaanse Ontheim Dienst, is geschreven. Deze onthulling zou niet eens noodzakelijk zijn geweest om de Amerikaanse herkomst van het boek te ontdekken. De inhoud bewijst deze voldoende. Men kan er alle hoofdartikelen van Walter Lippmann, alle grove propaganda-leuzen uit de gehele Amerikaanse pers in terugvinden. Men kan als met de vinger wijzen, waar uit de giffige bronnen van de Duitse Goebbels-propaganda is geput. Dit is zo opvallend, dat zelfs verstokte anti-communisten er door aan het twijfelen zijn gebracht.

**D**e schrijver heeft een oud recept toegepast, dat al in vroeger jaren geldend heeft om de Franse revolutie te bevullen en dat door hem tegen de Russische revolutie wordt gebruikt. Vele jaren geleden schreef de Baroness Orczy een serie romans, waarvan de held een Engelse Lord was, die zich de Rode Pimpernel noemde. Die Rode Pimpernel organiseerde de ontvoering van veroordeelde aristocraten uit het revolutionaire Frankrijk van 1792. Het recept van Baroness Orczy was eenvoudig; alle Franse revolutionairen waren slecht, alle aristocraten en de met hen samenwerkende Britten, waren engelen van goedheid. De grote Franse revolutie kwam de lezers van de Rode Pimpernel voor ogen als een onafgebroken reeks van ontvoeringen en martelingen van onschuldige en lieflijke graven en hertoginnen, mitgeaders hun echtgenoten en kinderen. De Fransen waren wrede politie-mannen, speurhonden en beulen. Zij hadden een ruw en slecht karakter en vervolgden alles en iedereen. Als men op de Rode Pimpernel af gaat, was de Franse revolutie niets dan een gruwelijke nachtmerrie. De enorme betekenis, die zij voor de menselijke beschaving had en nog heeft, bestaat eenvoudig niet. Hoe het Frankrijk van de guillotine ooit het lichtende bakken van de Europese beschaving gedurende eeuwen heeft kunnen zijn, blijft een raadsel.

**O**p deze manier gaat ook Don Levin, alias Kravchenko, te werk. Rusland is bijliken hem één concentratiekamp. Alle bolsjewieken zijn slecht en ruw. Er is niets dan politie en

alle burgers midden dag en nacht van angst voor de N.K.W.D. Industrie en landbouw, onderwij en leger, alles is even waardeloos. Dat de Russische revolutie gedurende dertig jaar in toenemende mate miljoenen en miljoenen tot politiek bewustzijn en edele geestdrijf heeft kunnen wekken, lijkt, volgens dit boek, volkomen absurd. Dat de grootsten onder de grote geesten, Romain Rolland, Anatole France, Henri Barbuse, H. G. Wells, Sydney en Beatrice Webb, Theo Dreyser, M. Proust, Bernard Shaw, Einstein, Joliot-Curie, Picasso, om er maar enkele te noemen, aan haar zijde stonden of staan, is onverklaarbaar. Dat de honderdduizenden reizigers die dit reusachtige land in alle richtingen doorkruisten, jarenlang woorden en met de bevolking zij omgingen, nooit iets van al die narigheid gemerkt hebben, die in het boek van de Amerikaanse spionagenet verhaald wordt, moet toch wel bevreemdend wekken. Hoe het Godaterwereld mogelijk was, dat een land vol verhongerde dwangarbeiders, zoals de Sowjet-Unie hier beschreven wordt, alleen gedurende drie jaar stand heeft kunnen houden tegen de gecombineerde legers van Duitsland, Italië, Roemenië, Hongarije, Finland met al hun hulptroepen en beschikkende over alle hulpbronnen van Europa, is al even overtuigend. Dit het bovendien nog de overwinning behaalde in Duitsland verpletterd, zoals nog nooit in de geschiedenis een land verpletterd werd, moet eenvoudig een droom zijn. Men moet één van beide geloven: of de Sowjettroepen staan niet in Berlijn, of Don

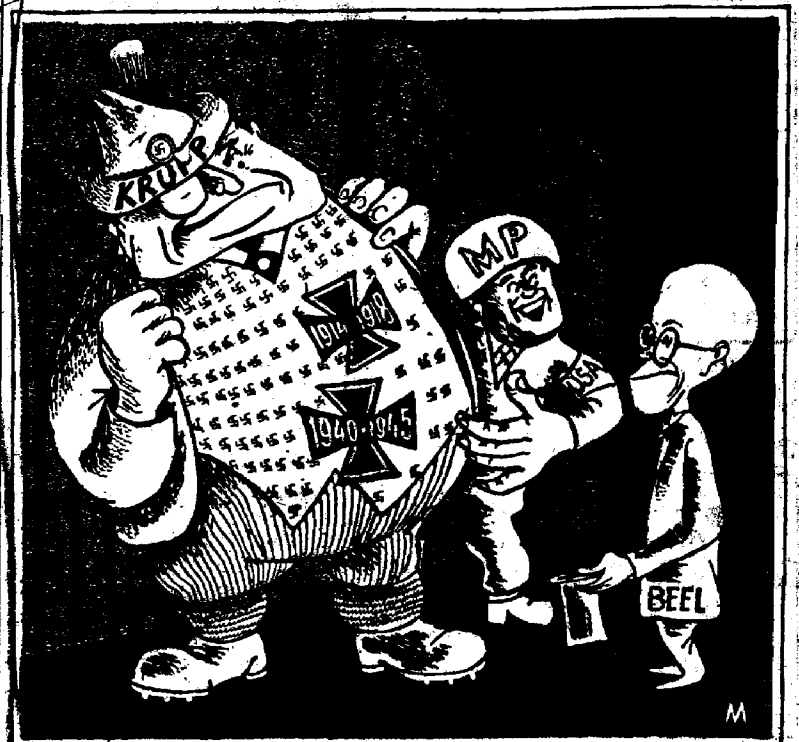
Levin, alias Kravchenko is de grootste leugenaar, die er ooit heeft bestaan.

**I**n het boek wordt vooral de periode in de geschiedenis van de Sowjet-Unie beschreven, waarin de trotskisten en rechtzeten van het soort van Boulcharine tot openlijke terreur, spionage en sabotage tegen het Sowjet-stelsel gingen. De arbeiders- en boerenstaat moest zich daartegen verdedigen. Nu is de strijd tegen de belagers van de Sowjet-Unie in die tijd met harde en doeltreffende middelen aangepakt, nadat het land door de brutale moord op een der meest geliefde leiders, Kirov, was opgeschrikt.

Zulk een strijd brengt vele onaangenameheden met zich. Misgrepen, overduwingen, moeilijkheden voor enkele onschuldigen zijn daarbij niet te vermijden. Het boek „Ik koos de Vrijheid“ niet deze periode door de bril van de trotskisten. Dit behoort niet te verwonderen, daar de schrijver zelf trotskisten en Amerikaanse spionnen zijn, die bij de misdadige praktijken tegen de Sowjet-staat zelf waren betrokken. Typisch was in dit verband een uitspraak van een spreker voor de „Vars“, die zeide: „wat in het boek van Kravchenko beschreven staat, komt overeen met wat J. de Kadé en Arthur Koestler ons over de Sowjet-Unie hebben verteld.“ Geen wonder, het is alles „Made in U.S.A.“

**D**e liquidatie van de trotskistische spionnen r Gestapo, de igelien en Amerikaanse geheime diensten in de Sowjet-Unie in de jaren, die aan de oorlog vooraf gingen, werd in de kapitalistische-landen reeds toen door een woeg gebul van de gehele spionnenonderwereld en zijn politieke agenten, in 't bijzonder in de social-democratie, begeleid. Doch het resultaat was, dat toen Hitler tot de aanval overging, hij in alle aangevallen landen Duitsland en landvervaarders tot zijn beschikking had, behalve in de Sowjet-Unie. De onwrikbare waakzaamheid en doortastendheid van Stalin had rijk vruchten gedragen en het Sowjet-volk veel keed en schande bespaard.

**D**e laatste campagne, die door Amerika thans, door middel van het mannetje Kravchenko, tegen de Sowjet-Unie gevoerd wordt zal evenmin zijn doel bereiken, als de vorige Duitse campagne met Van der Lubbe en de „Protocolen van de Wijzen van Bion“. De feiten spreken een duidelijke taal en die wordt in steeds grotere kring duidelijk verstaan.



„De regering had bevoor tegen het noemen van Duitsland als mogelijke aanvaller.“ „Zij vreesde dat de nauwe samenwerking, die men heeft tot stand te brengen... met Duitsland... zou worden belemmerd door een uitdrukkelijke vermelding.“ (Min. van Buitenlandse Zaken, Van Boetzelaer.)

Mag ik u voorstellen, uw nieuwe bondgenoot...

# De E.V.C. - ruggegraat van de arbeidersklasse

**Cijfers die spreken**  
**E**r zijn cijfers, die boeiender zijn dan menig verhaal en moer overtuigingskracht bezitten dan ettelijke artikelen. Voor ons liggen zulke cijfers, verstrekt door een uitgave van

## Een katholiek schaamt zich

Wij ontvingen van de heer D. Hendrix, rector van het gymnasium te Dordrecht, een brief, die wij in zijn geheel publiceren. De inhoud van de brief achten wij daarom zo verheugend, omdat wederom blijkt, dat katholieke politiek en hogere geestelijkheid niet namens alle katholieke Nederlanders hun anti-communistische activiteit bedrijven. „Het zou mij niet verwonderen, of u zult in uw courant reageren op het pamflet „Manifest van de K.A.B.“, hetwelk vandaag is uitgegeven aan het kerkportaal der R.K. kerken, tenminste hier in Dordrecht in de Sint-Spirituskerk. Laat ik u een aantal woorden daarover mogen zeggen. Ik ben geen communist, tenminste geen lid der C.P.N., geen abonné van uw courant. Wel ben een groot vriend van Rusland, van het oude volk, drager van een rijke, in wezen christelijke cultuur en ook van de eerbiedwaardige Russisch-Orthodoxe Kerk. Ik ken Rusland, reisde er regelmatig van 1930-1938. Ik ken, zij het wat schatplichtig, onze kerken omliggende „manifest“.

pamflet over „de Russische heer, die op zijn plompe pötsch westwaarts sjokt“ aan de berkeur in handen gestopt te krijgen. Ik schaam mij, dat uit Katholieke kring zulke domheden en gemeenheden gezegd worden over een volk, hetwelk mij zeer lief is geworden en welke cultuur ik ten zeerste bewonder. Gelooft mij; nog in de kring klein, maar E.V.C. kring en in de Katholieke kerk ook in Nederland vinden dit met mij afschuwelijk. Wij komen toch niet aan het woord in Roomsse couranten of tijdschriften. Moest u in dispuut hierover met Katholieken komen, dan kunt u van mijn verklaring, zelfs met mijn naam, gebruik maken. Ik geef die gaarne om te verdedigen hetgeen mij zeer lief is: Rusland, het Russische volk, de Russisch-Orthodoxe Kerk (mijn speciaal studie-terrein) en het oude, nu pas herstellende Patriarchaat van Moskou. Weet dus, dat er Katholieken zijn, die zich schamen en begeren over het domme en onwaardige onze kerken omliggende „manifest“.

Dit betekent dat slechts 44 procent van het lidental van het N.V.V. in de grote steden en de arbeidersklasse is. Het lidental van het N.V.V. is 55 procent van het lidental der E.V.C., dus de meerderheid, in de grote steden woont.

Met hoogachting,  
 (w.g.) D. HENDRIX

Centen, centen!

# Van en over Kravchenko: Amerikaanse Van der Lubbe

### „Heyplaat"-paradijs

DE Rotterdamse Droogdok mij beschikt, evenals Philips, over een eigen dorp. In „Tuintorp Heyplaat". In de Nederlandse editie van „Het Nieuw Volk" van 20 Maart j.l. kon men over deze „gemeenschap" het volgende fraais lezen:

„En als regeerders wereld de klassestrijder zijn gelding verloren heeft, dan is het op de „Heyplaat", waar natuurrijk ook maatschappelijk verschillen bestaan, maar waar het lief en leed van de mensen in deze samenleving tijdig gedeeld worden door de directieleden der R.D.M., aan wie alleen een verstekische anarchistische klassestrijder kapitalistische bezettingspolitiek zou toedichten."

Het zij verre van ons om aan deze engelachtige directieuren van de Rotterdamse Droogdok-maatschappij kapitalistische belangspolitiek toe te dichten. Maar dan verwordt het ons toch, hoe zij het hebben klaargestemd om het dividend voor de aandeelhouders, dat in het jaar 1946 nog 8 procent bedroeg, tot 3 procent in 1947 op te voeren. En dat terwijl voor de arbeiders de loonstap bleef gehandhaafd. Deze lieverds verdelen het „lief en leed" tussen hun arbeiders en aandeelhouders zo, dat de arbeiders het leed, en de bezitters het lief krijgen.

Wij laten het aan de oud-SIAP-ers over om zich aan de walfijke hielen-likkerij van grote ondernemers te ergeren, die in het blad, dat eens door Troelstra geleid werd, tegenwoordig bareven wordt.

P.S. Voor wie het niet weet, anarchistisch betekent: iets dat uit de tijd is. Klassestrijders zijn dus mensen, die uit de tijd zijn. Daarom vindt men hen niet in de Partij van de Aandeelhouders die met „De Tijd" meegaat.

## De nieuwe „Protocollen van Sion"

DE propaganda der Duitse Nazi's draaide om twee spillen: een boek der valsingen, de „Protocollen van Sion" genaamd, en een werktuig in mensengedaente, Marinus van der Lubbe.

Van der Lubbe, een willoze zwakkeling, werd gebruikt om te bewijzen, dat de communisten in 1933 de Duitse Rijksdag in brand gestoken zouden hebben. —

## Hoe de Amerikaanse geheime Dienst werkt

DE „Protocollen van Sion", vol uit de duim gezegen gruwelverhalen over de Joden, dienden als middel tot geestelijke vergiftiging van het Duitse volk, om het voor de misdaden van Hitler tegen communisten en al wat verlicht was, rijp te maken. Goebbels was, naar de aard van zijn publiek, op zulk soort middelen aangewezen. De Amerikaanse Nazi's hebben nog geen Rijksdagbrand op touw gezet, en ook hebben zij niet veel aan anti-semitisme. Maar zij hebben hun „Protocollen" en hun Marinus in eigen stijl afgestemd op het Amerikaanse publiek. Hun namen zijn Victor Kravchenko en een boek dat „Ik verkoopte de vrijheid" heet, een bloemlezing uit alle gruwelverhalen over de Sowjet-Unie, die in de loop van dertig jaren door haar vijanden zijn verzameld.

Dit boek wordt door de Amerikaanse propaganda-dienst thans op grote schaal in Europa verspreid. Al wat reactionair is, maakt er gebruik van. Trouw geeft het als feuilleton. Het behoort tot de voornaamste geestelijke bagage van het jesuïeten-organ De Linie. De P. v. d. A. zweert erbij en onlangs gaf de Vars er een bespreking van „in gesprek met de lezer". Ondernemers geven het hun arbeiders cadeau, inplaats van loonsverhoging en ter bevordering van dividendverhoging.

In het voorwoord tot de tweede druk van de

Nederlandse uitgave spreekt de uitgever, Charles Scribner's Sons uit New York, zijn dank uit voor al deze begunstiging en vooral aan de Papier-toewijzingscommissie, die op grote schaal papier ter beschikking stelde, en het Deviezen-Instituut van de Nederlandse Bank, dat ondanks dollarschaarste dollars verschaftte, om een zeer goedkoopte uitgave van dit pronkstuk van de anti-communistische propaganda mogelijk te maken.

HET Franse letterkundige blad Les Lettres Françaises van 13 November van het vorige jaar lichtte het doopcel van dit boek en noemt het een maakwerk van de Amerikaanse Geheime Dienst. De Amerikaanse schrijver Sim Thomas deelde in dit blad mede, wat hem een gegeven geheim-agent van de O.E.S. over Kravchenko had verteld. Het verhaal komt op het volgende neer. Kravchenko was een Russisch ingenieur, die tijdens de oorlog aan een inkoop-commissie van de Sowjet-Ambassade in Amerika verbonden was. Zijn vader was Trotskist en had grote invloed op hem, doch hij wist dit voor de communistische partij te verbergen en door leugen en list lid van de partij te blijven. Eenmaal werd hij wegens zijn slecht zedelijk gedrag gevoerd, doch de partij gaf hem opnieuw een kans zijn leven te beteren. Toen hij als deskundige van de Sowjet-Ambassade te Washington verbleef, stuurde de Amerikaanse Geheime Dienst, die hem blijkbaar reeds kende, zijn mannetjes op hem af. Een daarvan was de zegenman van Sim

Thomas, die het geval zelf behandeld had. Kravchenko's zwak voor alcohol en spelkennende, lokten zij hem in nachtclubs en lieten hem schulden maken. Dit was voldoende om deze Van der Lubbe te vangen.

Toen hij zover was, dat hij zijn chefs niet meer onder ogen durfde te komen, werd hij naar een buitengedoe van de Geheime Dienst gebracht, dat aan een zekere Don Levin behoort, een wit-russische emigrant, die voor de Amerikaanse spionage-dienst werkt. Hem werd gevraagd een boek te schrijven, doch hij bleek er niet toe in staat. Toen, zo verhaalt Sim Thomas in „Les Lettres Françaises" verder, schreef Don Levin een boek van duizend pagina's onder de titel „Ik verkoopte de vrijheid". Kravchenko zette er zijn naam op en klaar was s.

BOVENSTAANDE onthullingen hebben natuurlijk groot opzien gebaard en bevielen de Amerikaanse propaganda-dienst zeer slecht.

De Parijse advocaat Georges Izard kreeg opdracht een proces tegen „Les Lettres Françaises" te voeren.

Het kwam op 16 Maart voor. Maar het ging anders dan de Amerikanen gedacht hadden. Een groep intellectuelen, onder wie de schitterende namen van Frankrijks letteren voorkamen, had geld bijeen gebracht en maakte de zaak groots aan. Hun advocaat, mr. J. Nordmann, kwam met een reeks getuigen opdagen, die niet voor de poes waren. Daarbij waren de drie vrouwen, met wie Kravchenko achtereenvolgens gestrouwd is geweest, zijn vroegere medewerkers en chefs in de Sowjet-Unie en ten slotte werd hij zelf gedaagd om voor de Parijse rechtbank te verschijnen.

Mr. Izard legde in 1947 en vroeg de advocaat van Kravchenko uit tot 29 Juni. Het is waarschijnlijk dat hij dan nogmaals uitstel vragen zal, doch de openbare mening in Frankrijk verzet zich hier tegen. Wat staat er nu in dit beruchte boek? Daarvoor is een volgend artikel.

## Amsterdam geen Madrid!

„Amsterdam wordt geen Madrid". Onder dit motto zond ons de fam. v. H. f 2.05 aan zilvergeld.

„Fraser Morris & Co. uit New York en Gerzon in Nederland gaan samenwerken" staat bij een advertentie in Het Parool. „De Hollandse en Amerikaanse Amerikanen slaan ons hiermee openlijk in het gezicht" schrijft ons een handelsagent F. Hij zond vijf gulden als slag terug, voor het Verkiezingsfonds.

Als antwoord op de rede van Kees Vorrikk in de Apollohal te Amsterdam, stuurde mevrouw d. M. f 2.50, p.g. B. stortte twee obligaties à f 5. in de verkiezingskas, en Chr. de V. stuurde vijf gulden.

## EERSTE KAMER

# Minister keert zich tegen plan-Burgerveen

Van Santen vraagt goedkopere reisgelegenheid voor gezelschappen

(Van onze parlementaire redacteur)

Minister Vos verklaarde gisteren in de Eerste Kamer niet bereid te zijn een voorstel tot herziening van het Indertijd (om precies te zijn: in 1945) aanvaarde plan-Schiphol-Schieveen bij de regering aanhangig te maken. Zowel het plan Schiphol-Schieveen als het plan Burgerveen heeft voor, en nadelen. Uit ontwikkelings- en veiligheidsopzucht verdient echter het eerste de voorkeur.

Het plan van de K.L.M. heeft dus maar weinig kans meer en... misschien betekent het zelfs het doodvonnis voor het project van de heer Pleman.

Tevoren had het communistische kamerlid J. van Santen ook gewezen op de waarde van het plan Schiphol-Schieveen en de betekenis hiervan voor Aalmeer en Westland.

Op het voorstel van de communistische fractie om bij de spoorwegen wederom gereduceerde prijzen voor gezelschappen in te voeren, antwoordde de bewindman zich te zullen verstaan met de directie der Nederlandse Spoorwegen. Het is geen kwestie van wil, meende hij, doch veeleer een kwestie van datum — het is z.l. de vraag of dit thans reeds ingevoerd kan worden. Het voorstel heet zijn volle aandacht te hebben.

## Overleg met E.V.C. noodzakelijk

De communisten bepaalden zich niet slechts tot critiek, maar gaven ook bij de behandeling van de begroting van Verkeer en Waterstaat weer richtlijnen aan. In aansluiting hierop werden verschillende voorstellen ter tafel gebracht en in de aandacht van de Senaat getield.

Allereerst was daar J. van Santen met zijn verzoek om goedkopere reisgelegenheden voor gezelschappen en H. Hermans, die aandrong op de regering uitoefende de tramdiensten tussen Heerlen en Vaals zo te verbeteren, dat zij aansluiten op het treinvverkeer. In het laatste geval zei de Minister alles in het werk te zullen stellen om een dergelijke verbetering tot stand te brengen. Gebeurt dit wettelijk dan betekent het een stap vooruit voor het verkeer in Limburg.

Evenals in de Tweede Kamer werd ook aan deze zijde van het Binnenhof de vraag gesteld of Minister Vos bereid is te bevorderen, dat ook de E.V.C. in het overleg bij de Nederlandse Spoorwegen wordt betrokken.

Egt. H. Hermans kreeg echter het zelfde antwoord als destijds pgt. De Groot: — „Deze vraag moet bezien worden op de wijze, die u zich dergelijks met deze zaken bezig houdt. Zo werd de zaak weer klem en vooral deskundig afgescheven."

## Buitenlands

### overzicht SOWJET- VREDESPOLITIEK

FINLAND speelt in de gedachtenwereld der reactie een soortgelijke rol als Tsjecho-slowakije. De reactie voelt zich geraakt, niet alleen wegens de overwinning van de werkers in Tsjecho-slowakije, maar ook omdat de gedachten aan haar misdaad van München op voor haar pijnlijke wijze werden wakker geroepen.

Zij had gehoopt, dat zij de onderhandelingen tussen Finland en de Sowjet-Unie voor een nieuwe campagne kon gebruiken. Zij is bedrogen uitgekomen. Over het verdrag van Moskou valt — wat haar betreft — niet veel te zeggen. Immers, men is nog niet zo ver dat men een land veroordelen kan, wanneer het voorzorgmaatregelen neemt tegen een nieuwe aanval van Duitsland. Destemmer valt er van onze kant

## Hopekoo

NAAR wij uit Tiburg vernemen, heeft een textiel-fabrikant gewelgerd een deel van zijn goederen in de zwarte handel te brengen. De kooplied, die hem daarvoor 20.000 gulden extra-winst boden, werden door hem bij de politie aangegeven.

Darna is de man, die reeds eerder een hersen-operatie had ondergaan, naar een ziekenhuis, ter observatie, vervoerd.

## Koninklijke rondrit

DE Koning van Griekenland, Z.M. Paul van Glucksburg, heeft een rondrit door Athene gemaakt. Z.M. reed om middernacht uit, in een gepaneerde auto, waarvan de ruiten waren megeglazen en werd in de straten, die van te voren ontruimd waren, door een bataljon politie luide toegelucht.

## Vosmeer de Spie

DE P.v.d.A. beschouwt het als haar roeping om in de communistische partij te spionneren. Een eisen-lask kunnen wij ons inderdaad voor een partij van het christelijke socialisme niet denken. Haar woordvoerders heb-

## En de schroef bleef achter....

„Deugdelijke" Libertyschepen behalen records

Een en veertig procent van de schepen, die in de periode van Juni 1946 tot Maart 1948 hun schroef hebben verloren of hun reizen op de oceanen, waren in Amerika gemaakte Libertyschepen. In twee en twintig maanden hebben 81 Liberty-schepen zo'n „ongelukke" meegemaakt. En dit zijn destijds schepen, die de Verenigde Staten met alle middelen trachten kwijt te raken aan de West-Europese landen. Het record werd bereikt in Mei 1947 toen negen Liberty-schepen hun schroef achterlieten in de golven. Het laatste cijfer, dat nu pas is bekend geworden, heeft betrekking op de maand Maart. In deze maand maakte één schip zijn schroef kwijt, het was een vijf jaar oud Amerikaans Liberty-schip!

R. S. Stokvis verdiende 3.470.000 gulden

## DE AANSLAG OP HET BEVOLKINGSREGISTER

# Loslippigheid en verraad kostte twaalf dapperen het leven Morgen voor Bijzonder Gerechtshof

Bekendmaking 10.000 gulden beloning!

Amsterdam, de 29ste Maart 1948.

DE 29ste Maart 1948 omstreeks 23 uur hebben onbekende daders, die de Amsterdamse politie-waarn form droegen, een overval op de politie en burgerlijk bewakingspersoneel in het bevolkingsregister te Amsterdam, Plantage Kerklaan, aanslag met springstoffen gepleegd, die oorsaak waren, dat het gebouw in brand geraakte.

Verklaringen, die liden tot de dood van de daders worden door alle Duitse en Nederlandse politie-instanties in ontvangst genomen. Voor de

Lang stond men echter niet stil bij deze gebeurtenis. Het leven onder de Duitse leiders hermann zijn loop. In de maanden na de aanslag op het bevolkingsregister vel, gepaard aan een golf van aanslagen. De Duitsers waren in verwarring gebracht, maar begonnen wilden terug te slaan. Het politiebureau

Volgno.

22 SEP. 1948.

AD/46263

X Van betrouwbare zijde wordt verneomen, dat alhier wonende Communisten begonnen zijn met het volgen van een Esperanto cursus. Het ligt in de bedoeling om het volgend jaar een bezoek aan Frankrijk te brengen. Het betreft hier de leden van de afd. Spekholzerheide van de CPN. Door de bezoekers uit Frankrijk (leden der communistische partij aldaar), werd aangeraden Esperanto te leren. Tot nu toe is slechts een der cursisten bekend geworden t.w. Anna M ü l l e r, geb. te Aken, 10.7.1909 echtgenote van V o s, Christiaan, geb. 15.12.1911 te Emmen, bekend communist, wonende te Kerkrade, Drievogelstraat 1, smid bankwerker op een Steenkolenmijn.

2 Kerkrade, 21.9.1948.

1 October 8.

B 46263

~~XXXX~~  
~~XXXX~~

IIIg IIIc 3

n.a.v. schr. van Kerkrade  
no 46263

Esperante cursus en  
bezoekers uit Frankrijk

GEHEIM

**UNGEBOEKT**

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 21.9.1948, waarin voorkomt de zinsnede: "Door de bezoekers uit Frankrijk (leden van de communistische partij aldaar)" enz. heb ik de eer U te verzoeken mij, zo mogelijk met enige spoed, over de aard van dit bezoek te willen doen inlichten.

In het bijzonder stel ik er prijs op te vernemen of het hier enkele willekeurige gasten betreft, dan wel een van communistische zijde georganiseerde uitwisseling van bezoekers. In het laatste geval ware het van belang te weten, of soortgelijke uitwisselingen meer en volgens vastgestelde richtlijnen geschieden en welke instantie(s) met de uitvoering daarvan belast is (zijn).

Ik moge U verzoeken hiernaar zo nodig een discreet onderzoekte willen doen instellen.

Het Hoofd van de  
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST  
namens deze:

*In maandrapport 31806 geeft  
Kerkrade inlichtingen over de cursus.  
Het blijkt uit te gaan van de Feed. van  
arb. esperantisten.*

L.L. van Laere.

Aan de Heer  
Commissaris van Politie  
te  
KERKRADE.

*a 49065*